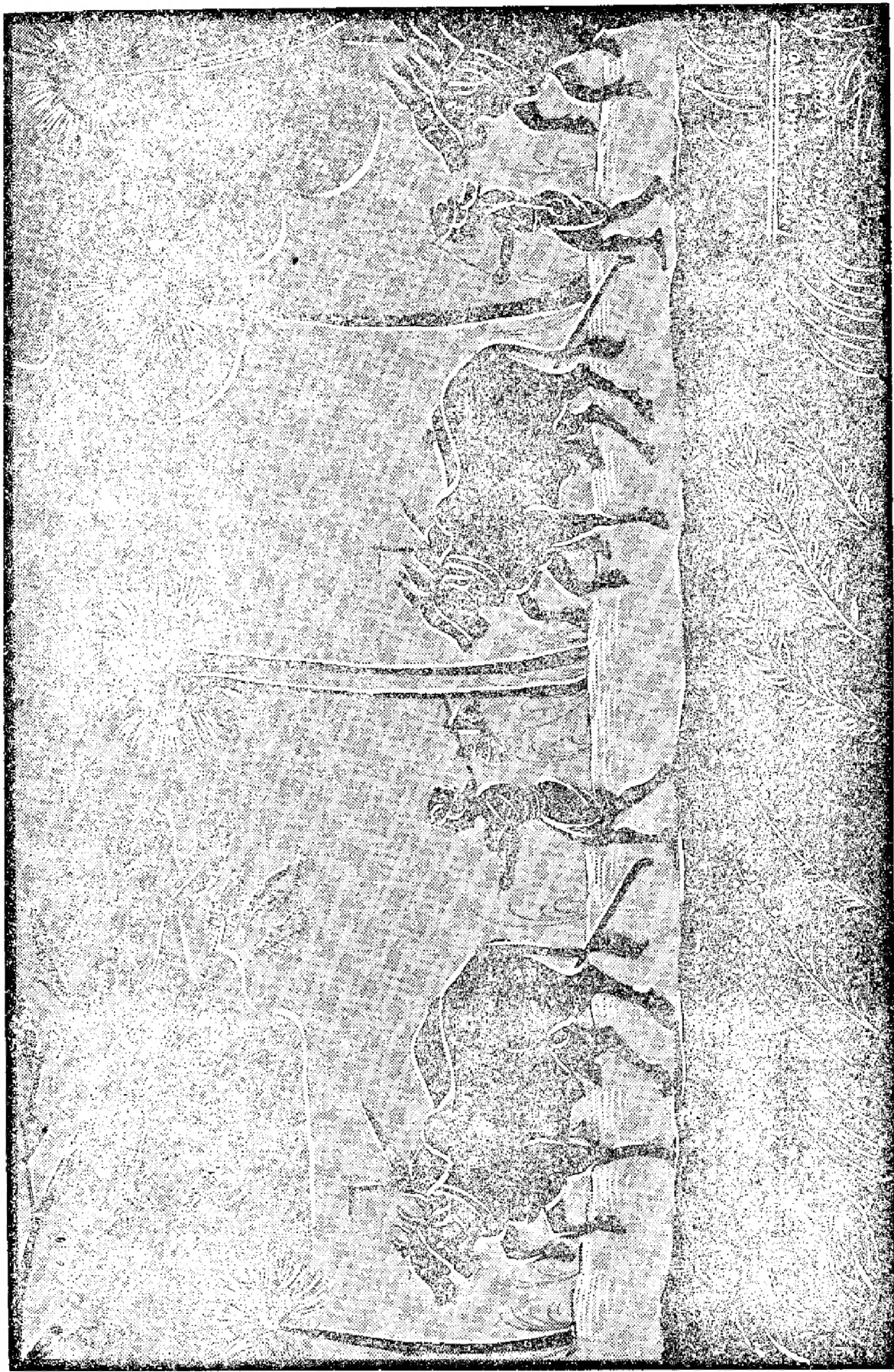

ఆంధ్రస చిత్ర వార్షికోత్సవం

10-8-6
25 నవంబరు

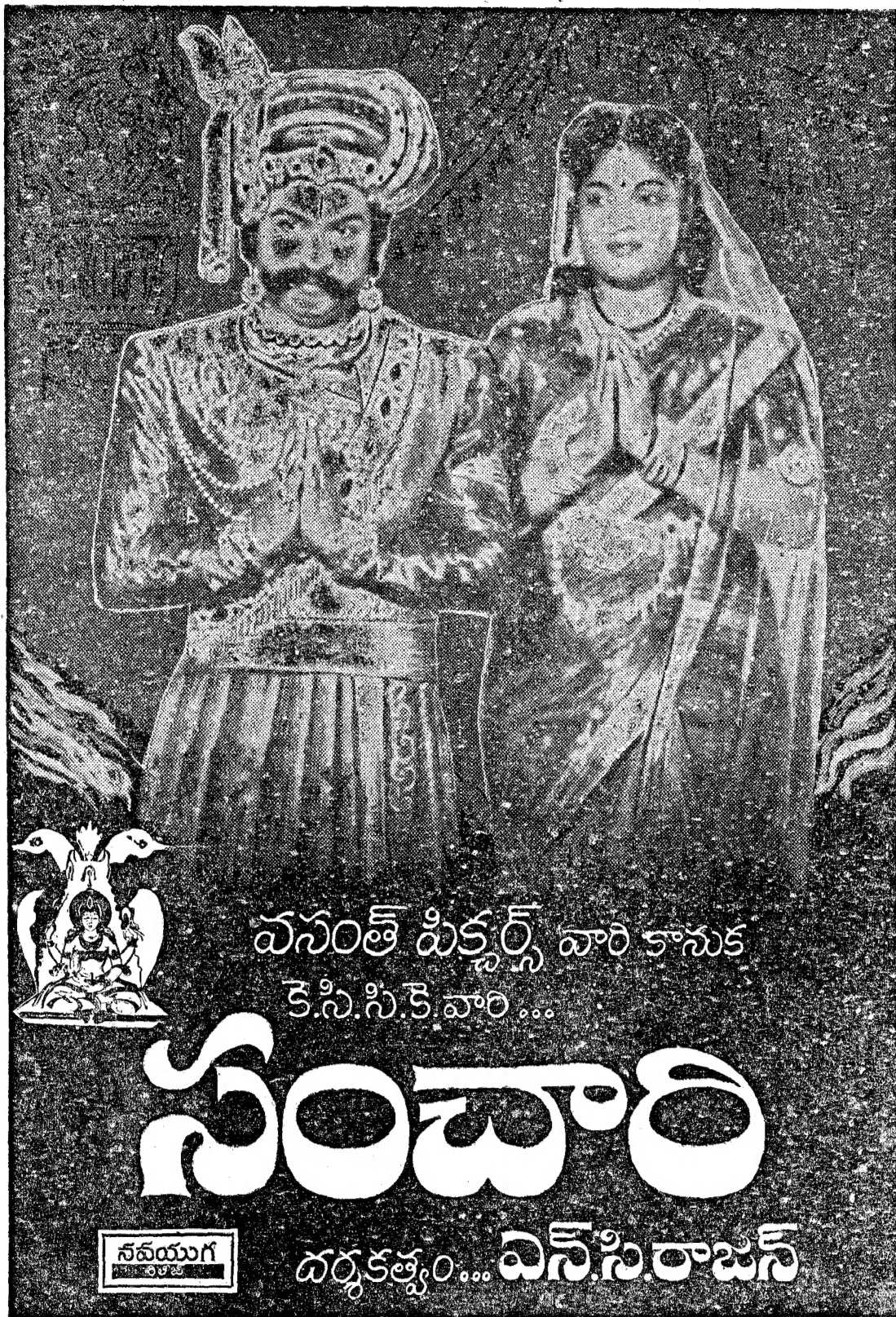
NR

విరువాక

చిత్రకళా—శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు (కాకతీ)

ఆగస్టు 12-వ తేది విడుదల

వసంతే షిక్లర్స్ వారి కానుక
కె.సి.సి.కె.వారి...

సంకరాభరణం

సమయం
1958

దర్శకత్వం... ఎన్.సి.రాజన్

ఆంధ్రసచిత్ర వారపత్రిక

Founder
K. Nageswara Rao

స్థాపితము
1908

సంపాదకుడు:
శివరెంక శంభుప్రసాద్

సంపుటము 85
సంచిక 48

10-8-80

బుధవారం

కార్వరి క్రావణ విహార చవితి

విడివరి నెల 26 న. పై.

సంవత్సర చందా 18-0-0

ఆంధ్రపత్రిక కార్యాలయము

7, తంబుచెట్టిపేట

మదరాసు-1

విషయానుక్రమణిక

ముఖచిత్రం :

శల్లవరెడ్డి బ్రహ్మచారి
'కన్నకూతుడు' చిత్రంలో
అంజలిదేవి

కార్టూన్	— 8
తెలుగుచెలుగులు	— 8
తెనకూర్	— 7
మ్యాథిరీ శేఖ	— 11
రిథర్ మిల్చరాస్ నికన్	— 18
కళకౌనిక	— 15
ఉగాదికౌనుక	— 16
హరివంశము	— 22
జూనియర్ లాయర్	— 24
జీవనగంగ	— 27
నరకశేఖ	— 32
రాశిఫలము	— 38
వనితాలోకం	— 40
నిక్రూరాక్షసం	— 42
వనితాచాణి	— 44
బొమ్మలకళ	— 47
మంగయ్యయ్య	— 48
విగ్రహం విహంగం	— 50
సినిమా	— 54
ఉదయగం	— 62
గళ నుడికట్టు	— 68
పాటోకళలు	— 64

రచయితలకు విజ్ఞప్తి

ఆంధ్ర సచిత్ర వారపత్రికలో ప్రచురణార్థం కథలు గేయాలు చిత్రాలు మున్నగునవి సంపాదకుడు ఈ పత్రికకు పేర్కొన్న అంశాలు గమనించాలని కోరుతున్నాము.

ప్రచురణకు అంగీకరించనివత్తుంటే తిరిగివేసిమి తం స్టాంపులుఅతికించిన చిరునామాఉన్న కవర్లు పాటిపోపాటు పంపడం అవశ్యకం. లేకపోతే పాటిని తిరిగి రచయితలకు పంపడం సాధ్యం కాదు. ఏమైనా తిప్పివేసిన రచనలు చేరేటటు మూడవసారిసాధ్యత సంపాదకుడికొడు.

ప్రచురణకు అంగీకరించిన చందస్థంలో ముందుగా ఆసంగతి రచయిత అకు తెలియపరచడం జరుగుతుంది.

విసందర్భంలోను రచనలు మున్నగు పాటి విషయంలో ఉత్తర ప్రత్యుత్తరాలు జరపడం సాధ్యంకొడు.

రచనలు మున్నగుపాటినిగురించి సంపాదకుల అభిప్రాయాలు తెలియపరచడం జరుగుదు. — సంపాదకుడు.

ఉత్తరాలు

తెలుగు చెలుగులు

8-8-80 సంచికలో తెలుగు చెలుగుల కిక్కిరింప ప్రేమతి దుర్గాబాయి వేళ ముఖ గారిని గురించి మూడుముక్కలలో వ్రాసిన చాలాచాగుగా వ్రాసినారు. ఈవిడ అచిర కాలములో ఎంతో కీర్తిప్రతిష్ఠలు గడించి అద్వితీయపారితో అనిపించుకొనినది. ఈవిడ ఆంధ్ర మహిళాలోకమునకు "తల మానికంపటి ప్రేమ" అని చెప్పటలో సంకయము లేదు!

వి. సి. విశల్ (విజయవాడ).

27-7-80 వ తేదీ వారపత్రికలోని తెలుగు చెలుగులమానే వాగు చాలా ఆకృత్యం చేసింది. ఎందుచేతనంటే మీరు ఇంత వరకు మంత్రివరంలోని కాంగ్రెసు సభ్యులను గురించి ప్రకటించారుకాని ఇలా వామ పక్ష సభ్యులగురించి వ్రాయలేదు. కాన్ని పత్రికలు ప్రభుత్వం ఏ పార్టీకింద ఉంటే ఆపార్టీ సభ్యుల (కాంగ్రెసు సభ్యులు) గురించి మాత్రం వ్రాసాయి. మీరు అలా కాకుండా పార్టీ భేదం లేకుండా వామపక్ష సభ్యులనుగురించి వ్రాస్తున్నందుకు మిమ్ములను అభినందించుకుంటా ఉండలేక పోతున్నాను.

టి. ఎ. వి. ఎల్. నరసింహం (నిడమర్రు).

తెలుగు చెలుగులలో క్రితపులవర్తి నుండ రయ్య గారినిగూర్చి ముక్కోటి అంశులకు పరిచయంగావించినందుకు సంపాదకులకు నా మృదయపూర్వకాభినందనములు.

"...అయితే ఏం? వరప్రత్యయనేయ బుద్ధి; పెడదారి పట్టినవాడు. కమ్యూనిస్టులు అలాటివారు; వారి నాయకుడు శుందరయ్య అలాటివాడే" అనేవాక్యము పక్షి పాతము.

టి. మల్లేశ్వరరావు చాదరి (తాడికొండ).

కవితా కింకిణి

జూలై 30-వ తేదీ మీ ఆంధ్ర సచిత్ర వారపత్రికలో "కవిత్వా కింకిణి" ముకుటము క్రింద వీరెడ్డి సావిత్రిమ్మగారు వ్రాసిన 'మౌనసాక్షి' అను కిక్కిరింపు 'బహుమతి గేయం' అని పేర్కొన్నారు. కాని ఆ కిక్కిరింపు వ్రాయబడినవన్నీ పద్యాలన్నమాట సంపాదకులు గురించి సరిచేయవలసియుండినది. అవిధంగా జరుగకపోవడం మంచిది కాజేమానని నా అభిప్రాయము. ఇకముందు గేయాలను గేయాలనిన్నీ, పద్యాలను పద్యాలనిన్నీ సరిగావ్రాస్తారని ఆశిస్తున్నాను.

గీట జనార్దనరెడ్డి, (మంరెన).
*మీదనున్న ప సమంజసమే.

గళ్ళ నుడికట్టు-12

27-7-60 ఆంధ్ర సచిత్రవార పత్రిక గళ్ళ నుడికట్టులో ఆధారాల సంబంధాన్ని తప్పక ప్రచురించారు.

జి. యస్. యల్. కాంతం (యలిమంచిరి).

అనంతరం 63-వ పేజీలో ప్రచురించిన గళ్ళ నుడికట్టుడికైన్ దానికి సంబంధించినది కాదు. కనుక సరి అయిన డికైన్ పేరుగాముద్రించి సంచికలో విడిగా ఉంచినాము.

ఆధారాల సంబంధాన్ని తప్పక చిన్న పని ప్రాసేవారికి అంది చేరిఉండదు. పాఠకులు ఈ అంశాన్ని గమనించాలని కోరుకున్నాము.

చిత్రసంగీతం

27-7-60 సంచికలో "రామం" గారు వ్రాసిన "మన చిత్రసంగీతంలో కొరవడు కున్న తెలుగుదనం" అన్న వ్యాసం బాగుంది. రామం గారు చాలా కునిశితముగా విమర్శించారు. "నేటి చలనచిత్ర సంగీతాన్ని 'సినిమా సంగీతాన్ని మానే నాటికి నేటికి మా నిమగ్నకాంతరం లేదా కనిపిస్తున్నది'... 'హిందీవాసన గుప్పమని తెలుగుతనం తెర ముగ్గు పోయింది' అని వ్రాశారు. కాని నాటి ప్రేక్షకులకు నేటి ప్రేక్షకులకు అభిరుచులలో భేదం ఉందని నా అభిప్రాయం. విమర్శనాత్మకంగా వ్రాసింది మన తెలుగు

ఉత్తరాలు

చిత్రములలో తెలుగుతనం కొరవడుకున్న మాట నిజం.

ఇ. ఐంకరేశ్వరరావు (విలూరు).

జీవనగంగ

కేవలం పొగడటం కాదుగాని పురాణం కూర్చున్న కొరవడు గారు 'జీవన గంగ' ను మాంధి 'సస్పెన్సు' లోంచి ప్రవహింప జేస్తున్నారని...

శిష్ట కుందర శివరావు (కలకత్తా).

ఆంధ్ర సచిత్రవారపత్రికా కుందరి సర్వాంగ కుందరిగా తెలుస్తోంది. ఆమె దర్శనమునకు మేముంతా వేచిఉండటము అతిసహజము.

27-7-60 పత్రికలో 'జీవన గంగ' కు సంబంధించిన చిత్రములో లోపము కనిపిస్తుంది. ఎలక్షను ప్రచారానికి కొందరు రావడము, వారు వెళ్ళిపోయేటప్పుడు గేటు మూయకుండా పోవోలే, లక్ష్యం రావు వారిని వెనుకకు పిలిపించి గేటువేసి వెళ్ళమనడము, వారు గేటుగడియవేసి గొలుగుకుంటూ వెళ్ళడము జరిగింది. అతర్వాత ఒక కుగారు 'మోతార్చన్' వాయింతుతూ పోతాడు. కాని చిత్రంలో 'శింకర్' గారు గేటు తెరచిఉన్నట్లు చిత్రీకరారు. చిన్న

లోపమే అయినప్పటికీ, కథానుగుణముగా చిత్రముంటే బాగుంటుందనుకొంటాను.

పరుమారు నాగేశ్వరరావు (చుండూరు).

విమర్శ

మీకు విశ్వాసినుండో ఉత్తరం వ్రాయాలని ఉందిగాని, మీకు ఎటువంటి ఉత్తరాలంటే ఇష్టమో తెలియక సతమత మవుతున్నాను.

మీలో బాటు 'ఉ' కొద్దూ, మీకనుగుణంగా ఉండే ఉత్తరాలనుమాత్రం మీరు ఎన్నుకొంటారని నా అనుమానము. నా అనుమానం నిజమైనది అవునా? కాదా? కాకపోయినట్లైన మీరు ప్రకటించే ఉత్తరాలలో ఎక్కువ 'మీ కథలు బాగున్నాయి, మీ పత్రిక బాగుంది, అది బాగున్నాయి, ఇవి బాగున్నాయి అని ఉండడమేగాని మీ పత్రికను దూషించిన ఉత్తరం ఒకటి కనబడలేదు. కొరణం?

వడవారి రామం
(విద్యానగర్ - హైదరాబాద్).

కథలు

మీ పత్రికను నేను చాలాకాలంనుండి చదువుతున్నాను. ఎక్కువగా మీ పత్రికలోని కథలు ముఖాంతంగానే ఉంటాయి. ప్రజాజీ కథలు మీకు ఎక్కువగా రావాం వచ్చినా మీరు కామెడీకథలకే ప్రాముఖ్యత ఇస్తున్నారా?

డి. భాస్కరరావు (మునుమూరు).

నొప్పిని వెంటనే పోగొట్టుకోండి

స్లోన్స్
బామ్
వాడండి

• కీళ్ల నొప్పులు • నడుము నొప్పి • బెణుకులకు

10-8-60

ఆంధ్రసచిత్రవారపత్రిక

తెలుగు వెలుగులు 46

“పదండి ముందుకు పదండి తోనుకు
 పోదాం పోదాం పైపై
 కదం తొక్కుతూ పదంపాడుతూ
 పదండిపోదాం...”
 అని ఉద్యోగంలో ఆశాచూపించి ఎలుగ లిపురి
 కొల్లుతాడు శ్రీ శ్రీ శ్రీరంగం శ్రీనివాసరావు.
 ఎక్కడికి? ఎవరివైకి?—అని ప్రశ్నిస్తే,
 “మరో ప్రపంచం పిలిచింది... కనబడలేదా
 అగ్నికీరీటపు ధగధగలు...” అని కనురు
 కంటాడుగాని, ఆ మరో ప్రపంచంలో పంచా
 రించే “కార్మికలోకపు కల్యాణం”, “శ్రామిక
 లోకపు సాక్షాగ్యం” ఏమిటో తెలుపడు.
 ఇంకొకసారి ప్రశ్నిస్తే “ఎముకలు మ్రల్సిన,
 బయస్సు మల్సిన సోమరులారా! చావండి”
 అని కబిస్తాడు. మర్రి మాటాడితే “దొంగ

లంజకొడుకు లసలే మసలే ధూర్జణ్ కం”
 అని శ్రోధావేశంతో తిడతాడు.
 ఈ ఆశావేశావేదనలకు శ్రీకారం, ఇతి
 శ్రీకారంకూడా శ్రీ శ్రీయే. అదివరకు ప్రబంధ
 కవితా కోలాహలంలో, భావకవితా హోలా
 హలంలో పడివున్న శ్రీ శ్రీ కారల్ మార్క్స్ ని
 ఎర్రకళ్ళదాలు తగిలించుకోగానే ఈ ఆశా
 వేశావేదనల శ్రేతాగ్ని జ్వాలల భుగభుగ
 “ప్రాకారాలు దాటి”, “ఆకాశాలుతాకి”,
 “పొగలొగక్రమ్మి”, అంతో తరుణారణంగా,
 కరుణావరణంగా మారి మక్కపిల్లా, అగ్ని పుల్ల,
 నల్లుబిల్వా అన్నీ కవితామయంగా కనిపిం
 చాయి. “కవిత్వమొకతీరని దాహం” అయింది:
 “కాడేదీ కవిత కనరం” అని నిశ్చయం కలి
 గింది. అనర్థమని తప్పునా రెవరో!

మార్క్సుమతం ‘కొత్త జైతనం’ తో
 “కట్టజేవులకు కర్మనీరులకు నిత్యమంగళం నిశ్చ
 తానూ” ఏవేనోచేసానని ‘పరిజ్ఞా’ చేసి పి
 తాయన, “నేను నెలం భువనభవనపు కాపు
 టాన్ పెకిలేసాను” అని ‘జయభేరి’ మ్రోగిం
 చిన ఈయన, కొన్ని కొన్ని వేళలో చప్పగా
 చలారి “ఏదేకదరిత్రచూచినా ఏమి న్ను ని
 గర్వకారణం!” అని చేతులు కలగేయడం,
 “మానవాళికి నిజంగానే మంచికాలం రహి
 ముందా?” అని భవిష్యత్తును కేంకించడం,
 “లేదునుఖం లేదునుఖం లేదునుఖం జగతులో
 బ్రతుకువృథా చదువువృథా కవిత్వవృథా
 వృథా వృథా” అని ‘చెదుపాట’ పాడడం,
 “అవతల ఇవతల అదలె ఇదలె” అని ‘పరా
 జితులు’లాగ నిరాశావాదంతో నీకు కారడం
 మార్క్సుమతవిరుద్ధమూ, మన్నించరానిదీనీ.
 అంతేకాదు: “ఫండస్ బండస్ ఛటార్
 ఛటార్ కాదన్న లేదన్న మాదన్న ఎటడన్న
 వుంటే ఇటు రమ్మన్న” ఈయన్న ఒకరిలి,
 ఒకగరి, ఒకపదతి, ఒకప్రక్రియ అనుసరించే
 కవిత చెప్పాడు. పాఠశాలచారాలు కోత
 అంటూనే, కాస్త్రీయంగా గృహప్రవేశం
 చేశాడు. మాటలకు చేతలకు ముడి మామూలు
 మనుషులకే!
 విమలేషిం! జనం తన ఆశావేశావేదనలను
 శ్రీ శ్రీ బలమైనభాషలో వలికించేసరికి ఇతనిని
 తనకవిగా, మహాకవిగా మన్ననచేసింది.
 దీనికి కారణం ఇతనిలోని సర్వజనప్రియ
 మైన కీర్తి. “అనర్థం అనితర సాధ్యం నా
 మార్గం” అన్నాడు ఈయనే. ఎంతో శీత్ర
 ప్రతిపక్షి అయినా ప్రళంకించే సంవిధాన
 చాతుర్యం, నైవిధ్యం ఈయన స్వార్థితాలు.
 మామూలు మాటలకే ఊపిరిపోసి “తిరుగులేని
 బలంతో, మరుగులేని స్వచ్ఛతతో, కరువు
 లేని శిల్పంతో వలకడం వల ప్రతి మాటా
 మనస్సును గట్టిగా పట్టుకుంటుంది.” జేసి
 నెహ్రూ కవితామయం చేసే పరుసవేది ఈయన
 పలుకు మంది. కనుకనే రాజకీయ సిద్ధాంతం
 నూరిపోసినా సాహిత్య ముద్రతో సాక్షాత్క
 రిస్తుంది. చిన్న మాటలలో పెద్ద వర్ణచిత్రం
 చిందులాడుతుంది. మాటల పొడుపుకు
 ఈయన మచ్చుకునక. రచనలో కొన్ని
 విచిత్ర రూపకాలు అధ్యవసాయం చేసినా,
 ఉపమానాలు పెక్కు పరాయి వాసనలో
 కానవచ్చినా సంప్రదాయ శృంఖలిక తేగదు.
 కాని ఒక్కదళంలో తప్పటదుకు వేశాడు,
 అధివా సవికలిలోకి. “ఈ అధివా సవికలి
 నివోతాత్మక దశాబ్దిద్రం. సోషలిస్టు
 రియలిజం నా కవితా పారమ్యం” అంటాడు
 ఈయన; దానికే నా మహాప్రసానమూ నం
 టాడు.
 అయితే, మరో ప్రపంచంకోసం ముం
 దుకు సాగి, ప్రస్తుతం నీనిమా నీనివాలి కను
 నెగన అగి, డబ్బంగు స్పల్లింగులో వీగి
 పోయింది ఆ మహాప్రసానం. ఇతే శ్రీరంగమై,
 తనే శ్రీనివాసు డయ్యాడు. “అందుకే వడం
 చిన విస్తరి” అయింది ఇతని జీవితం. ★

సుఖజీ విత సేవ
భారత "సిద్ధి బైద్య మహిమ" మన శరీర సిద్ధుల పాటిలేవి
1 రోజుకే తర్వాత గుణము.

"మేల్ మాయిల్ మందు"

(పవందములో ప్రఖ్యాతి గాంచిన మేనూ, కుటుంబానివారికి
భయంకరమైన మేనూ వ్యాధివల్ల కష్టపడువారలకు పునరుద్ధమిచ్చు అద్భుత సంచలన
మేనూ వివరణ మానె, లేవ్యాము.

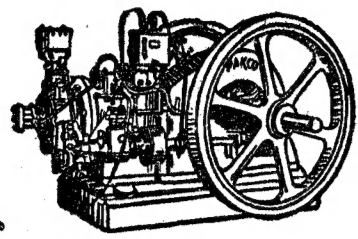
డా. కె. టి. కృష్ణమూర్తి ఆచార్య ఆ సన్యు

5/22, మేల్ మాయిల్. (P. O.) (N. A. Dt.) S. India.

PAKCO పాకో పో-స్పిడి, కోలు స్టార్ లోని మాడి ఆయిల్ ఇంజనులు

— ప్రత్యేక లక్షణములు:—

- * తనిచేయ ప్రారంభించుట తేలిక
- * తక్కువ ఇంధన ఖర్చు
- * కరుమైన నడక
- * చిట్టమైన నిర్మాణం
- * ఎక్కువ కున్నీక
- * అద్భుతంగా పనిచేయును
- * వాన్ స్క్రూయర్, ఇంజన్ కు తరకరములు

మీ దాను ఆంధ్ర, కర్ణాటక, కేరళ రాష్ట్రములకు విశంబు.
Grams: "LAMP" **K. S. SHIVJI & CO.,** (Estd. 1903)
బొంబే బాక్స్ నెం. 5, 178 79 బాక్స్, ముద్రాను-1
Phone: 3617

ఉత్సాహమునకు దేహదాహధ తకు సాధనము
మా "రవి" వనస్పతితో తయారుచేసిన పదార్థమున భుజించిన
"రవి" పొందవచ్చును. "విటమినులు" గల కాక
లేలము, వంటకు మంచి సాధనము.
అందమైన డబ్బాలలో, అందుబాటు ధరలకు
అన్ని మార్పులలోను దొరకును.
"మాన్యు" గమనించి నేడే వాడిచూడండి." మీకే తెలియును.
ఆంధ్రకు! శ్రీ Ch. నగన్నాధరావు.
నెం. 28, కాళేశ్వరరావు మార్కెట్టు, విజయవాడ-1.
తయారు: రవి వెజిటబుల్ ఆయిల్ ఇండస్ట్రీస్, దావణగిరి

విటెక్స్ (కాటుక)
అరవింద్ బింది
కుంకుమ చాందు
తులివ్ పెర్ఫ్యుమ్

నె-పాల్
నెయిల్ పాలిష్

అరవింద్ లాబరేటరీస్
P.B. 1415 మదరాసు-17

ఉత్తరాలు

వారపత్రికలు ఆదా-మగా చదువు
తుంటారు. ప్రతివారు తమకు నచ్చినదో
నిచ్చుర్లగా వ్రేస్తుంటారు. నేనువిన్నాను!
అసోటా-ఈసోటా ఆంధ్ర సచిత్ర వార
పత్రిక చాలా బాగుంటుందని. ఇందులో
విమోచన రెండుమూడు పత్రికలు చదివాను.
విషయాలు గ్రహించుకొన్నాను. అంతే.
పత్రిక చదివే పాతకుల అభిప్రాయాలతో
వికీధవించడంబట్టుకున్నాను.

ఈదుమూడి రాధాకృష్ణమూర్తి
(గూడవల్లి)

ఆంధ్రులకు మనవి

ప్రియంగా భావిమానులకు అతి విషయ
మతో వ్రాయునది విమనగా ఆంధ్ర మహా
కయలారా! ఇచ్చటి ఆంధ్రుల కళాచార
భాషాభివృద్ధికి "యోగి వేమన గ్రంథాలయము"
సెలకొల్పితిమి. గాన మీయొక్క హృదయ
పూర్వకమైన సహాయము కొరచుచున్నాము.
మాతో సహకరించిన ఆంధ్ర మిత్రులను
మేము ఎన్నటికిని మరుచుకొనము. మలయా
దేశములో తెలుగు గ్రంథములు విశేషముగ
దొఱకవు. ఇందువల్లనే మేము మీ సహా
యము కొరకు ఎదురుచూచుచున్నాము. ఈ
మా మనవిగన్న ప్రతి ఆంగ్లదూ తమకు
తోచిన, చేతనైన సహాయము పుస్తకముల
రూపముగ సంపగోరుచున్నాము. గ్రంథ
ములు ఆంధ్రుల పురోవృద్ధికి తోడ్పడేటట్లు
ఉంటే మంచిది. పూర్వీకుల చరిత్ర
ఆంధ్రుల నాగరికత, కళాచారములు వీరధీర
విశేషములతో గూడుకొన్న తెలుగు లేన
లాలుకు గ్రంథములు పంపితే మీకు మేము
సదా కృతజ్ఞులమై యుందుము.
గ్రంథములు పంపు విలాసము:—
యోగి వేమన గ్రంథాలయము, కేర ఆఫ్
శ్రీ వి. ఎ. నాయుడు, డబ్లిన్ డివిజన్-4,
కరన్ గాస్ బోర్డ్, కెడా, మలయా.

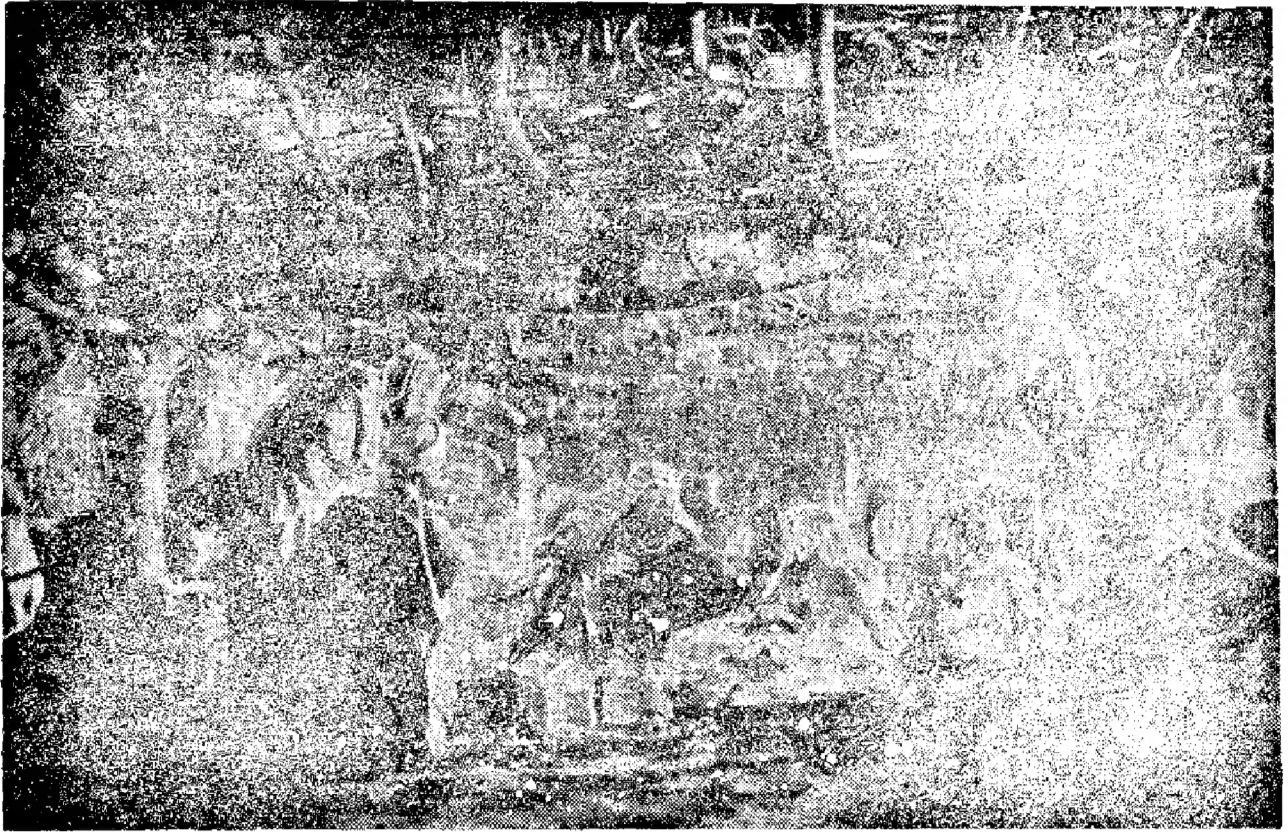
బెన్-హాన్

"బెన్ హాన్" చిత్రనిర్మాణశాఖ (8-10-60
సంచిక) చదివి చాలా సంతోషించాను. "బెన్
హాన్" కథ 10-8-1960 లేదీ సంచికనుండి
పాతకుల కందజేస్తారని చదివి 10-8-1960
లేదీ పత్రిక ఎప్పుడూ వస్తుందా అని ఎదురు
చూచున్నాను. ఇటువంటి సీరియల్ కథను
ఆంధ్రసచిత్ర వారపత్రిక ద్వారా మీ పాత
కులకు అందజేస్తున్నందులకు మిమ్ములను
అభినందించకలెప్పుడు.

దొడ్డిపల్లె శంకరకుమార్ (చిత్తూరు)

* * *

ఈవారం (27-7-60) పత్రికలోని కం
లన్నీ చాలా బాగున్నాయి. అందులో
మిగతాకథలన్నీ ఒకటిట, బలిపీఠం ఒకటిట.
మేమ. కొండరాముడు
(నంకటాచలం క)

రోమన్ చక్రవర్తి ఆజ్ఞానుసారం జూదాకు తిరిగి వచ్చిన వారిలో బోపెన్, మేరీ ఉన్నారు. గుర్రాంశాలలో శల దాచుకొన్నాడు అక్కడే క్రిస్తు ఉద్భవించాడు.

యైరితనూత్రం, మరసారం, జీవాత్మకు వర మాత్మకు ఉన్న బంధం-అన్నీ ఒకటే. అదే ప్రేమ. ప్రేమనందాను భూతికి ఆదరణమే సాధనం. ఆ ఆదరణమూ ఒక్కటే. అదే మానవత్వం.

హాపపంకిలమేవదీ జగతు. స్వార్థం, ద్వేషం క్రూర్యం మెచ్చు పెరిగినవి. మానవత్వం నశించి, నశి. అగతివులైన నీ యీ విడ్డబడు ఉద్ధరించడానికి ఎప్పుడు అవకాశం ఎరువులేవు, తండ్రి? మానవకోటికి ఇక ముక్తిలేదా" అని ఆక్రోశించాడు ఒకడు.

సర్వమూ భగవంతునికి ఆర్పణచేసి, భగవంతునే ఆశ్రయించి, త్రికరణసద్విగాకాలించినవాడు భగవంతునిదయకు పాత్రుడు అవుతాడని విశ్వసించాడు మరొకడు.

పరిపూర్ణత్వం దైవం. సర్వత్వమే పరిపూర్ణత. ఇది సత్యం. మానవులు సత్యాన్ని కనరువినరు, మూర్ఖులరు. కనుకనే మానవకోటిని ఉద్ధరించడానికి భగవంతుడు అవతరిస్తాడు - అని తెలుసుకొన్నాడు మేరీకడు.

మువ్వరికి సమాధానం దొరికినది. మానవాని నోములు ఫలించినవి. భగవంం సాపవకారకు భగవంతుడు మానవు జన్మ స్వీకరించాడు. జూదాలోని ఖైదీహౌస్ లో క్రిస్తు ఉద్భవించాడు.

బెన్-హార్

క్రిస్తు ప్రభవించిన తరువాత ఒక్కసంవత్సరమైనా తిరగకుండానే.....

రోమన్ పాలన

జూదారాజు హెరాడ్ మృతిచెందాడు. నికృష్టమైన మరణముది. కనుకనే భగవంతుని కాపానికి గురిఅయినాడని ముందుతరాల క్రైస్తవులు విశ్వసించారు.

హెరాడ్ కుమారులలో కడగొట్టువాడు ఆగ్నెలాస్. తండ్రి కాసవాసుపారం నీంహా సవానికి వారసుడు. కాని రోమన్ చక్రవర్తి నీజర్ ఆతనిని పదవీభ్రష్టుని చేశాడు. జెరూసలేమ్ ప్రజల అభిమానాన్ని కాలరాశాడు.

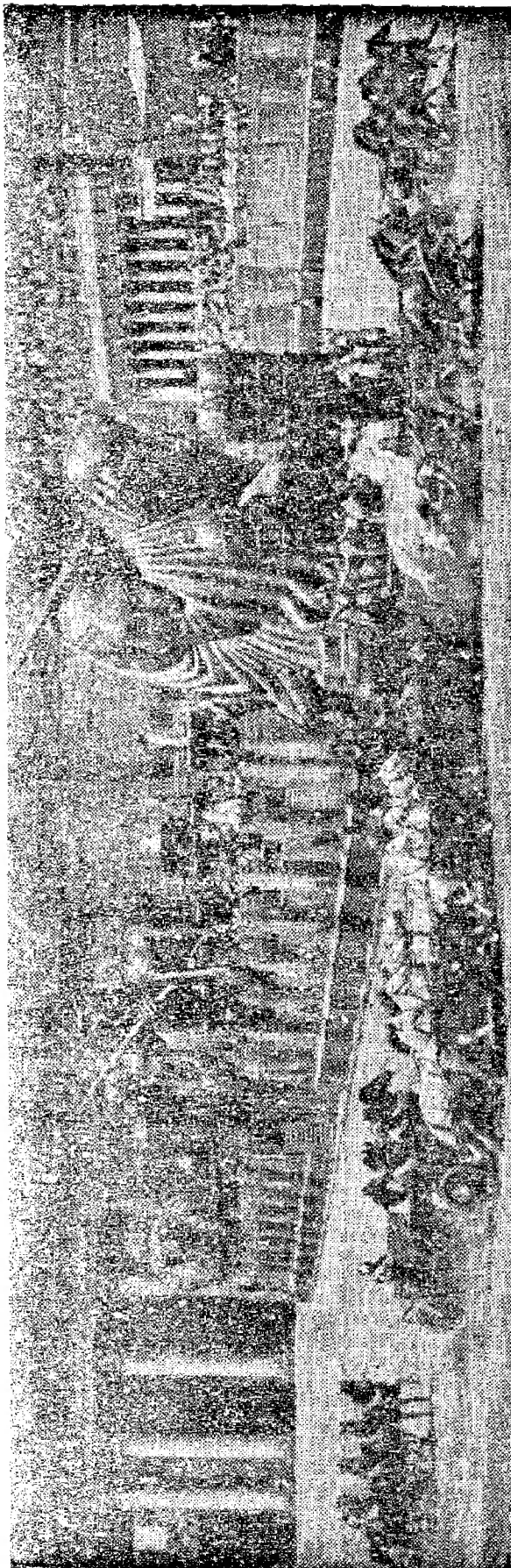
జూదాను రోమన్ సామ్రాజ్యంలో ఒక రాష్ట్రంగా చేసి నీరయా ప్రిఫెక్చర్ లో చేర్చాడు. అధికారంతంతా రోమన్ పాలకులు హస్తగతం చేసుకొన్నారు. జెరూసలేమ్ లో రోమన్ నైనికులు నిరనివాసం ఏర్పరచుకున్నారు. ప్రజలు పౌరతంత్ర్యంలో మునిగినారు. రెండుదశకాల అనంతరం...

పునస్సమాగమం

శరీరేనవి. మిట్టమధ్యాహ్నం. జెరూసలేమ్ నగరంలో ఉన్నతమైన పర్వతశిఖరం మీదఉన్న అంటోనియా కోటలో ఒక గదిలో రోమన్ లీజయన్ (సేన) లో అతికారిగాఉన్న ఒక యువకుడు ప్రవేశించాడు. అతడు మెస్సాలా.

రోమన్ చక్రవర్తి మొదటి నీజర్ కు ఆతని శత్రువులకు సాగిన ఘోరమైన యుద్ధాలలో మెస్సాలా భూరిభుక్తు ఒకడై బ్రూటస్ కు అండగా నిలిచాడు. ఫిలిప్పీ యుద్ధానంతరం చక్రవర్తితో రాజీనామాడు. అనంతరం సామ్రాజ్యాధిపత్యంకోసం అతే వియన్ కోరాటం సాగించినప్పుడు అతనికి తోడ్పడ్డాడు మెస్సాలా. తరువాత అగస్తస్ చక్రవర్తిగా సామ్రాజ్యం పాలించిన అతే వియన్ మెస్సాలా కుటుంబాన్ని అనేక విధాల మహాఘనంగా సన్మానించాడు. పన్నులుమూలుచేసే అధికారం అప్పగించి అతనికుమారుని జెరూసలేమ్ కు పంపాడు చక్రవర్తి. ఆ అధికారి కుమారుడే నేడు అంటోనియా గుర్రంలో అడుగు పెట్టి నయువకుడు మెస్సాలా.

ఆతని వెన్నంటిలోనికి వచ్చాడు అతే హోదా కలిగిన మరొక సైన్యాధికారి, మయో

వృద్ధుడు, పెళ్లవ్, ఉభయ
లను అనుసరించి సహాయోద్యో
గులు కొలది మంచి లోనికి
వచ్చారు.

తేలిక మెరుగూ ఉన్న శిర
స్థానిం తీసివేశాడు మెస్స
లా. నేవకుడు ఒకడు చేగ
వదుతూ వచ్చి దానిని అందు
కొన్నాడు.

“భగవంతుని దయవల్ల ఎట్ట
కేలకు ఈ కార్యక్రమం ముగి
సింది. ఏమైనా నిన్ను అభినం
దించక తప్పదు, నేక స్తవ్.”

“నీ పెనిమితులూ బాగులు తీర్చి
నప్పుడు నిజంగా చూడ ముచ్చ
టగా ఉంది. ఈ రాష్ట్రంలో
వేడి అధికం. అయినా శోమన్
సేవల క్రమ శిక్ష గురు భంగ
మేమీ కలుగలేదు.

“మీ అధికారం క్రింద ఉన్న
సాక్షిని అప్పగించి నన్ను
సహానించారు మీరు” అన్నా
డు మెస్సలా.

“భగవంతునిదయకు పాత్ర
దేశావు. అదృష్టమూ నిన్ను
వరించింది. నీకు స్వాగతమిస్తు
న్నాను మెస్సలా. చిరకాలా
నికి దైవసమానుడైన ప్రేమీ
యర్ చక్రవర్తి నన్ను స్వదేశా
నికి తిరిగి రావలసినదని ఆదేశం
చాడు. అందుచేత అనందంలో
చక్రవర్తి ఆదేశాన్ని శిరసావ
హిస్తున్నాను” అన్నాడు
నేక స్తవ్.

నేవకుని చేతిలో నుంచి
పానపాత్ర తీసుకొంటూ చిరు
నవ్వు నవ్వాడు నేక స్తవ్.

“దైవసముదైన చక్రవర్తి
ఉజ్జలను శిరసావహించడం
ఒక్కటిమాత్రమే శోమన్ పెని
మితులకు ఆనందా యక మైవ”
నిన్నాడు మెస్సలా.

విధ్య కథర్మ నిర్వహణ దీక్ష
వనతింబ్రాడు అయిన పెనిమితికి
అనుగుణమైన విధంగా నేనూటా
డాడు మెస్సలా. అయినా
ఈ సమయం అందుకు అనుగుణ
మైనదికాదు. విధ్య కథర్మ
నిర్వహణానంతరం ఇష్టాగోష్టి
సాగిస్తూన్న కాలమిది. కనుక నే
మెస్సలా మాటలు కటువుగా
తోచినవి. నేక స్తవ్ కు కొంత
విచోదమూ చేకూర్చినవి.

“బాబు. ఏమైనా శోమకు
తిడిగి పెళ్లడం నాకు చాలా

అనందదాయకమైన విషయం. బాదా
దేశాన్ని, ప్రజలను శ్రమించే వారికి ఈ
దేశంలో ఉండడం బాగానే ఉంటుంది.
నాకు అలాంటి ప్రేమ ఏమీలేదు.

“ఈదేశ ప్రజలలో వేగడం చాలా కష్టం.
వాళ్ళు ఒకరు చెప్పినట్లు విశేషకంకారు.
చునం బలవంతంగా చెప్పినట్లు విశేషం
చేయడానికి ప్రయత్నిస్తున్నాము. దానిని
బాధ ప్రతిఘటిస్తున్నారు. వారి దౌర్జన్య
కొనియాడక తప్పదు. కాని వారికి యుక్త
యుక్త విచక్షణ జ్ఞానంలేదు. లోకజ్ఞానం
అవశలేదు. అందుకే శోపంగా ఉంటుంది”
అన్నాడు నేక స్తవ్.

అధికమైన చిరాకుతో పానపాత్రను అడిగ్తూ
ఇంత ఆదేశానికిలా ముట్టడిసాగాడు.
“ఒక్కచూటలో చెప్పాలంటే బాదా ప్ర
జలు ఆవేశపరులు. వీర్చివాళ్ళు. భ్రమలో
వడి కొట్టుకొంటున్న వాడు. వాళ్ళకు ఎప్పుడూ
దయ్యాలి భూతాలు కనుమీసూ ఉంటాయి!
దైవం ఒకడే అంటారు—అందులోనూ అపా
క్యాలైన గోచరుడైన వాడట!

“ఏవో కట్టుకథలు చెప్పు కొంటూ
ఉంటారు! అన్నీ యధార్థమని నమ్ముతాడు.
చక్రవర్తిని దూషించడం ప్రారంభించారు.
స్వల్పతీతకుండా పడిపోయేటంతవరకు శోర
దాలతి కొట్టి పింపించినావరే తిమితివ్వు
అంగీకరించగూ.”

సహాయోద్యోగుల బృందంలో నవ్వు
చెలరేగినది. “మా నవ మాత్రులకు గోచ
రించని తిమితివ్వుని కుమారుడు ఈ లోకంలో
ఉద్భవిస్తాడని వాగు చెప్పకొంటున్నారట.
ఈ కట్టుకథ విన్నారా” అన్నాడు వారిలో
ఒకడు. “ఆ నవ్వునికుమారుడు ఈ రాష్ట్రానికి
వస్తాడట. అతడు ఒక కన్య కడుపున పుట్టుతా
డట! ఇదంతా అప్పుడే జరిగి పోయిందని
మాదా కొందరు అంటున్నారు.”

అక్కడివారి నవ్వు సముద్ర ఘోషను
అనుకరించింది. మిమ్మ ముట్టినది. అంతలో
నూతన నేనాధిపతి మెస్సలా అకస్మికంగా
ఒక అడగు ముంగురువేసి చేయి పైకివది
వారిని వారింపాడు. అధికార పూర్వకంగా
కత్తోరంగాచేసినసంజ్ఞ అది. అగదిని నిశ్చబ్దం
లవరించింది. నేక స్తవ్ మాత్రం నిర్లక్ష్యంగా
ఎవరికీకనుపించకుండా భుజాలుఎగురవేశాడు.

మెస్సలా జన్మతః పెనిమితుడు. నాయ
కత్వమూ సహజంగానే అభివృద్ధి. బాదా
ప్రజలు ఎంతటి ఆవేశంతో కట్టుకథలు
నమ్ముతారో అంతటి ఆవేశంతో నూ
చక్రవర్తిని కొలిచే అధికారి. ఏమైనా
మెస్సలా అంటే నేక స్తవ్ కు ఇష్టంలేక
పోయినది.

“స్నేహితుడైన వాడు కులాసాగా కాలం
గడపడం మంచిదే. కాని కర్తవ్య నిర్వహ
ణమే అన్నిటికన్నా ముఖ్యమైనది. దాని!

వాదాకు తిరిగి వచ్చిన రోమన్ సైన్యాధికారి మెస్సాలా తో వెన్-హార్

విడి అడ్డురారాడు. ఇప్పుడు నా అధికారం క్రింద ఉన్న సైన్యానికి సంబంధించిన విధులు నేను నిర్వహించవలసివచ్చింది. ఇంక నువ్వం విడిచిపో. భగవంతుడు మీకు మేలు చేయుగాక" అన్నాడు మెస్సాలా.

ఉన్న పళంగా అందర్నీ చూస్తుంది అప్పుడు నేనావతి. అయితే ఏం? రోమన్ సేనలకు పట్టుకొమ్మ అయినది అనందలమైన క్రమశిక్షణ. దానికి తగినట్లుగానే ఈ యువ అధికారి మాట్లాడాడని సెక్స్టస్ తనలో తాను అయినా అంగీకరించక తప్పలేదు.

అందరూ అక్కడినుంచి వెళ్ళి దానిని ఉద్యుక్తులై నాడు. అంతలో మెస్సాలా మళ్ళీ మాట్లాడాడు. "మీరు చెప్పిన కథల్లో కొన్ని నేను విన్నవే. కొన్ని కొత్తగా ఇప్పుడే వింటున్నాను. అయితే నా మిత్రులు అయిన మీ కందరికీ ఒకసంగతి చెప్పక తప్పదు. ఈ వాదా ప్రజలు నాకు తెలిసిన వారే. వారిని

నేను అర్థం చేసుకోగలను. వారితో వ్యవహరించడం ఎలాగో నాకు తెలుసు. నాకెంద్రీ ఈ రాష్ట్రానికి గతర్నరుగా ఉన్నాయనిన్ను నీల వాడుగా ఉన్నప్పుడు వారితో కలిసి మెలిసి కనిపించాడు. ఎప్పటికీ అయినా రోమన్ సైన్యంలో చేరాలని, ఇక్కడి సైన్యానికి అధిపతిగా ఉండాలని కోరు కోన్నాను. చిన్ననాటి నా కల నిజమైనది. ఈనాడు ఆపదనిలో ఉన్నాను" అన్నాడు మెస్సాలా.

సెక్స్టస్ ఆ యువ అధికారికి అభివాదాలు అందజేశాడు. వాగ్రత్తగా తన అధికార ఛాయాను తగిన పద్ధతిలో గుడ తప్పకుండా మాట్లాడుతూ అందరి వద్దా సెలవులిసుకోన్నాడు.

ఆ రాష్ట్రం విడిచి వెళ్తున్నా ఉండడం ఆతనికి మహా అనందంగా ఉన్నది. సెక్స్టస్ వాదా పుట్టుకతో నైనికుడు. తన అధికారం

క్రింద ఉన్న ప్రజలను, తాము వారించే రాష్ట్రంలోని ప్రజలను ఎలా అదుపాల్చాలా? పెట్టాలా ఆతనికి బాగానే తెలుసు.

గతి విడిచిపోతూ సెక్స్టస్ తనలో తాను నవ్వుకొన్నాడు. తనతరువారితో రాని! చెంది నవాడు ఈ యువ సైన్యాధికారి. వాదా ప్రజలు వందలస్వభావులు. ఎప్పుడు ఎలా వ్యవహరిస్తారో ఎవరికీ తెలియదు. అలాంటి వారిని మెస్సాలా ఎంత బాగా అర్థం చేసుకోన్నాడు! అసలు వారిని అణచి ఉంచగలడా అని సెక్స్టస్ ఆలోచించసాగాడు.

సైన్యాధికారి ప్రదర్శించినంత మాత్రాన వాదా ప్రజలను అణచడం సాధ్యంకాదు సెక్స్టస్ స్వీయమైన అనుభవంవల్ల తెలుసుకోన్నాడు.

వెన్-హార్ ప్రవేశం

ఇప్పుడు ఒక అతి నా ఉన్నాడు

బెన్-హర్ పోలీస్ ఛార్జింగ్ హెడ్

మెస్సాల ఆగడిలో, నేవకు ఒకడు వచ్చి అచేత ప్రభువులలో ఒకరు దర్శనం కోరుతూ అయిట తేలిఉన్నారని తెలియజేశాడు.

మెస్సాలో ఆతనివంక కిరగా చూచాడు. కొలదిగా బతుకు అనించింది. భూమి ఎగత తనీ మానంగానే ఆ గంతకు నిలకల ప్రవేశపెట్టడానికి అనుమతించాడు. కోమన్ చక్రవర్తుల పాలలో సానిక సువ్యాధికారులకు, ఆ చేతలోని ప్రభువులకు మాన్మిక కోరిక ఉన్నది.

కొని సమయంలో అడుగుపెట్టి సామర్థ్యం చూపి ఎవరిదికీ వచ్చినవాడు అజానుబాహుడు, ముందర విగ్రహం, మెస్సాలో వయకువాడు, మణిమయాంబర భూషితుడు.

ఆయా రికంటుతేసరికి మెస్సాలముఖం అనందంతో వికసించినది.

నేవకు గంభీరంగా "బాదా బెన్-హర్ రాకుమారుడు" అని ప్రకటించాడు.

బెన్ - హర్

మెస్సాల చేతులు బారచాచుకొని బెన్-హర్ కు ఎదురుపెట్టాడు.

"బాదా, తిరిగి వస్తానని నీతో చెప్పావు. అలాగే తిరిగి వచ్చావు. చూడు!" అన్నాడు మెస్సాల అనందంతో.

బెన్-హర్ కూడా అనందం అంచుకొన లేక భాయాడు. "నువ్వు తిరిగి వస్తావని నేను ఎప్పుడూ అనుకోలేదు. వచ్చినందుకు నాకు చాలా అనందంగా ఉన్నది. చాలా అనందం.....".

మెస్సాల అతని భూమిమీద చేతులు పెట్టి మరంగా నిలిపి ఆతనివంక చూచాడు. "నాన్నా పొడుగుయ్యావే! ఇది నాకు ఇష్టం లేదు. మనం ఇద్దరం చిన్న పిల్లలుగా ఉన్నప్పుడునే నీళ్ళ పొడుగే నా ఉండే నాడినీ" అన్నాడు.

బెన్ - హర్ సవినయంగా తలవంచాడు. "అయితే ఏమి? కావాలంటే నాతల కొట్టి వేసే అధికారమే నీకు ఉన్నది కదా, ట్రిబ్యూన్ కి?" రస బాల్యస్నేహితుని! నేడు సైన్యంలో ఉన్న బిరుదంతో సందోధిస్తూ అన్నాడు బెన్-హర్ గంభీరంగా.

మెస్సాలా నవ్వాడు. మిత్రుని తోడు కొనిపోయి 'కోచ్' మీద కూర్చో చెట్టాడు. మధ్యం నేమిస్తూ చిన్నతనంలో ఆ రాష్ట్రం గవర్నరు కుమారుడుగా ఒకరు, చేతిలో కల్లా భాగ్యవంతుడు అయిన ప్రభువు కుమారుడుగా ఒకరు గడిపిన కోడలుగురించి తెలిసి తీర మాటాడు కొన్నాడు. పురాస్కృతుల తలపుల మాధుర్యం ఆస్వాదించారు.

అప్పుడు మెస్సాలా అన్నాడు. "నీతి మిరియట్ల ఏలా ఉన్నది? నీ చెల్లెలు తిర్థా ఏలా ఉన్నది? చెప్ప. తిర్థాకు వివాహ మేనదా?"

బెన్-హర్ ముఖంలో చిరునవ్వు మెలక పోయింది. "లేదు. తిర్థాకు ఇంకా వివాహం కాలేదు. నువ్వు ఇక్కడికి వస్తున్నావని తెలిసినప్పటినుంచి నా చెల్లెలు మరొక సంగతి తలపెట్టితే ఒప్పు. ఎంతో సేపూ నిన్ను గురించే కలుస్తా!"

"నీకు తెలియజేమోకాని, మెస్సాలా, అయిదేళ్ళ పిల్లగా ఉన్నప్పటినుంచి తిర్థా నిన్ను ప్రేమిస్తూ ఉంది..."

సహాయానికి అభ్యర్థన

మెస్సాలా అడ్డు వచ్చాడు. "తిర్థాను చూడాలని తవారినా లాడుతున్నాడు. నీకు ఒక యా గంట ఉంది. ఆమెకు ఎవరూ కరించడానికి రియాయతుంది ఒక బ్రూక్ తెచ్చాడు. కాని ఇప్పుడు అన్నిటికన్న ముఖ్యంగా నా బాధ్యతల నిర్వహణగురించే ఆలోచించవలసి ఉన్నది. నేను ఇక్కడికి వచ్చిన తొలగానే నువ్వునచ్చి కలనూకొన్నందుకు భగవంతుని కృతజ్ఞత తెలుపుకోవాలి నుమా. ఈ రాష్ట్రం పాలించడం చాలా కష్టం. నాకు నీ సహాయం అవసరం— ముఖ్యంగా నీ సలహా అవసరం."

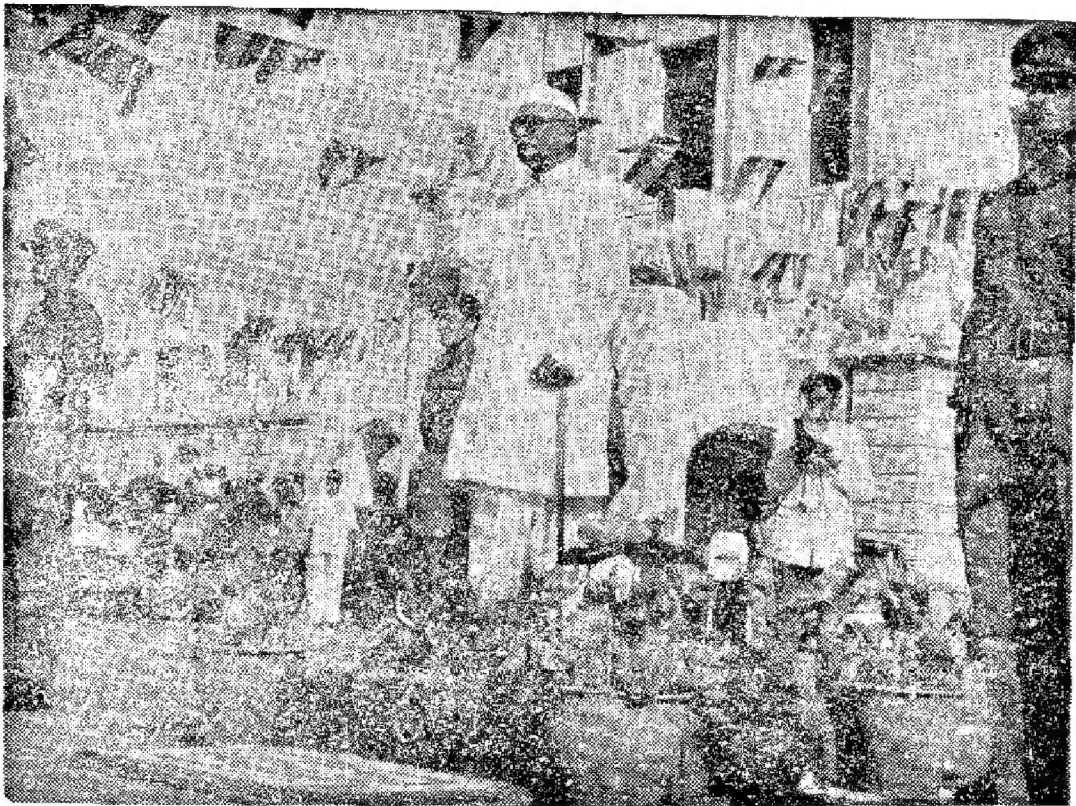
బెన్-హర్ నవ్వాడు. "నా సహాయమా, నా సలహా కావాలా? నేను యూదును. నీతో కోమన్ చక్రవర్తి సైన్యంలో గొప్ప అధికారం కలిగిన ట్రిబ్యూన్".

"కాని నువ్వు ప్రభువుల కుటుంబానికి చెందినవాడివి. భాగ్యవంతుడివి. ఈ అలగా జనంలో నీకు చాలా పలుకుబడి ఉన్నది."

"అయినా నేను యూదునేకా! ఈ అలగాజనమే నా ప్రజలు. నేను బారిలో ఒకడిని మెస్సాలా. నేను నీకు ఇవ్వగలిగిన సలహాలలా ఒకటి— నీ కోమన్ నీ సలహా ఉపసంహరించు, మాకు స్వాతంత్ర్యం ప్రసాదిండు."

[ఇంకా వుంది]

(ఎం. జి. ఎం. హాన్యంతో)

రాష్ట్రపతి డాక్టర్ రాజేంద్రప్రసాద్ ఇటీవల అజ్మీర్‌లో రా దానికి వచ్చినప్పుడు సికింద్రాబాద్ స్టేషన్‌లో సైనికమందనం స్వీకరించిన దృశ్యం.

న్యూ ఢిల్లీ లేఖ

శ్రీ కృష్ణ

ప్రతి కొరత ఏర్పడినా ఖాదీకి సమిష్టి తప్పదు

దేశంలో ప్రతి కొరత ఏర్పడింది. నూలు బట్టల ధరలు పెరిగినవి. ఆలాంటిప్పుడు అయినా ప్రభుత్వం ఖాదీ పెన్ను రద్దుచేసి ఉండవలసినది. బట్టలకొరత ఏర్పడిన కాలంలో సహితం ప్రభుత్వం ఇచ్చే సబ్సిడీతో నిమిత్తం లేకుండా ఖాదీ పరిశ్రమ నిలబడలేక పోతో ఉందంటే నిజంగా ఆశ్చర్యంగా ఉన్నది. ఈ పరిస్థితికి ఎవరు బాధ్యులు? తెలుసుకోవడమూ అవసరమే.

ముతక మ్యూరకొల నూలుబట్టల ధరలు క్రిందటి ఏడాదికన్నా నూటికి 40 వంతుల మేరకు పెరిగినవి. ప్రతి కొరత ఏర్పడినది. క్రిందటి ఏడాది ఉత్పత్తి అయిన బావకు మిగిలిన సరకు చాలా వ్యర్థం. చేరొకవంక ఖాదీ పరిశ్రమకు సబ్సిడీ ఇచ్చే విధానం అను సరిబట్టబడి కనుకనే కొంతమంది ప్రభుత్వం మీలు బట్టలమీద పెన్ను విధించినది. నూలు

బట్టల కొరత ఏర్పడి, ధరలు పెరిగిన కాలంలో అయినా కనీసం ప్రభుత్వం ఆ పెన్ను రద్దుచేసి ఉండవలసినది.

ప్రతి కొరత ఏర్పడిన సంగతి కేంద్ర ప్రభుత్వ కార్యకలాపకు తెలియదా? ధరలు పెరుగుతూన్న కాలంలోనే చేతనసంఘం నిర్ణయాలు అమలులోనికి లేవడానికి పూను కోనడంలో అంతరార్థం ఏమిటి? బట్టల ధరల మీదకూడా జీవన వ్యయం ఆధారపడి ఉన్నది కదా?

ప్రతి నిలువలు తగిలిపోయి కొరత ఏర్పడిన సంగతి ప్రభుత్వ వాణిజ్య వారిశ్రామిక కాలకు అయినా తెలిసి ఉండవలసినది. అయితే మనదేశంలో రసాయనిక ఎరువుల పరిశ్రమ అభివృద్ధి పరచడానికి అమెరికా వారి సహాయ సహకారాలు సంపాదించే నిమిత్తం ఆ దేశానికి చుట్టూముట్టే చెల్లిన

వాణిజ్యకాఖ ఉపమంత్రి శ్రీ సతీంద్రచంద్ర ఈ ప్రతి కొరతనుంచి కూడా అమెరికా ప్రభుత్వంలో ఏమైనా తర్కాలు జరిపారా? అయితే ఆ చర్చల ఫల్యతనానం ఏమిటి?

శ్రీ సతీంద్రచంద్ర అమెరికా వెళ్ళడానికి ముందుగానే ఆ దేశంనుంచి పబ్లిక్ లా 480 క్రింద నాలుగులక్షల డేళ్ళ ప్రతి దిగుమతి చేయడానికి భారత ప్రభుత్వం రాయబారాలు పెరపుతున్న సంగతి అందరికీ విదితమే.

నూలుబట్టలమీద వాణిజ్యరూ ముద్రించాలనే ప్రతిపాదన ఒకటి ఉన్నది. గతంలో ఈ లాంటి పద్ధతి అవలంబించినప్పుడు నిజాయితీ ఎరుగని కొందరు వ్యాపారస్తులు తానిని ఆధారంచేసుకొని ఆ దాయం పన్ను ఎగ గొట్టారు. ఈ సమస్య పరిష్కారానికి అతి మార్గమూ కాదు. ప్రతి ఇంధోధికంగా ఉత్పత్తిచేయడమే దానిమందు. బర్లిన్

480 క్రింద అమెరికానుంచి మరీ పదిలమైన
తేల్చి ప్రతి దినమూ చేయడంవ్వారా నూలు
బట్టల ధరల పెరుగుదల అరికట్టడం సాధ్యం.

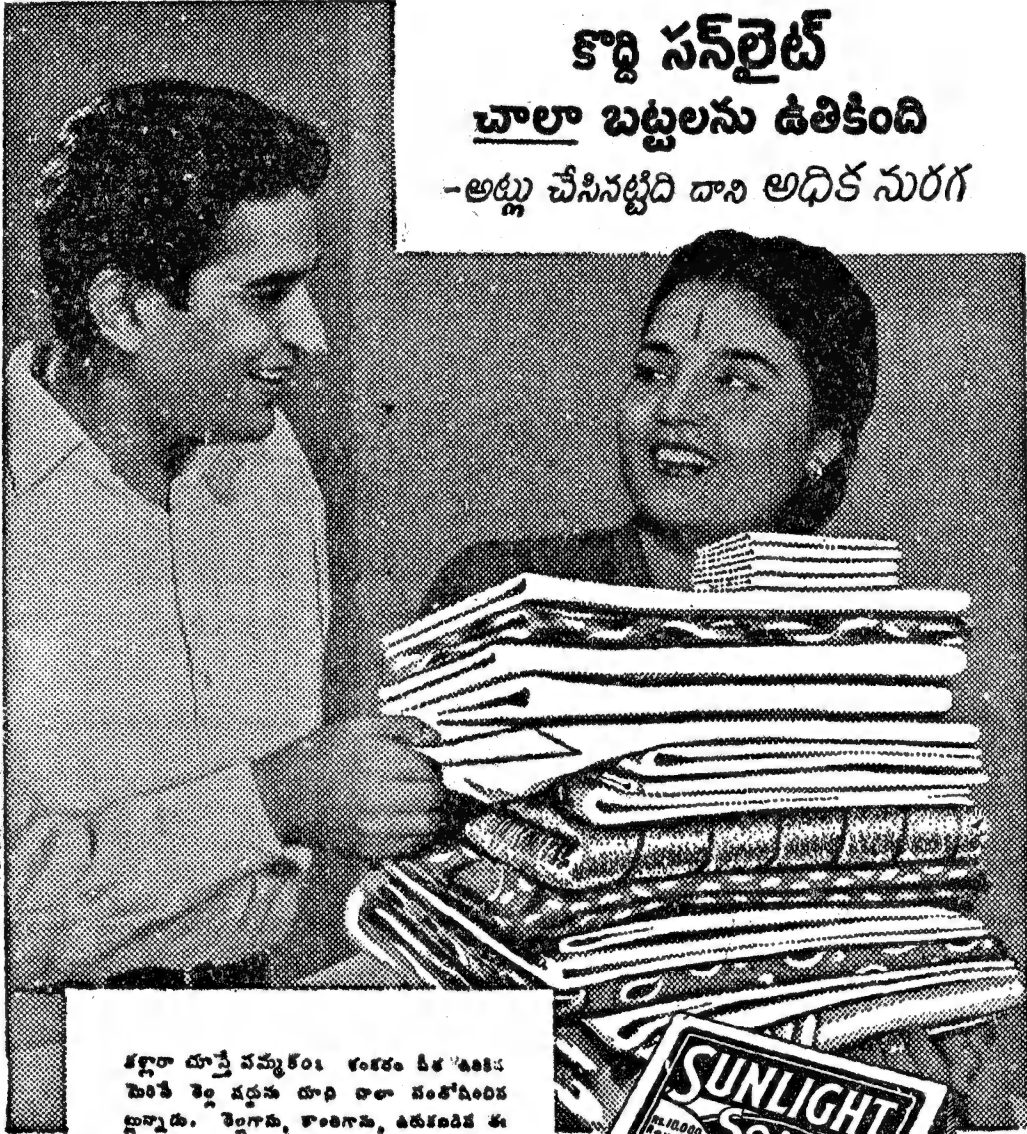
రైల్వేపనివారి వేతనాలు

క్రిందితరగతి రైల్వేపనివాడు కాకా త

న్యూ డిస్కో

అయిదులక్షలనుండి టెన్ కోట్ల వరకు పెరిగినది.
ఇంతవరకు ఈ 80-85 ల స్కోప్ లో రుణాలు

ప్రారంభవేతనం తీసుకొన్న పనివారికి ఇక
ముందు రూ 70 లు లభిస్తుంది. అదనంగా మరీ
రూ 10 ల కరవుభత్యం లభిస్తుంది. మొత్తం
మీద ఈ తరగతి పనివారికి ఇప్పుడు తొలకె
రూ 75 ల వేతనం లభిస్తున్నది.
ఉద్యోగం విరమించుకొనే సమయానికి

కాథి సన్లైట్

చాలా బట్టలను ఉతికింది

-అట్లు చేసినట్టిది దాని అధిక నురగ

కల్లా దూడే వచ్చుకొని శుభం దీక్షించి
మరికీ తల్లి వద్దను దూరం చాలా వంతుదొరిక
బుచ్చును. తెల్లగాను, కాంతిగాను, ఉత్తమదీక్ష ఈ
బట్టల దొంగర, దువ్వలు, తువ్వలు, దూరండి—ఇవన్నీ
అంత కాథి వస్త్రాలతో ఉత్తమదీక్ష!

వస్త్రాలతోయిక్క, గుంబంశుని వచ్చుదొరిక మరిక
బట్టలను చాలా వస్త్రంగా ఉత్తమను మరియు వాడక్క
లేకుండానే బట్టలతోగల ప్రతి మురికి అణచుమా తొలగించి
వేయను! దీనిని మీరే వ్యయంగా బాగానే చూడండి!

వస్త్రాలతో నట్లు బట్టలను వస్త్రగాను కాంతిగాను ఉత్తమను,

కాథి-సన్లైట్

కాంతిగాను ఉత్తమను ఉత్తమను

(ఈలోగా ప్రతిరగతికి ప్రామాట్ కాక పోతే) రు80 లు వస్తుంది, ఇకముందు వారికి ప్రారంభ వేతనం రు 80 లు. ఉద్యోగ విరమణ సమయానికి రు 95 లు లభిస్తుంది. సాలుకు ఒకరూపాయి ఇంక్రిమెంటు లభిస్తుంది. ఇది ఇప్పటి ఇంక్రిమెంటుకు రెట్టింపు.

ఈతరగతి పనివారిలో దాదాపు 1,33,000 మంది గాంగ్ మెన్, 18,000 మంది గేట్ మెన్, 4,000 మంది చౌకిదార్లు, 1,67,000 మంది కలహీలు, 18000 మంది ఇంజనీర్ల నర్లు, 15,000 మంది పోస్ట్ మెన్, 9000 మంది హౌస్ మున్నగువారు ఉన్నారు.

తలిమ్మా తరగతుల పనివారి వేతనాలు కూడా తదనుగుణంగా పెరుగుతవి.

మూడు, నాలుగు తరగతుల ఉద్యోగులు అందరికీ ప్రారంభ వేతనం ఆఖరి వేతనం కూడా అధికంగా ఉంటుంది. ప్రస్తుతం రూ 35-40 ల స్కేల్ లో ఉన్న 64,000 మంది పనివారికి ఇకముందు రు 80 లు కాక రు 85ల ప్రారంభ వేతనం, ఆఖరిని రు 95లు కాక రు 105 లు లభించగలదు. ప్రస్తుతం రు 100-185 ల స్కేల్ లో ఉన్న పనివారికి ప్రారంభంలో రు 155 లు కాక రు 170లు, ఆఖరిని రు 250 లు కాక రు 280 లు లభించగలదు. వీరిలో 8,000మంది ప్రేషన్ మాస్టర్లు, 2,300 మంది గార్డులు, 3,000 మంది టిక్కెట్ ఎగ్జామినర్లు, 8000 మంది కమర్షియల్ గుమాస్తాలు 2000 మంది టిక్కెట్ చెక్కింగ్ ఉద్యోగులు, 500 మంది ట్రయిన్ గుమాస్తాలు మున్నగువారు ఉన్నారు.

ఇంక్రిమెంటు పెరుగుదల

మొత్తంమీద నాలుగవ తరగతి ఉద్యోగులు అందరికీ సాలీనా లభించే ఇంక్రిమెంట్ పెరుగుతుంది. ఈ విధంగా ప్రస్తుతం రు 40-50 ల స్కేల్ లో ఉన్న 19,000 మంది సెకండ్ ఫైర్ మెన్కు సాలీనా సగటున ఒక రూపాయికి బదులుగా ఒకటిన్నర రూపాయిల ఇంక్రిమెంటు లభిస్తుంది.

దాదాపు 2,000 మంది 'బి' తరగతి డ్రైవర్లకు రు 10 లు కాక రు 12 లు, మూడవ తరగతి ఉద్యోగులలో కెల్లా పెద్ద గ్రేడుకు చెందిన లోకో షాఫ్టర్లు, ప్రేషన్ మాస్టర్లు, ఇన్ స్పెక్టర్లకు (360-500 స్కేలు) రు 20 లు కాక రు 25 లు ఇంక్రిమెంటు.

గ్రేడ్ పెంచిన రకాల ఉద్యోగాలలో ఉన్న కొందరికి ఇంకా హెచ్చు అయిన ఇంక్రిమెంటు లభించగలవు.

రిఫర్డ్ మిల్ హౌస్ నిక్సన్

కాకట్టు తీరిన ఇల్లు తప్ప బేరే ఆస్తి దీనివే.

రోజూ రోజూకూ మరీపోతున్న ప్రపంచ పరిస్థితులలో పాతవిధానాలుకొని, భావాలు కొని పనికిరావనీ, వీటిని అరణ్యచేసుకొని ప్రవర్తించగల నాయకులే కొనాలనీ అభిజ్ఞా లందరూ అంటున్నారు. ఇప్పటికి రెండు సార్లు విటెన్ బెర్గ్ క్రింద ఉపాధ్యక్షుడుగా పనిచేసిన నిక్సన్ డబ్ల్యు విధానాలు కొన్నిటిని మార్పులనీన ఆచరణ కొన్ని నూచిస్తూ ఇటీవలే మాట్లాడగలిగాడు.

చిన్నతనమంటే నిక్సన్ కాళ్ళ ఇంట్లో సీగ్రోలతో సహపంక్తిభోజనం అలవాటు ఉండేది. దీనికి కారణం అతని తల్లి. వారి పట్ల సానుభూతికి ఈమె మూలకారణమయి ఉండవచ్చు. కొని దక్షిణరాష్ట్రాల ఓట్లను లెక్కచెయ్యకుండా "సివిల్ రైట్స్" విలువను బలపరచటం సామాన్య కార్యమేనని నిప్పు కోవాలి.

ఉపాధ్యక్షుడు పదవికి అభ్యర్థిగా ఎన్నుకోబడ్డ హెన్రీ కాబట్ లాడ్లకూడా నిక్సన్ వలే అనుభవం కలవాడు. చాలా సంవత్సరాలుగా విక్టోరియాజ్యోతమిలిలో అమెరికా రాయబారిగా ఉన్నాడు.

నిక్సన్ కన్నెడీ కన్నా నాలుగేళ్ళు మాత్రమే పెద్ద. అంటే ఇద్దరూ ఏదైన్స్ లోవు వాళ్ళనన్నమాట. కొన్ని విషయాల్లో ఇద్దరూ ఎక్కువ భేదంలేని విధానాలనే అమలుజరుపుతారేమో. కొని ఇది చాలామట్టుకు సెనేట్ ఎన్నికలపైన కూడా ఆధారపడి ఉంటుంది.

అమెరికాలో రిఫర్డ్ మిల్ హౌస్ నిక్సన్

పేరు చెప్పేనే మండిపడేవారు చాలామంది ఉన్నారు. దీనికి ప్రత్యేకమైన కారణాలు లేకపోయినా మెక్కార్టీ జరిపించిన 'పరిశోధన'లను స్వార్థానికి వాడుకున్నాడనే ఆరోపణ ఉన్నది. కొని డెమాక్రాటిక్ అభ్యర్థి కన్నెడీకూడా ఒకసారి మెక్కార్టీని ఖండించే ప్రతంపైన సంతకం చెయ్యలేదు.

నిక్సన్ చాలా వీడమటుంబులో జన్మించాడు. చిన్నప్పటినుంచి రోజూకూ పదహారు గంటలవరకూ పనిచేసి స్వార్థితంతోనే చదువుపని పెద్ద 'లాయర్' అయ్యాడు. కన్నెడీ కుటుంబం ప్రపంచంలో కల్లాధన వంతమైన వాటిలో ఒకటి; నిక్సన్ కు ఇంకా

కొత్త స్కేళ్ళలో ఫీట్ చేయడం మూల ముగా కూడా ఉద్యోగులకు చాలా లాభం చేకూరుతుంది. వారు పాత స్కేళ్ళ ప్రకారం కాక కొత్త స్కేళ్ళ ప్రకారమే ఇంతవరకు పని చేసినట్లుగా పరిగణించి ప్రారంభంనుంచి హెచ్చు ఇంక్రిమెంటు కలుపుతారు.

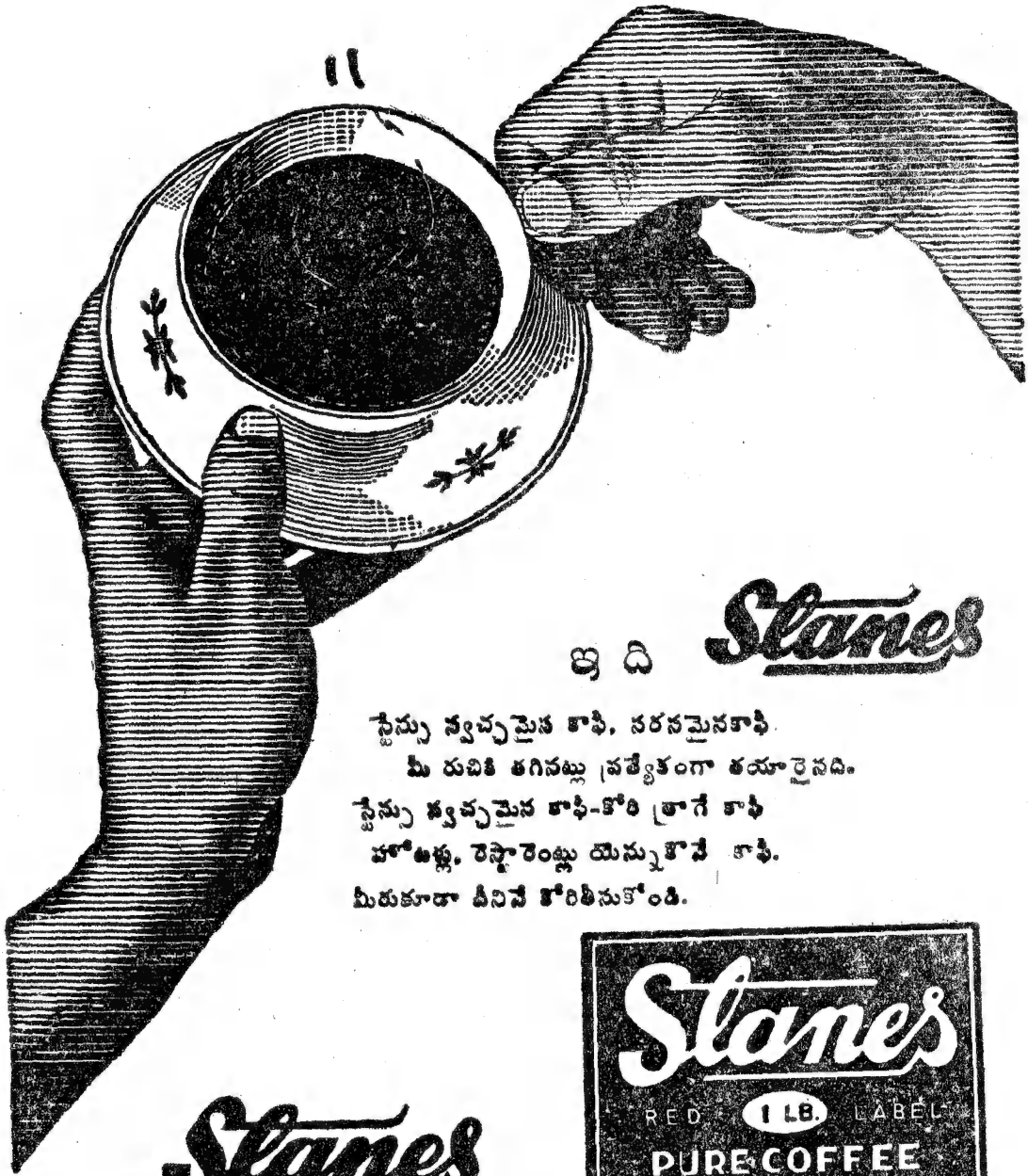
మొత్తంమీద రైల్వే ఉద్యోగులకు వేతనం కరువుభరితం కలుపుకొని కంటానే కలకు

రు రిక్ట్ లు మొదలుకొని రు 25 ల వరకు అదనంగా లభిస్తుంది.

నాలుగవ తరగతి ఉద్యోగులలో ఆఖరి గ్రేడ్ కు చెందిన దాదాపు అయిదు లక్షల మందికి తలకు రు రిక్ట్ లు పెరుగుతుంది.

మూడవ తరగతిలో పై గ్రేడ్ కు చెందిన లోకో షాఫ్టర్ల మున్నగువారికి రు 25 లు పెరుగుతుంది.

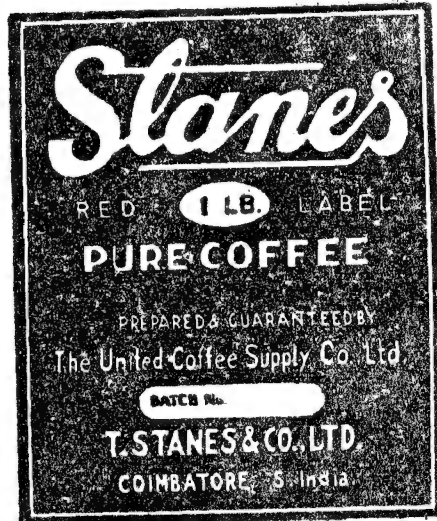
బి ది **Slanes**

స్టేన్సు స్వచ్ఛమైన కాఫీ. సరసమైన కాఫీ.
మీ రుచికి తగినట్లు ప్రత్యేకంగా తయారైనది.
స్టేన్సు స్వచ్ఛమైన కాఫీ-కొరి త్రాగే కాఫీ
హోటళ్లు, రెస్టారెంట్లు యెన్నుకొనే కాఫీ.
మీరు కూడా దీనినే కొరికిననుకోండి.

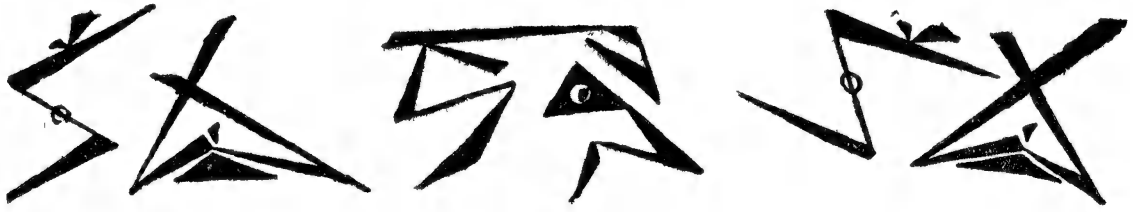
Slanes

స్వచ్ఛమైన కాఫీ

ది యునైటెడ్ కాఫీ సప్లయ్ కో-లిమిటెడ్, కోయంబటూర్.

౭. ౬౮

‘కాఫీ ఒక టీ’

(మొదటి బహుమతి రు. 10 లు)

రాజా సేను ప్రాణ స్నేహితులము. కాని కొన్ని కారణములచేత సెల రోజులనుండి మా ఇద్దరికి మాటలు లేవు. ఒకరోజు సాయం కాలము రాజా కాఫీ త్రాగుదామని ఒక బోగ్ బలలోనికి వెళ్ళాడు. సేను మాడ అడే సమయానికి ఆ బోగ్ బలకే టీ త్రాగుదామని వెళ్ళినాను. రాజా ఒక కుర్చీలో కూర్చుని ఉన్నాడు. సేను రాజాను మాడకుండా వెళ్ళి రాజా కూర్చున్న కుర్చీ ఎదుట ఒక కుర్చీ ఖాళీగా ఉంటే ఆ కుర్చీలో కూర్చున్నాను. ఒకరి ముఖము ఒకరు చూచుకొని తెల్లబోయాము. దానితోపాటు కోపాన్ని కూడా పెంచుకున్నాము. ఇంతలో అయ్యయ్య మా వద్దకు వచ్చి ‘ఏం కావాలి సార్?’ అని రాజాను అడిగాడు. రాజా నా మీదున్న కోపంచేత ‘కాఫీ ఒకటి’ అని గట్టిగా ఆర్డర్ ఇచ్చాడు.

అయ్యయ్య వ్యాపార భాష ప్రకారము ‘కాఫీ ఒకటి’ అంటే ఒక ‘కాఫీ’ ఒక ‘టీ’ అనుకొని వెంటనే ఒక కప్పు ‘కాఫీ’ ఒక కప్పు ‘టీ’ తెచ్చి ఇది ‘కాఫీ’ ఇది ‘టీ’ అని మా ఇద్దరి మధ్యా ఆ రెండు కప్పులను పెట్టి పెట్టిపోయాడు. నాకు ‘టీ’ అంటే చాలా ఇష్టము. మరియు సాయంకాలము కాఫీ టీ సేను ‘టీ’ పుచ్చుకుంటాను. అందుచే రాజా నాకు ‘టీ’ ఇప్పించాడు అనుకొని ‘టీ’ సంతోషముతో తాగడం మొదలు పెట్టాను. మరియు సేను ఊర్పుంటే బాగుండదు అని కబుర్లు మొదలు పెట్టాను. సేను ఇలాగ మారడం చూచి రాజా కూడా తన భోరణి మార్చాడు. తర్వాత ఏం బ్రదర్? అంటే ఏం బ్రదర్? అని అనుకున్నాము. పోయిన మా స్నేహము ఇట్టే కలసి పోయినది. ఇప్పటికీ ఆ సంగతి తెలంచుకొని మాలో మేము నవ్వుకుంటాము.

కె. రాఘవాచారి
(హైదరాబాద్)

స్త్రీలకు మాత్రమే

(రెండవ బహుమతి రు. 5 లు)

సేను నా మిత్రుడురామచంద్రం కలిసి ఆనకే పుస్తకాలు కొనటానికి బహుమతి బయలుదేరాం. 12 సంవత్సరము ఎక్కాము. బస్సు బయలుదేరింది. మా ప్రక్కనే కూర్చున్న పెద్దమనిషి ఒకాయన చేత

తాడులాంటి ఒక పొగచుట్టతినీ కాలుమీద కాలు వేసుకుని దరాగా కూర్చుని కాలును న్నాడు. మా ఎదురుగుండా “పొగ చుట్టలు కల్పరాదు” అని, దాని క్రిందనే “స్త్రీలకు మాత్రమే” అని వ్రాసి ఉంది. ఇంతలో కండ్లకు వచ్చి ఆయనతో “ఏమండీ చుట్ట ఆర్పివేయండి, ఆ రాసున్నది చదవటాకే” అని గదమాయించాడు. ఇంతలో ఆయన “పొగ చుట్టలు కల్పరాదన్నది, స్త్రీలకు మాత్రమేగదండీ” అన్నాడు. కండ్లకు కోపం ఆపుకుని మెల్లగా నవ్వాడు. ఇంతలో ఈయన పదిగవలసిన హాల్లు రాగా దిగాడు. అందరం నవ్వుకున్నాం. మర్నాడు ఆ బస్సును చూతున్నకదా “పొగచుట్ట కల్పరాదు” అన్న మాటలకు ప్రక్కగా ఎడంగా మీదుగా “స్త్రీలకు మాత్రమే” అని వ్రాసి ఉంది.

పులిపాక బాబాజీ
(విశాఖపట్నం)

అలవాట్ల పొరపాటు

(రెండవ బహుమతి రు. 5 లు)

మా మామయ్య అఫీసుకు ఎవరయినా పెద్ద ఆఫీసరున నే చాలు. ఆయన కూడానిది పడటమేకాక ఇంట్లో వాళ్ళను ఇది కావాలి. అది కావాలి. అని అడిగి, మరులు లేకుండా చేస్తారు. ప్రతిదీ ఘనంగా చెయ్యాలి ఆఫీసరు ముందు అనుకుంటారు. తీరా ఆయన వచ్చాకా, ఏదో అలవాట్ల పొరపాటు పడడం చివాట్లు తినడం జరుగుతూ ఉండేది.

మా మామయ్య అఫీసులో రామారావు అనే గుమాస్తా ఉన్నాడు. అతను మా మామయ్యకంటే కంగారు మనిషి. ఆఫీసరు గారిని చూడగానే మాట తడబడుతూ ఉంటాడు. ఆఫీసరుముందెదుకు? మామయ్య ముందే మాటలు తిడబడి చివాట్లు తినడం చాలాసార్లు అయింది. అందుకే మామయ్య ఆఫీసరు రాకముందు బాగ్ తీకే అతనికి నూరు సార్లయినా వార్నింగ్ ఇచ్చేవారు. అన్నిటికంటే నవ్వొచ్చే సంఘటన ఒకటి చెబుతాను.

ఒకరోజు ఏమయిందంటే, మా మామయ్య అఫీసుకు డి.పి.టి. (డైరెక్టర్ ఆఫ్ ఫోన్ లైన్స్) అండే టెలిగ్రాఫ్స్ వచ్చాడు. అయిదు నిమిషాల్లో వస్తాడనగా తెలియడంవల్ల మా మామయ్య ఆఫీసుకూడానిది గానడడం మొదలు పెట్టాడట. ఇంతలోకే ఊడి పడ్డాడు డి. పి. టి. అఫీసుకా చేత చేయడం మొదలు పెట్టాడు.

అసలే ఎండలో వచ్చాడేమో. బుజ్జ వేడెక్కి ఉంటుంది. మూలగా ఉన్న చెదపట్టిన బీరు వాసు పుస్తకాల్ని చూసి చిరాకు పడ్డాడు. చిరాకు పడటమేమిటికి రామారావును పిలిచి నాలుగు చివాట్లు పెట్టాడు. పాపం, అసలే కంగారు మనిషేమో! బేజారతి “అవును సార్. పొరపాటుబోయింది. డి.పి.టి. ని ఎన్నోసార్లు బాగా కొడదామనుకుంటాను. ఎప్పటికప్పుడే వీలుండడంలేదు. ఈ మాట తప్పక కొట్టేస్తానో సార్” అన్నాడట. అక్కడున్న మా మామయ్య ఇతర గును సాలు తెలబోయారు. ఎవరికి నోట మాట రాలేదు డి. పి. టి. ఏం చేస్తాడోనని. కాని, వెంటనే డి. పి. టి. ఘట్టేగా నవ్వుతూ భలే వాడిపోయా! పుస్తకాలు చదవటటం కాదు కాని నన్నే కొట్టించేట్టున్నావే! అని కడుపు పట్టుకున్నాడట. అప్పటికిగాని తెలిసి రాలేదుట రామారావుకు తన పొర పాటు; డి. పి. టి. అనబోయి డి. పి. టి. అన్నది. వెంటనే తమించమని కాళ్ళమీద పడ్డాడట. ఆయన, భరవా లేదు లే పోయే! ఎవరికయినా వసాయ పొరపాట్లు అని నవ్వుతూ నిద్ర మొరచాయట.

సి. ఎస్. రామ్మోహన్
(విజయవాడ)

“నీడ పట్టు”

(రెండవ బహుమతి రు. 5 లు)

“ఏమండీ నీనీమాకు వెళ్ళామా” అన్నాను. వారు సరే అన్నారు. మ్యూజిక్ బయలుదేరాం. ఎండ విపరీతంగా ఉంది. మా కాళ్ళకు చెప్పులేకుంటే బొబ్బలు వచ్చేవి. అడిగాక నీమెంటు రోడు. నా చేతిలో గొడుగుంది. కానీ దాన్ని తెరవకుండానే ఏదో మాట్లాడుకుంటూ నడుస్తున్నాం.

“నీడ పట్టు” అని మాతాత్మగా వారు అన్నారు. సేను ఘక్కున నవ్వాను. “నీడ ఎలా పట్టుకుంటారు?” అని అడిగా, “గొడుగు పడితే నీడ మన వెంటే, మన మీదే వస్తుందిగా. అప్పుడు నీడను పట్టుకున్నట్టు కాదా” అన్నారువారు నవ్వుతూ. సేను నవ్వలేకపోయాను. గొడుగుతీసి నీడ పట్టాను. వారు మళ్ళా నవ్వారు.
కమా నాగేశ్వర
(కాకాబాద్)

చిగ్గిరి కంఠం

సభా పెంకటరత్నం

గ్రడియారంతంను తంసుమని తి.గంట్ల లు కొట్టింది. కృష్ణశేచి,బడకంగా ఆపురించి, మంచంమీద వదిలి పడుకున్నాడు. తంట గదిలోనుండి కొవ్వొత్తం కృష్ణ శాశితారం ధారలా ప్రవేశిస్తోంది. ఇంతలోకే అతని భార్యచీర కొంగుతో చేతులు తుడుచుకుంటూ వచ్చి, "అబ్బబ్బ! ఇంకా యేమిటండీ ఆ మొద్దు నిద్ర. ఆరయింది. లేవండి" అంది. "ఊ!" అని బడకంగా వట్టు విరుచుకొని కృష్ణ మంచంమీద లేచి కూర్చున్నాడు.

"ఓహో! దొరగారికి బ్రష్ అందించాలిరాండీ" అంటూ కారడ బ్రష్, పేనూ తెచ్చింది. కృష్ణ అవి అందుకొని, బడకంగా మంచం దిగి పేరట్టాకే నడిచాడు. పేరట్టా ఉన్న చెట్లమీదనుండి వీసున్న చలని వీల గాలి కొద్దిగా చలి కలిపింది. పాకలో కట్టిక ఆవుదూడ, దూరంగా కట్టిక వట్టి కోనే గంతులు వేస్తోంది.

రాత్రి కలలో ఆసీసరు తనకు మెచ్చుకోడం.....సంఘటనలను జ్ఞాపకం చేసుకుంటూ కృష్ణ పట్టు తోముకోడం మొదలు పెట్టేడు. పూర్వకగానే, ఎదురుగా కారడ తువ్వలు పట్టుకొని నిలబడింది. కృష్ణ తువ్వలు అందుకొని ముఖం తుడుచుకుంటూ, కారడ దనకల తంటయింట్లో నడిచేడు.

కారడ యిచ్చిన కాఫీగ్లాసు తట్టుకొని రేడియోగదిలోకి వెళ్ళేడు. కరాచీ నుండి లతా అలాపిసున్న మధురగీతాన్ని వింటూ కుర్చీలో చేర్చి బడి నెమ్మదిగా కాఫీ త్రాగుతూండగా,

"ఏమండోయ్!" అని అనతిరి గదిలోంచి కారడకే వినిపింది. "కూరలు సిండుతున్నాయి. కాస్త బజారు వెడతారా."

"తప్పకుండా? నుంచి యిలా వత్తేయ" మర్నా చేసుకుంటూ అన్నాడు. కారడ కూరలసంచితో వచ్చి కూరగాయల బాజితా మొదలుపెట్టింది. నేరకంటూ

కృష్ణ విధిగుమ్మంలోకి వచ్చాడు. ఇంతలోకే ఇంటిముం దాగిన బండిలోంచి అతని తలి మామమాయమ్మ, తలమీద ముసుగు సవరించుకుంటూ దిగింది.

"రాణీ! అమ్మ! రా!" అని ఆహ్వానించి కృష్ణ ఇంట్లోకి చూసి "కారడా!" అని పిలిచాడు. కారడ గబగబా వచ్చి, అత్తగారిని చూసి గతుక్కుమని అంతలోకే తమయింతుకొని "రండి! ఆరితారూ!" అంది. మామమాయమ్మ తన చిన్న బట్టలమూటతో మెట్లెక్కి లోపలికి ప్రవేశించింది.

...కృష్ణ వాళ్ళ నాన్నగారికి ఒకజే కొడుకవడం మూలాన్ని గారాబంగా పెరిగాడు. కాని దురదృష్టవశాత్తు కృష్ణ చిన్నప్పటికే తండ్రిని కోల్పోయాడు. వాళ్ళు పెద్ద సీతిపరులు కాకపోయినప్పటికీ ఒక పది ఏళ్ళ రాజు మాగాణి పూర్వారీతం వుంది. కృష్ణకు ఒక అక్కయ్య ఉంది. ఆమెకు నెంటూరులో నుంచి ఆ సీతున్న సంబంధం చూసి వెళ్ళకంగా పెరిచేకారు. కాని ఆమె వైవాహికజీవితం సుఖవంతంగాలేదు. ఆమె మంతుతనం మూలంగానూ, భర్త కట్టింపు మూలాన్ని తరచు వారి మధ్య పోటాటలు వచ్చేవి. తన అక్కయ్య కాపురంసరించి ఆలోచించి నపుడల్లా కృష్ణకు కారడ నుంచి తనం స్ఫురిస్తూంటుంది. కాని అత నామాటను ఎన్నడూ కారడ నుండు లేలలేదు. కాని అతను అభిమానం మాత్రం అమితంగా చూపెడతాడు కారడ ఎడ. ఇక మామమాయమ్మ తనమామరు కాపురం తలచుకొని ఎప్పుడూ వాధనడుతుంటుంది. తన కొడుకు చూసే అమితమైన అడరణవల కారడ సుఖంగా వున్న కాపురం చూసి ఆమె అప్పుడప్పుడు అనూయవడడం చూడా కద్దు. ఆమె మన ప్రత్యక్ష మూంటిడి. కృష్ణ చిన్నప్పటికే తండ్రిని కోల్పోయినా, తన తండ్రి చూడా అవ్వడప్పుడు తన తలిని గట్టిగా దండించేవాడని విగిరిన వాళ్ళు చెప్పగా వచ్చాడు. కృష్ణ తండ్రి కత్తెమూరులో

ఉండటం మూలాన్ని, అతనుతన మేనమ్మలు వరువుకు పట్టణంలో వున్న మేన తండగత ఉండవలసి వచ్చింది. అందుచేత అతనికి ఎప్పుడూ తన తలిదగ్గరకంటే తన మేన తండగర దను వెక్కుక. అతను బి. ఎ. పూర్తి చేసి పెదాపురం తాలూకా ఆఫీసులో జేతడు. ఉద్యోగంలో చేరిన సంతోషరానికే తలి బలవంతం మీద, తేనారి నారాయణగారి పెద్ద అమ్మయి కారను వివాహం చేసుకొన్నాడు. నారాయణగారు 15 ఏకరా ఆసీపరుడు. కారడ పెద్దమామరు అనడం మూలాన్ని అతి వెళ్ళకంగా వివాహం చేసేడు. తరువాత ప్రతిపండుగకు కృష్ణ అత్త వాకింటి చలాకిమరిదలు ఉద్యోగం, వాతమరిది రాసుంతో సహామారుగా గడిచేవాడు. క్రిందటిసారిపండుగకు మామగారు వాచీ బహుమతి యివ్వబోగా కృష్ణ నిరాకరించి, కారడచేత వచ్చేసారికి ఏకంగా "రేడియో" యిమ్మని చెప్పించాడు. అవిదయంమీద కారడ, కృష్ణను యింకా చెప్పకుండా ఉంటుంది, "యింకా యిచ్చే మామగారుంటే రేడియో ఏం ఖర్చు కాదు కొనిమ్మంటారు మీరు" అని. కృష్ణ నవ్వి ఊరుకొనేవాడు. వారి ఈ అన్యోన్యత గురించే మామమాయమ్మ అప్పుడప్పుడు కృష్ణతో రహస్యంగా "కారడకు అంత అభిమానం పెట్టడం మంచిదికాదురా, వాళ్ళు లోకువకడతాగు" అనేది. కాని కృష్ణ వాటిని పెడచెవిని పెట్టడు. కారణం, తన మామగారి ప్రవర్తన అలాంటి అనుమానాల కన్నా చాలా హాస్యకరమే.

కృష్ణ మామమాయమ్మకు యింట్లో తీసుకొచ్చాడు. ఆమె ఉమ్మరంటూ వట్టి మామమింది. "కోవలా! ఏది కాఫీ, యిలా..." మాట పూరిగా నోటినుండి రాకమునే కారడ కాఫీ గాసుతో ప్రత్యక్షమయింది. "ఏమీ! అమ్మ! నెంటూరు నుంచేనేమిటి రాకడం" అడిగాడు కృష్ణ. "అవునురా నాయనా! రాతేక రాతేక దానిని వదిలి వచ్చాననుకో! దాని సంసారం చూస్తోంటే కడుపు తరుగుకుపోతోంది. దాని ఖర్చేమీ కాని అది ఏం చూటాడనా మీ వాతకు కొవం వసుంధిరా! ప్రతిరోజూ వాళ్ళు ఏదో ఒక విషయం మీద చెబులాడు కోడలమీ! అక్కడ కాంతి, రేడురా నాయనా!"

"అంతేనమ్మా! ఏమిటో కొందరి జీవితాలు మనం భాగు చేయలేము. వాత తెలియని వాడా! అక్క జ్ఞానంలేనివా! వాళ్ళంతట వాళ్ళే ఏదో ఒకవాడు అది గురించాని కాని మనమేం చెయ్యగలం" అన్నాడు కృష్ణ తనంత భోగిలో.

“అంతేరా నాయనా!” నానుమాయమ్మ లేచి వంటయింటికి వారిగిరింది.

* * * మాడుకోజాల తరువాత, కృష్ణ అభీనుకు పోయేముందు తొమ్మిది గంటలకు భోజనం ముందు కూర్చున్నాడు.

కారద బయటండడం చూలాన్ని, నానుమాయమ్మగారు కృష్ణ ప్రక్కన కూర్చుని, విషవక్త్రతో విసురుతూ అన్నం వడిస్తోంది.

“ఏరా కృష్ణా నిన్న మీ మామగారి దగ్గర నుంచి వు తీరం వచ్చిందనుకుంటాను, ఏమి రాకాడో చెప్పాచ్చా నాకు” అంది ఎత్తి చూడిచే భోరణిలో.

“అనేమిటా! బావుంది! చెప్పక పోవడాని! ఏముందని ఆ వు తీరంలో. ఉభయ కుళలోపరి.”

“అంతేనట్రా! మరేమిటో అనుకున్నా లే! ఈమధ్య ఏదో మీ మామగారి గురించి కొన్ని విషయాలు తెలిశాయిలే.”

“అనేమిటి! నూటిగా మాట్లాడకూడదు! ఆ దాపరికం ఎందుకు?”

“అలా! నువ్వో వెర్రెమొహానివి! యింట్లో ఆ వు తీరంలో ఏముందో చెప్పావుకాదు.”

“నువ్వు చెప్పనిదే! క్రిందటి పండుగకి మా మామగారిచ్చిన వాచీ తీసుకోకుండా ఈ ఉగాదికి ఏకంగా రేడియో కొనిమ్మన్నాను కాదు! దాన్ని గురించి.”

“ఏమన్నా జేమిటి?”

“ఓబ్బు సర్దుబాటు లేదుట. పండగ తరువాతి రెండు నెలల్లో సర్దుతానని.”

“అలా! నేను అనుకున్నాను! అనుకున్నాను నాయనా! అనుకున్నంత అయింది.”

“ఏమిటే అది! చెప్పకూడకూ తిన్నగా” విసువుగా అన్నాడు కృష్ణ.

“నా కండుకురా నాయనా! అనవసరంగా మీకు మీకు స్వర్గలు. పెద్దవడిబ్బయివాళ్ళ కాకపోతే మరో కోణ వస్తుంది.”

“అదే వద్దంటా! చెప్పమన్నావా!” కోపంగా అన్నాడు కృష్ణ.

“అలా! ఏముంది! మొన్న మీ బావ మీన త్రొక్కుకు లేదూ! శింకరావని! ఆమధ్య పెళ్ళాం విడాకులిచ్చేసింది. అతను పనిమీద తొనారీ నెరి మీ ఆతొరింటి కళాడు ఏదోవిషయమే! అతనితో మీ మామగారు మాటలసందర్భంలో అన్నాడుట ‘మా అల్లుడు రేడియోకోరేడండ్లీ ఈ సారికి. అల్లుడు పాతబడినా ఈ బాధ తప్పడం లేదండీ’ అని. అదే! నువ్వు చెప్పావుగాను ఏదో డబ్బుసరుబాటు లేదని, ఆచిరాకుమీద అని ఉంటాడు! పాపం” అంటించింది చల్లగా నానుమాయమ్మ.

“వారీ కలాంటి చిరాకుంటే మనకే చెప్పకూడదు! మళ్ళీ ఎవడో పరాయివాడి దగ్గరెందుకూ ఆ వాగుడు.”

“బావుందిరోయ్! మన మొహంమీద అంటాజేమిటి. అయినా రెండు నెలలలో సర్దుబాటు చేస్తానన్నాడుగా! అదీ మార్పుగాని! అంతేగాని పెద్దవడిబ్బుకోసం అనవసరంగా నువ్వు కారదా మాటా మాటా అనుకోకండి. పెద్దదాన్ని తెలుసుకొను. ఏదో మాట అన్నాడని చెప్పకోడంగాని యిప్పుడెవన్నీ పెట్టుకొని కాపురాలు పొగ చేసుకోమనేమిటి” అని కంచంలోకి చూసే “అడగ పేరా! కొడిగా పచ్చడి వేయమన్నావా” అని పచ్చడివేసి నెరి చేయికొక్కని నుళా వచ్చి కూర్చుంది. క-

మానంగా భోజనంమరించి లేచి చేయి కడుక్కొన్నాడు. కోడువేసుకొని అభీనుకి వెళ్ళి కోరుంటే మళ్ళీ నానుమాయమ్మగారు అనునయించింది-“ఒరే! కృష్ణా! ఈ విషయాలేం పట్టుకు మనస్సు పొడుచేసుకోకు. అసలే నువ్వభిమానవతుడివి.”

కృష్ణ మెట్టుదిగగానే ఆవిడ తలుపేనుకొని, వంటింట్లోకడుతూ కారదవున్న గదిలోకి తొంగిచూసి, అమె మొహం పరిశీలిస్తూ అడిగింది.

“ఏమే! నీకు అన్నం పెట్టెయ్యమంటావా!”

“ఫరవాలేదు రండి! మీగ నీవేసినతగు

ఉగాది కానుక

చాత నాకు పెట్టావు! నా కంట ఆకలిగా లేదు" అంది కారద, చిరునవ్వుతో.

"అలాగే నన్ను! ఇప్పుడు సరదాగానే అంటావు! మళ్ళీ నా జొచ్చాక, నీ అమ్మ నాకు తిండెట్టలేదని చెప్పి పెడుతున్నాని" -నవ్వుతో నానుమాయమ్మ మాట్లాడినా, వాటి అరం కారదకు బాగా తెలుసు. అందు చేతనే చిన్నబుచ్చుకొని, ముఖం దించు కొంది.

కృష్ణ ఆఫీసులో పనిచేస్తున్నా మనస్సు మాత్రం తల్లి చెప్పిన విషయమిదే వుంది. అతను ఏ నిర్ణయానికి రాలేకపోతున్నాడు. తన మామగారు అలాఅనిఉండకపోవచ్చేమో! బతే తనతల్లికి, ముఖ్యంగా కంక రావుకి అలా చెప్పవలసిన అవసరం ఏమిటి? లేకపోతే కంక రావు చెప్పకపోయినా తన తల్లి..... బనా. ఏమో!..... తన మామగారు, అమ్మ అన్నట్లు డబ్బులేని చిరాకులో అన్నాడేమో! ఎంతయితే మాత్రం వరాయివాడిదగర తన నెండుకు కిందవరచాలి. యివ్వలేకపోతే తనదగరే చెప్పాచ్చుగా! ఎలా చూసినా, ఎంత కాదెను వున్నా మామగారి మీదకే అనుమానం పరిగడుతోంది. కృష్ణ తనకు రేడియో కొనక పోయినా అంతగా పట్టించుకొనే రకం కాదు, కాని తనను తేలికగా మాట్లాడితే మాత్రం ఎవరినైనా సరే అతడు సహించలేడు. తన మామగారు ఎంత మంచివాడైనా అలా మాట్లాడడానికి ఆస్కారం లేకపోలేదు. ఏమైనా సరే దీనిలో నిజానిజా లేమిటో తెల్పాలి. యిలా ఆలోచనలతో అతనిబుర్ర వేడెక్కిపోతోంది.

అతనిప్రక్కన పనిచేస్తున్న సుబ్బారావు, కృష్ణకేసి చూసి "ఏమిటోయ్ కృష్ణ! తెగ ఆలోచించేస్తున్నావు! బుర్ర పగిలిపోతుంది! బాగైత!" అని నవ్వుతూ తన పైకల్లో మురిగిపోయాడు. కృష్ణలేది పైకల్నిటిని ముందుకుతోసి ఆఫీసుకు రిపురెటరు వ్రాసి, ఫ్యామిలీచ్చి, యింటికి బయలుదేరాడు.

* * * మాడువారాల తరువార ఒకరోజున నానుమాయమ్మ మళ్ళీ వెంటూరుకు బయలుదేరింది.

ఇక ఉగాది అయిదురోజులు మాత్రమే ఉంది. కారద తన తండ్రి దగ్గరనుండి, పండుగకు రమ్మని ఉత్తరం యింకా రాలేదేమో అని కలవర పడుతోంది. ప్రతి సారీ పండుగకు మామగారు కృష్ణకు పండుగ 10 రోజులందనగానే ఆ హోదా సంపాదించేవాడు. కృష్ణకు ఈవిషయం కలవరం కలిగించింది.

ఇంకా ఉత్తరం రాలేకపోవడం చూసే అమ్మ చెప్పిన విషయం నిజమేనేమో అనిపిస్తోంది కృష్ణకు. ఈవిషయాన్ని కారదకు తెలియ పరచకుండా మనస్సులోనే పెట్టుకొని బాధ పడే మనస్తత్వంకాదు అతనిది. అందుచేతనే అతను, మామగారు తనఎడల అసహ్యకరంగా ప్రవర్తించేదని, చాలాసార్లు కారదముందు తన బాధ వెళ్ళగక్కుకుందామనుకోడం కాని తీరా చెప్పవలసినదేమిటి? "ఏమో! కేవలం అనుమానమిదే ఆధారపడి, మాటలు విారడం మంచిదికాదు, దాని నిజానిజాలు తెలియందే, దానిని గురించి కారదముందు ప్రస్తావించి, ఆమె మనస్సు పాడు చేయకూడదు" అనుకొని ఆ ప్రయత్నం విరమించుకోడం జరుగుతోంది.

నానుమాయమ్మగారు వచ్చి వెళ్ళిన దగ్గర నుంచి, భర్త విచిత్రప్రవర్తన చూసే కారదకు చాలా ఆశ్చర్యం కలుగుతోంది. కృష్ణ విద్య విషయాన్ని మనస్సులో పెట్టుకొని బాధపడుతున్నాడని గ్రహించింది కారద. కాని అతనిని బాధపెడుతున్న ఆ విషయమేదో గ్రహించలేకపోయిందామె. ఇదివరకు కొన్ని సందర్భాలలో భర్త తన ఆఫీసువిషయాల్లో బాధపడే సమయాల్లోకా కారదకు

పిచ్చానువ్రతి పక్కనే వంటెనమీద కూర్చుని చుట్టకాల్చుకుంటున్న ఒకాయన దగ్గరకు ఇద్దరు పరుగుత్తుకుంటూ వచ్చారు. "ఒక 'పేవంట' తప్పించుకు పోయాడు! ఇదివరయినా వెళ్ళడం చూశారా?" అని రోజుతూ అడిగాడు. "ఎలా ఉంటా"డని ఆయన అడిగాడు. "పొట్టిగా, బక్క పల్చగా ఉంటాడు, నుమారు రెండు వందల పొద్దు బకపు ఉంటాడేమో" నన్నార వారిద్దరూ. పొట్టిగా, బక్కపలచగా ఉంటే అంతబరు వెలా ఉంటాడని ఆయనకు నండేహం కలిగింది. వారు వినుగుతో, "మొదట చెప్పముగా పిచ్చానువ్రతి 'పేవంట'ని జవాబిచ్చారు."

జ్ఞాపకంఉన్నాయి. ఆమె అతనికి ఆనేకకే వ సమస్యలతోబుర్ర బద్దలుచేసుకుంటుంటే సహాయపడి వాటిని భేదించడానికి దోహదమిచ్చేది. కాని ఈసారి కృష్ణ తన హృదయంలోని బాధను కారద వద్ద చెప్పలేకపోతున్నాడు! ఎందుచేత? ప్రమాదవశాత్తు అది తన పుట్టింటివారిమూలాన్నా? ఆ ప్రశ్న తలచుకొంటే కారద కంపించిపోయింది. కాని తన వివాహమయినతరువాత తనభర్తకు ఆ తవారింటో ఎలాంటిలోపమూ జరుగలేదు. పెచ్చెచ్చు అతను అడగకపోయినా ప్రతిపండుగకు కానుకగానో, నగదుగానో బహుమతి యిస్తున్నారు. అయినా, అలాంటి కానుకలో లోపంచేసినా బాధ పడే మనస్తత్వంగాదు తనభర్తది. మరిఎందుకేబాధ!!! ఎట్లాతేలని ఈ సమస్యలతో కారద నిట్లా ర్దుతూ, కూర్చున్న సోఫాలో వనక్కి జార బడింది. గోడగడియారం 7 గంటలు కొట్టింది. యింకా భర్త ఆఫీసు నుండి రాలేదు. 7 గంటలవరకు ఓవర్ వర్క్ టుండా! అలాచింతాంటే వీధి తలుపు తట్టిన చప్పుడైంది. కారద గబగబా లేచి వెళ్ళి తలుపు తీసింది. కృష్ణ నీరసంగాఉన్న ముఖంతో, ముఖమీదపడుతున్న ముంగురులను పైకి త్రోసుకొంటూ, నిశ్చబ్దంగా లోపలికి నడిచాడు. కృష్ణ తనగదిలోకి వెళ్ళాడు. కారద గబగబా వంటింట్లోకి వెళ్ళి ఫ్యాస్టులో కాఫీ, గ్లాసులోపోసి భర్త దగ్గరకు వచ్చింది. కృష్ణ చేతులు, నుదుటిమీద పెట్టుకొని కళ్ళు మూసుకొని పడక్కుర్చీలో పడుకొని ఉన్నాడు. కారద దగ్గరకువెళ్ళి కాఫీ వక్క నున్న బల్లమీద పెట్టింది. గుండెలమీద చెయ్యివేసి చూస్తే జ్వరంతో వళ్ళు కాగి పోతోంది. కారద అందోళనతో "యిదేమిటండీ! ఇలా జ్వరం కాలిపోకుంటే యింత నేపూయొక్కడే తిరుగుతున్నారు" అంది.

కృష్ణ ఒకసారి కన్నులు తెరిచి కారద వెళ్ళుచూసే మరలకన్నులు మూసుకున్నాడు. అతని ముఖంలో ఎలాంటి భావాన్నీ కారద గ్రహించలేకపోయింది. కృష్ణలో చెలరేగుతున్న అంతర్యుద్ధం గురించి ఆమెకంటెలుసు. ఆఫీసునుండి తిరిగిననుంటే తనమిత్రుడు మాటల సందర్భంలో తన మామగారి యిల్లు, మామగారి మంచితనం గురించి చెబుతూంటే మరిచిపోదామనుకుంటున్న కృష్ణకు మళ్ళీ మామగారి సంగతి మనస్సులో చెలరేగింది. మానవోతున్న గాయానికి తొక్కరేగింది. యిప్పుడు గాయం తగిలినప్పటికంటే ఎక్కువ బాధ. మళ్ళీ పాతసంగతులు గుర్తొచ్చాయి. పార్కులోకి దారితీశాడు కృష్ణ. చీకటిపడే వరకు అక్కడో మూలనున్న సిమెంటు బెంచీమీద కూర్చుని, మనస్సంతా పాడు చేసుకున్నాడు కృష్ణ. కాని ఈసారి అతడొక నిర్ణయానికొచ్చేడు. ఏమైనాసరే ఈ

విషయం కారదకు తెలియజేయబడినది. ఆమె మనస్సు బాధపెట్టబడినది. భర్త నేనలానే తనకు ఆనందం ఉందనే మనస్తత్వం గల కారదను, ఆమెకు ప్రమేయంలేని విషయంలో జొనిపి, ఆమె అమాయకమైన మనస్సును బాధపెట్టబడినది అనుకున్నాడు.

కొని ఈ విషయం అమాయకమైన కారద మృదయానికెలా తెలుసుంది. ఆమె అలాగే భర్తకి చూస్తూ నిలబడిపోయింది. కొద్ది క్షణాలలో మళ్ళీ తేరుకొని “యిదిగో కాఫీ తీసుకోండి” అని భర్తచేతికి కాఫీ గాను అందించి గబగబా లోపలికెళ్ళి కృష్ణకోసం మంచం పురింది. కృష్ణ సెమ్యడిగాలేచి వెళ్ళి మంచం మీద కూర్చున్నాడు. కారద అలాగే మంచం ప్రక్కగా నిలబడి కృష్ణను విచారంతో చూస్తోంది. కృష్ణ ఆమెవంక కన్నార్పకుండా కొంచెంసేపు చూసి అన్నాడు: “కారదా! రెండువారాలనుండి నా ప్రవర్తన విచిత్రంగా ఉండేమిటి అనుకుంటున్నావుకదా?”

కారద ఆ మాటకు త్రుళ్ళిపడింది. “అవేం మాటలండీ! మీరు ఏం విచిత్రంగా ప్రవర్తించాడో ఇలాంటి లేకపోవడన్నీ పెట్టుకొని కూర్చోండి! అగండి! మీకు వాళ్ళ కాచి తెస్తాను” అని వసున్న కన్నీళ్ళను బలవంతంగా ఆపుకుంటూ చిరకొంగును నోటిలో పుక్కుకొని వంటింటోకి తొందరగా వెళ్ళిపోయింది. కృష్ణ ఆమె వెళ్ళినవైపు అర్ధసయినాటిలో చూస్తూ, అలా కన్నులు మూసుకున్నాడు.

* * *

మర్నాడు ఆఫీసుకు వెళ్ళు రాసి పజేసి కృష్ణ పక్కమీదే పడుకుని ఇంగ్లీషు నవల చదువుకుంటున్నాడు. జ్వరం కొద్దిగా నిమగ్నమైంది. ఇంతలో మార్నింగు పోస్టు వచ్చింది. పోస్టు మాన్ “సార్” అన్న శబ్దంతో ఒక ఉత్తరం వచ్చి ముందుగదిలో వుండింది. కారద వెళ్ళి ఉత్తరం తెచ్చింది. కృష్ణచేతిలో సెట్టి, ప్రక్కన నిలబడింది. అది తెనాలినుండి, నారాయణగూడెం రాసిన ఉత్తరం. దానిని కృష్ణ ఇలాగట్టిగా చదివేడు.

తేనెం తెనాలి.

డి. 16-8-60.

క్రియమైన కృష్ణకు నీ మామ నారాయణ ఆకర్షించి వ్రాయబడి.

ఉభయ పుకలోపరి. ఉగాదికి నీవు చిల్లీ నా కారదను తీసుకొని తప్పక రావలెను. క్రిందటి పూరి నీవు దాచి తీసుకొని కారదాన ఈసారికి అన్నీ కలిపి ఒక రేడియోను అర్జి రిచ్చాను. నీకు యిదివరలో డబ్బు సరుకాటు లేనట్లుగా రాసియున్నాను. కొని దేవాను గ్రహమున డబ్బు సమకూడినది. నీవు, అమ్మాయి పండుగకు వచ్చి యిక్కడ సంతోషముగా గడిపిన, నాకు అంతకంటే కావలసినదేమిటి. చిల్లీరామం, చిల్లీరామ

అంధనచిత్రవారపత్రిక

టాటావారి
ఒడి కోలోన్ మరియు
ఒడి కోలోన్ సబ్బు

ముట్టుకుంటే
మంచుముద్ద

టాటాదిర్వత్తి

10-8-60

19

ఈ త్రరం రానున్నంత సేతూ కొందరగా
రమ్మని రాయమని ఒక పేజీల. అందుచేత,
చాన్సలరును తరలలో, కారదను తీసుకొని
తండగకు రావలెను.

ఇట్లు, ప్రియమైన
నారాయణ.

ఈ త్రరం చదవడం ముగించి కృష్ణ పైలేడి
మానీ ఆక్సర్యపోయేడు 16, మార్చి.....
ఈవేళ 28. యిదేమిటి యింత తలస్యం
అయింది ఈ త్రరంరావడం. తెనాలిలో వేసిన
పోస్టుసాంపు చూసేడు. 22, మార్చి. యిప్పు
డర్మమేది కృష్ణకు. తనమామగారు వారం
క్రిందటరాసిన ఈ త్రరం, పోస్టుచేయడం
లేటుచేసి వుంటారు. అయితే యిది మామ
గారి తప్పు కాదన్నమాట. ఆ కొంటిరామం
చేసుంటా డిదంతా.

కారద అంది! "మీకిలా జ్వరంగా ఉండే-
మనం ఎలా బెడతాముపడగకు" ఈ సారికి వీలు
లేదని రాసేయండి. మా తమ్ముడిచేత పంపు
తారు లేదేమో ఏమన్నట్లు చూసింది కృష్ణ
ముఖంలోకి ప్రకృతకంగా.

"పోనీ నువ్వెళ్ళిపోడదూ! నేనిక్కడే
వుంటాను" అన్నాడు కృష్ణ.

"మిమ్మల్ని యిలా వదిల! బావుందండీ
మీవరస" అని కార్డు కలం పట్టుకొచ్చి
కృష్ణ చేతికిచ్చింది. కృష్ణ త్రరం రాసి,
యిలా చదివేడు గట్టిగా.

తేమం పెదాపురం,
డి 28-8-60.

డిగాది కానుక

గౌరవనీయులైన మామగారికి, అల్లుడు
కృష్ణ నమస్కరించి వ్రాయునది.

మీరు వ్రాసిన ఈ త్రరం అందింది. మీరు
వ్రాసిన ప్రకారం పండుగకు రావడానికి నా
కలంటి అభ్యంతరము లేదు. కాని, దుర
దృష్టవశాత్తు నాకు నిన్నటినుండి జ్వరం తగి
లింది. అదీ కాక, మాకు ఈ సారి
సెలవులో కూడా ఆ ఫీవర్ దర్క ఉంది.
అందుచేత జ్వరం తగినా నేను రావడానికి
వీలుపడదు. కనుక, మీ అమ్మాయిని పంపిద్దా
మనుకుంటున్నాను. ఉభయ, రామంలు మా
కోసం వెయిట్ చేస్తున్నారేమో పాపం.
మరోలా అనుకోవద్దు.

యిట్లు
ప్రియమైన
కృష్ణ.

కారద కళ్ళీరుతో, "అదేమిటండీ మళ్ళీ
అలా రాసేరు. నేను వెళ్ళవని చెప్పేనుగా"
అంది.

"మీనాన్నగారు వాళ్ళూ మన కోసం
వెయిట్ చేస్తుంటారు. పాపం ను వేస్తే నా
వెళ్ళాలి. తప్పదు" అన్నాడు కృష్ణ.

"మరి మీ ఆరోగ్యం" అంది కారద.

"ఈ జ్వరం ఎప్పుడూ ఉంటుందేమిటి?
రేపటికి తగి పోదూ."

కారద అయిష్టంగా నమస్కరించింది.

* * *
మాడోకోజాన కృష్ణకు జ్వరం పూరిగా
తగిపోయింది. ఆరోజే కారద పండుగ
ప్రయాణం. కృష్ణ, కారదను సామర్ల కొట్ట
స్టేషనుకు తీసుకెళ్ళి, 2-30 కు మైదాను
మెయిలుఎక్స్ప్రెస్ చేశాడు. కారద రైలుపైటెలో,
కిటికీదగ్గర కూర్చుండి. కృష్ణ ప్లాటు
ఫారంమీదనిలబడి దిక్కులు చూస్తున్నాడు.
వారిద్దరూ మాట్లాడకుండా అలాగే నిల
బడ్డారు చాలాసేపు. కారద నుడనీరుకుక్కు
కొని ఎవరూ చూడకుండా చీరకొంగుతో
తుడుచుకొంటోంది. పండగకు వెళుతు
న్నట్లు, ఆనందభాయలు ఆమె ముఖంలో
కూనయ్య మయ్యాయి. భర్త తోడులేంజీ
పండుగ, సంతోష విహీనమనే భావం
ఆమెది. కృష్ణ అయోమయంగా కూనయ్యం
లోకి చూస్తూ నిలబడిపోయాడు. వీవో
భావాలు అతని మెదడులో చలలేకున్నాయి.
యి. ఇంతలోకే రైలుయింజను కూతకూసింది
సిగ్గులుచూసి. గార్డు విజలువేసి పచ్చజెండా
చూపించేడు. రైలు మరొకసారి కూతకూసి
బయలుదేరింది. "ఏమండీ" కారద వీలు
పుతో కృష్ణ మళ్ళీ ఈలోకంలోకి వచ్చాడు.
"జాగ్రత్తగా వెళ్ళు! నేను రాలేదని, ఏమీ
అనకోవద్దని చెప్పామి..." యింకమాట్లాడ

NATIONAL 186340

ఉచితము

బిచ్చుడు ప్రతి గ్రైమిక్స్ సినిమా ఒక ఆకర్షణ
మీన బెంబా మీకు ఉచితముగా లభించును. గ్రైమిక్స్
గ్లెస్ మిక్చర్ తరువు దిగదీయుట, బిచ్చుము, నాప్ప
వీలనుండి మీ బిచ్చు క్షయముగా వ్యవక వ్యవక
లేకున్నాను. దంతములు వచ్చి వచ్చుడు, తల్లి పాలు
కూస్తున్నప్పుడు కూడా గ్రైమిక్స్ మీ బిచ్చు అప్రదము
గాను, ఆరోగ్యముగాను ఉందిను. గమక మీ బిచ్చు
గ్రైమిక్స్ గ్రైమిక్స్ కాదండి.

గ్రైమిక్స్

(డి. బి. నాల్. పినాక్స్)

తయారుచేయు

బ్యాట్లు వారిది

లేక పోయేడు కృష్ణ. గొంతు క పూడుక పోయింది. మాట రాలేదు. అలాగే చూస్తూ కదులుతున్న రైలులోంచి ఊగుతున్న కారద చేతికి, సరిగా తన చేతిని ఊపుతూ రైలు కను మరుగ్గ పోయేవరకూ అలాగే చూసేడు. రైలు దృష్టిని దాటి వెళ్లిపోయింది. కృష్ణ యింటికి కదిలేడు. అతనిమనస్సు మనస్సులో లేదు. అంతా అయోమయంగా ఉంది.

అరాత్రి అతనికి నిద్రపట్టలేదు. కారదను అన్యాయం చేస్తున్నా సేమో నని భావ వడ్డాడు కొంత సేపు. తన మామగారిపై తనివ్వు జేర్చరచుకొన్న అభిప్రాయం ఆధారాలులేని అబద్ధాల పుట్టలా కనిపిస్తోంది కొంతసేపు. మామగారు తనను కించపరచడం జ్ఞపి కివస్తే అభిమానంవచ్చి కోపం కలుగు తోంది కొంతసేపు. అలా నిద్రలేకుండా రాత్రంతా గడిపి మర్నాడు పొద్దుట హోటలుకుపోయి, కాఫీ టిఫిను తీసుకొని అలా తన స్నేహితుడు వాసుయింటికి వెళ్లిద్దామని బయలుదేరాడు కృష్ణ.

దారిలో తన దూరబంధువు, శింకరావు కనబడ్డాడు. కృష్ణకు జ్ఞాపకం వచ్చింది. తనతల్లి చెప్పినశింకరావు యితనైనని వెంటనే శింకరావును ఆ విషయంలోకి దింపేడు.

“ఏమాయ్! శింకరం! ఏమిటి విశేషాలు? మొన్న తెనాలి వెళ్ళావనుకుంటాను.”

“అవునండీ! మీ కలా తెలుసు?”

“ఎలా తెలిస్తే ఎంత! అన్నట్టు మా మామగారింటి కళ్ళేమిటి?”

“ఆ వెళ్ళేనండీ.”

“ఏమిటి సంగతి?”

“ఏమిందండీ! ఏవో నాలుగు లోకాభి రామాయణం కబుర్లు. అంతే, అన్నట్టు! చెప్పడం మర్చిపోయాను! మీకు పండగకు రేడియో పెజంటు! మాసిం చేరండి మీ మామ గారు నాకు ఫీలిప్పు రేడియోపెట్టు. చాలా బావుందనుకోండి! నిజంగా అలాంటి మామ గారు దొరకడం మీ అదృష్టంఅండీ. మీరు ఏమీ అడగకుండానే ఆ యన ఇస్తున్నా రుటగా.”

“అలాని ఎవరు చెప్పారు?”

“ఇంకెవరూ! నారాయణగారే నండీ! నా కలాంటి మామగారుంటే ఒక రోల్సు రాయన్ కారు కోరి ఉండేవాణ్ణి. అవును! యింకా మీరు పండగకు వెళ్ళలేదేమిటి— రేపేకదండీ ఉగాది...ఆలే...ఏమిందోయ్! కృష్ణగారూ! ఏమిటి అలోచిస్తున్నాడు!”

“ఆలే! ఏమిటి!”
“అయ్యో! వివరాలేదండీ! రేపేగదా ఉగాది యింకా ఆ యట చేరలే దేమిటి తెనాలి.”

“యిదిగోనోయ్! యివ్వాలే బయల్దేరు తున్నాను.”

“మరింక వెళ్ళనుసార్”

“మంచిది”. కృష్ణ తిరుగుమొహంపెట్టి యింటికి బయలుదేరాడు. తనతల్లి ప్రవర్తన తలచుకొంటే తనకే నీళ్లు కలుగుతోంది.

పెద్దదై యుండి తనతల్లి అంత నీచానికి పోల్చుతుందని కృష్ణ ఏనాడూ అనుకో లేదు. అందుకనే ఈనాటి ఈ అనుకోని సంఘటనకు తలడిలిపోయాడు. ఆధారాలు లేకుండా, తనతల్లి చెప్పిన ఒకఅబద్ధం మీలుగా తీసుకొని తన మామగారిపై తన తయారు చేసికొన్న అభిప్రాయం...ఫీ! తన మీద తనకే అసహ్యం కలిగింది. తనభార్య కారదకు కంటిపీడుకల్పించిన తనప్రవర్తన తలచు కొంటే కారదపై జాలి, అభిమానం ఒక్క సారి వెలుబికి కన్నీటిరూపంలో బైటకవచ్చే గున్నాయి. అతను అలాగే అచేతనమై, యింటికిమరలి మంచంమీద వాలిపోయాడు.

ఇప్పుడు తన కరవ్యమేమిటి! పండగకు అత్రాంటికి వెళ్ళడమే? లేక...నూడడు! తను వెళ్లితీరాలి!! కారదమనస్సుకు ఊరట కలిగించాలి. తనకోసం నిరీక్షిస్తున్న కారద తల్లిదండ్రుల్ని నిరాశపరచకూడదు.

అంతే కృష్ణ. మంచంమీదనుంచి లేచి, తొందరగా బెడ్డింగుసర్దడం మొదలుపెట్టాడు. యింక ట్రైనుకు 45 నిమిషాలు టైముంది. అతను టైముకే సామర్థ్యంకోట ప్రేమకువచ్చి ట్రైను అందుకోగలిగాడు.

* * *
ఇంట్లోకి ప్రవేశించిన కృష్ణనుచూసి మామ గారు నారాయణ, అర్థంగాక అలా చూస్తూ నిలబడి పోయారు. ఇంతలోనే తేరుకొని “అమ్మాయీ! కారదా!! నీళ్ళుపట్టా! అల్లుడొచ్చాడు.” అని కేకవేశారు. కారదవచ్చి ఆశ్చర్యంగా గుమ్మలోంచి తొంగిచూసి చిరునవ్వుతో లోపలికి పరుగెత్తింది నీళ్ళ కోసం. ఇంతలోకే “బావొచ్చాడు, బావొచ్చాడు” అని ఉష, రామం పరుగెత్తు కొచ్చి కృష్ణ చెరో చెయ్యి పట్టుకొని లోపలికి నడిపించుకొన్నారు. అయింట్లో గదిలో నించి రేడియోలో “వచ్చేసమ్మా! వచ్చేనే! ఉగాదిపండగ వచ్చేనే” మధురగీతం విన వస్తోంది. పండుగ సంబరం వెల్లివిరిసిం నాయెంట్లో.

నారసింహ లేహ్యం
అంగురూరే దేరివది. మేళాను,
విభాక, వివృతవర్ణరూ హరించి
నిలము రక్తవృద్ధికల్పించును. 20 ఉ
గవీరు. 8.8.0. పోస్టేజి రు.1-1-0
పి. సి. పి. అండ్ కంపెనీ ఆయుర్వేద మహాశాల,
వెలిపే (PO) నెల్లూరుజిల్లా.

TONSINOL FOR TONSILS
టాన్ సి నాల్

గొంతు కండలకు కలికోతలేని మందు. మందు సరుకులు, బుడ్డు వగైరా ధరలు విపరీతముగా పెరిగిపోయినందున 1-8-80 నుంచి ధరలు పెంచడమైనది. టాన్ సి నాల్ 40 రోజులకు రు. 11-25; 20 రోజులకు రు. 6-25. నాప్ర్యోనాల్ పెద్ద బుడ్డి 5-60; చిన్న బుడ్డి 3-12. టాన్ సి నాల్ లేబురేటరీ 58, గోవిందప్ప నాయక నేపథి, మద్రాసు-1

పెప్సో గొంతు మరియు

గుండె బిల్లలను మీరు సేవించేయడం మీ దగ్గు త్వరితంగాపోవును

పెప్సోను తప్పనిసరిగా, వ్యాధిని నివారించే తరహాలో జరుపునట్టి అందరి శ్రమకర అవిరుండా అపాదాలనుండి, అవి గొంతు వాపు, తొమ్మక వడకెము, దగ్గు లేక జలుబునుగలిగించే క్రిమి లను తరిమిస్తూ పెప్సో తక్షణ నివారణను గడి గించి క్రిమిలను విధ్వంసించును.

ఇండో హావికర
టెనెటల లేవు బిల్లలను మరకీతంగా ఇవ్వవచ్చును
రామ్మొదటిశ్రమలన్ని
గొంతు నొప్పి, పడితేమని, అధిక కఫము జలుబులన్ని
దగ్గులను త్వరితంగా నివారించును

మంచి వ్యాపారంబందరివద్ద అమ్మగలదుకృష్ణి. ని. ఇ. పురీషార్థ (ఇండియా) [ప్రైవేట్ లి. 897-55-15]

పోల్ ఏజెంట్లు : దాదా డి కంపెనీ, గి, నైనప్ప నాయక విధి, ము. దాసు-8.

యస్మాత్ కవ్యయా మాతః కేశీ
తస్మాన్మద్భావనం కృణు
కేశవో నామ నామ్నోత్తమం
క్యావోలోకే వివిక్ష్యమి

స భా ప ర్యం - 6

శ్రీకృష్ణ భూటకరతున్కుల యుధాన్ని దేవతలు ఆకాశంలా
అదృశ్యులైవుండి దర్శించారు. వారికి అప్పుడు ఒక్కటే
విచిత్రమైంది. అంతటి దానవుణ్ణి చంపగా ఉద్యోగించే ముందు
శ్రీకృష్ణుడు ఎట్లా వద్యవలాసాకుడై వున్నాడో ఇప్పుడు అట్లాగే
వద్యవలాసాకుడై వున్నాడు. అప్పుడు ఎట్లా మందహాసమందర
వదవారవిందుడై వున్నాడో, ఇప్పుడుగూడా అట్లాగే మందహాస

మందర వదవారవిందుడై వున్నాడు. ఇంతివరకు బహుమంది దానవు
లను శ్రీకృష్ణుడు చంపగా, ఈ దేవతలు అదృశ్యులై తిలకించారు
గాని, కేశీ పొందినటువంటి విచిత్ర మరణాన్ని వారు ఇప్పుడే
చూచారు. ఆ కేశీ వధ చూచి గోపకులు సంతోషించారు. గోపికలు
ప్రమదితమనస్కులై వారు. బంధువులు ఆనందమందిలై వారు.
గోకులం ఇంతటితో నిరుపద్రవం అయిందని అందరూ అనుకున్నారు.
గోకులవాసులందరూ భూగోర విపత్ సముద్రాన్ని ఈడి ఉత్సేక సము
ద్రులై ఎలమి చెందారు. గోపికలు వచ్చి చూపులనే పూలమాలలతో
శ్రీకృష్ణుణ్ణి మంచి ఎత్తారు. గోపవృద్ధులు అన్యాయులుదులై సుతి
కేతార్చన భంగుల కొల్పారు. కొన్ని ఇట్లా అన్నారు: అహో! తాత!
నీయీ మహాకర్మ వలన లోకకంటకుడైన హయదానవుడు నిశాచిని
చెందాడు. ఈ హయరూపంతో పేడు బృందావనాన్ని మనుష్యు
లకు, మృగములకు, పక్షులకు అనేవ్యం చేశాడు. ఇప్పుడునీ యీ
చేతవలన తిరిగి బృందావనం సకల తేమంకరమై ఒక మిగలగల

హరి వంశము

తున్నది. ఈ హయదానవుడు పరమపాపి. వాణి చంపి ఇప్పుడు నీవు పుణ్యం కట్టుకున్నావు. నీవు అంటూ వచ్చి వీణి చంపనిపక్షంలో మేమంతా ఏమిపోయేవాళ్ళం? వాడు నీ వచ్చేలోగా ఎన్ని పశువులను చంపుకున్నాడు! ఎంతమంది గోవులను చంపాడు! ఎన్ని గోవులను, గోవత్సాలను చంపాడు! ఇక్కడ ఒక్క చోటేనా, నీడు ఈ పనిచేసింది! కాదు. బృందావనంలోని ఇతర జనపదాలను గూడా నీడు ఇటోగే నాశనంచేశాడు. లోకానికి ప్రళయం తెచ్చి పెట్టగలనన్న ధీమాతో వాడు ఇంతకుముందుదాకా విక్రమించాడు. ఇంతకుముందు వాడిముందు దేవతలే నిల్వలేకపోయినారంటే, ఇక మనుష్యుల సంగతి ఎందుకు! కృష్ణా! మనుష్యులలో, దేవతలలో శ్రేష్ఠుడివి నువ్వు. నీవల్ల ఈ పని జరిగింది. ఇక సర్వ లోకాలు నుఖిస్తాయి.

ఇప్పటివరకు దేవతలతోపాటు అంతర్లితుడై వుండి నారదుడుగూడా ఈ కృష్ణ శిశు సంగ్రామాన్ని తిలకించినవాడు. ఇప్పుడు అవిష్కృతుడైనాడు. “కృష్ణ! కృష్ణ! విష్ణు! విష్ణు! సంక్లితుణ్ణయినాను. దేవేత! సంక్లితుణ్ణయినాను. శ్రీ విష్ణు! శ్రీకృష్ణ! సంక్లితుణ్ణయినాను—” అంటూ శ్రీకృష్ణ దేవుణ్ణి పేర్కొంటూ తన్ను ఎరిగింపుకున్నాడు: “స్వామి! నేను నారదుణ్ణి. ఖగముడైన మునిని. విప్రుణ్ణి. ఎక్కడ పోరాటాలు కలుతాయో! ఎవ్వరు చెవ్వలకు ఉత్సహిస్తావుంటారా! అని కొరుకుంటూ నేను ఎల్లదిక్కుల్లోను క్రమమృదుతూవుంటాను. ఇవాళో ఇక్కడ నీ పరాక్రమం అంటే ఏమిటో కన్నులారా చూచాను. ఇది చూడడానికి ఎక్కడినుంచో వచ్చాను. ఈ మాడులోకాలలో ఇంతింత పనులు చెయ్యాలంటే నాకు ఇక్కడ నీవే కనపడినావు! అక్కడ శివుడే కనపడినాడు. మీ రిరువురు తప్ప ఒకరులకు ఇట్టిపనులు చేయడం అసాధ్యం. అయితే యీ హయదానవుని విషయంలో శివుడుగూడా కొంత తీసికట్టుకొగలడేవాననే అనిపించింది. వీణి సంగరక్రియలలో తార్కొనడం అంత మాటలకాదు. అట్టి బలిష్ఠుణ్ణి నువ్వు క్రీడామితస్ఫూర్తినివ్వడం సంపాదించిగా సంహరించివేశావు. పూతనాది దితి సంతానాన్ని ఎంత మందినో నీవు సంహరించడం తెలుసుకొనివున్నానుగాని, కానీ ఈ సంహారమే లోకాద్భుతంగా ఉంది. ఈ దానవుణ్ణిచూ నీ మహిమ ప్రునియంతవాడికి గూడా చెమటలు పడుతూవుంటాయి. వాణి ఇప్పుడు నీవు అవలీలగా చంపి కేళినిమాడనుడవై వావు.

“భగవన్! నేను ఇప్పుడు యీ కాసనం చేస్తున్నాను. శిశు అనే ఈదానవుడు నీ చేతులలో మడిసినాడు. అందువల్ల నీవు కేళివుడవై వావు. ఇకనుంచి నీవు అన్ని లోకాలలోను కేళివనామధేయ విఖ్యాతుడవవుతావు. నీవలన లోకాలకు స్వస్థత ఏర్పడింది. ముందు ముందు స్వస్థంగావుండే అవకాశం ఏర్పడింది. నీ యీ కార్యం అశేషకృతులలోను శ్రేష్ఠమయింది. నీకన్నా శక్తిమంతుడు మరొకడు లేడు. ప్రభూ! నీకు స్వస్తి! లోకాలకు స్వస్తి! చలలోకగులకు, లోకపాలురకు స్వస్తి! ఈ ఆస్మీనీవు. నీకు స్వస్తి. నీవు ఈ పరశేషధారిణి కార్యంతరంగా ఇక్కడ వుట్టావు. దివోకసుల కార్యనిర్వహణార్థం ఇటూ ఇక్కడ ఉద్భవించావు. ఇక్కడ నరదచె విడిచివదిలించి మోపిస్తున్నావు. క్రీడిస్తున్నావు. పూతనకూల్చుటాదిగాగల బహువిధాతలను ప్రదర్శించావు. భగవన్! ఇకముందు

చిత్రకారుడు— ఎమ్. శ్రీధర్ (నెల్లూరు)

భారతమహావనం జరిగేకాలం ఆసన్నం అవుతున్నది. ఆ యుద్ధంలో ధరణిలోగల రాజులు చాలామంది నిహతులౌతారు. వారి రాజకోసం అప్పుడే దివోకసులు స్వర్గానికి మార్గాలు ఏర్పాటుచేస్తున్నారు. స్వామి! ఉగ్రనేనుని పుత్రుడు కంసుడు నీ చేతిలో కాంతిని పొందుతాడు. ఆ తర్వాత భూమిరాజులతో నీకు యుద్ధం అవుతుంది. నువ్వు ఆపతిమకర్మాణుడవు. ఆపతిమకర్మాణులయిన పాండవులకు ఆశ్రయ మవుతావు. ధరణిగల ధరణిపతులంతా నిన్ను ఆశ్రయిస్తారు. రాజుల ఒండొరులతో తలపెట్టి నీ పుట్టినపనిని తుడముట్టి సావు. అందులో సంశయం ఏమీలేదు. ఈదృశాలైన నీ అద్భుత కృతులు క్రుతిలోకశేఖరీభూతాలవుతాయి. తండ్రి! నువ్వు ఎవ్వరవు? జగత్పతివి. ఆద్యుడివి. ఆదిదేవుడివి. అనంతుడివి. ఉత్తమబోధ రూపతాత్పర్యుడివి. ఉద్భూతాఖిల సహితకస్పృశివిధాయివి. ఉద్భవశ్శేష్యవద్యువిర్యుడివి. సిద్ధుడివి. నీకు సమస్కారం చెయ్యడం అనే ఆస్వాద్యనుధారసం మౌకు ఎప్పుడు కలుతూవుండాలని కోరుకుంటూవుంటాము.”

ఈ మాటలు చెబుతూ చెబుతూ నారదుడు అంతర్లితుడై పోయినాడు. దేవసంగీతమోవి అయిన నారదుడు తిరిగి ఖగార్థకుడై శ్రీ కృష్ణదేవుని అద్భుతక్రీడలను గానంచేసుకుంటూ పోయినాడు. శ్రీ కృష్ణుడు గోపకులతో, గోపికలతో, నీలాసుందరీసహితడై వనంలో ప్రవేశించాడు.

అదిగో పియి! భూదభుజగాయతమూ రకపరి! యీ యుడన్ ఒడికలేని నామతి సముద్రతమై, పరిణాదకృద్ధమై, చుద్దిలు లేనిదై, కనుకహర్షిటి దుర్భరబర్హరాకృతిన్ దిదికొనెన్; శివా! అనుమతించర కృష్ణపదాబ్జచింతనన్. ★

మరలత శివశరణ

మధు జూనియర్ లాయరుగా ఉంటున్న రోజు అది. తండ్రికోరిక నెరవేర్చటం కోసం లా చదివాడు. ఏదైనా సరే పట్టుగా కృషి చేయగల స్వభావం అతనికి. ఈ గుణమే అతన్ని మానవుడిగా రూపొందించింది. మొదట చిహ్నం చింత లేకుండా యెంత బోయిగా కాలం గడిపాడో ప్రాక్టీసు ప్రారంభించిన తరువాత అన్ని యిబ్బందులు అనభవించాడు. ఎంకిపాటలు పాడటంలో, ప్రేమప్రదమైన కథలు వ్రాయటంలో ప్రత్యేకమైన అభిరుచి వుండేది.

ఉన్న నాలుగకరాల పొలాన్ని చూచు కొంటూ మధు తండ్రి కాలవెళ్ళబుచ్చుతుండేవాడు. “ఒరే మధు బోయిగా లా చదివి ప్రాక్టీసు పెట్టరా - మన వంశంలో పీడరీ వృత్తిలో ఉన్న వారు ఒక్కరూ లేరూ” అని చెబుతూ ఉండేవాడు తండ్రి. మధు చి. ఎ. ప్యాసుకాగానే తండ్రి ఆ బేకాసుపారించి. ఎల్. చదివాడు. సంవత్సరం తరువాత పట్టా పుచ్చుకొన్నాడు. పట్టా పుచ్చుకొని చెక్క కొట్టినంతలో యేమనా వెతుక్కుంటూ రాదు - సరికదా చూచేనారారు. ప్రాక్టీసు బాగా రావటానికి కొన్ని సుగుణాలు సంపాదించుకోవాలి. పలుకుబడి, పేరు, కబుర్లు శుభ్రమగుట!

మంచివాడనిపించుకోవటం! అన్నిటికన్నా ముఖ్యమైనది! బలమైన కేసును పొందటం! ఇంతకన్నా ముఖ్యమైనది అదృష్టం - అని మధుకుతండ్రి అప్పడప్పుడు చెబుతుండేవాడు. మధు పట్టా పుచ్చుకొగానే, మధును ఊళ్లో పలుకుబడిగల లాయరైన పరంధా మయ్య దగ్గర చేర్పించాడు అతని తండ్రి. వంశపారంపర్యంగా ప్రాక్టీసు వస్తున్న వాండకే అట్టే యిబ్బంది ఉండదు. కాని అది లేనివారు మాత్రం యమయాతన పడవలసి ఉంటుంది. అనుభవం గడించటానికి మధు కొంతకాలం సీనియర్ లాయరు దగ్గర రోజులూ పవ్వలాగా నలగాలి. ఇది చాలా అవసరం. అందుకే మధు పరంధా మయ్య దగ్గర చేరింది. మధు రోజూ నలకొటు చేసు కుటుంబం, మధు తండ్రి వెంటబుచ్చుకొని మనస్సు అనందదోరికలలో ఊగిసలాడేది. “ఏనాటికైనా మావాడు జడ్జి కావలసిందే” అని అనుకొని మురిసిపోయేవాడు. కాని విధి బలియమైంది. మధు ప్రాక్టీసు ప్రారంభించిన మూడు నెలలకే వెంటబుచ్చుకొని నుండే జబ్బువల మరణించాడు. తండ్రి మరణంతో నూతన బాధ్యతలు మధు భుజస్థంభాలపై బడ్డాయి. వెదవప్రాక్టీసులో

కృత్రిమ కృశించేకన్నా హాయిగా ఉన్నాగం చేసుకుంటే బాగుండు ననిపించింది.

“మధు నువ్వు ప్రాక్టీసు మానేసే చచ్చి స్వర్గాన వున్న నాన్నగారి ఆత్మ తోటి సుంది. వారి ఆత్మ కాంతికోసమన్నా నువ్వు ప్రాక్టీసు చెయ్యాలి” - అంది కన్న తల్లి. “అవునా మధు ఆమ్మమాట విను” అన్నాడు పిల్ల నివ్వనున్న మామ. నాన్న ఆత్మకాంతికోసమన్నా ప్రాక్టీసు చేయాలి, ఏనాటికైనా వృద్ధిలోకి రాకపోతానా అని అనుకున్నాడు మధు.

నిష్టగా పని ప్రారంభించాడు. రోజూ ప్రార్థన చేసే పరంధామయ్యగారి ఆఫీసు కళేవాడు. పదిగంటలకు యింటికి వచ్చి భోజనంచేసి, కొద్దికాల పోయి, సాయంత్రం వచ్చి మళ్ళీ రాత్రికి ఆఫీసుకు పోయేవాడు. ఒక్కొక్కసారి రాత్రి ప్రార్థన పోవటం కూడా జరుగుతూండేది. ఈ విధంగా ఒక సంవత్సరం గడిచింది. ఒక్కరోజు కూడా కోర్టులో నోరు తెరిచి రెండు ముక్కలు మాట్లాడే అవకాశం లభించలేదు. వాయిదాలు కొరటం, తప్ప మరొకటి యిచ్చేవాడు కాదు పరంధామయ్య. మధు యొప్పుదూ వాయిదాలు కొరడం చూచి జడ్జిలు కూడా విసుక్కునే వాళ్లు. ఒక్క చిన్న కేసు

లేదు. మధు పనిలేకుండా తిరగటం చూచి అతని లాగా జూనియర్ గా పనిచేస్తున్న వాళ్ళు పేయభావంతో నవ్వుకొంటుండే వాళ్ళు. ఈ విషయం మధు గమనించినా తలవంచుకు పోతుండేవాడు. ఏనాటికైనా పరంధామయ్యగారు తనకింత ప్రోత్సహించి చికాపోతాడా అన్న ఆశ్చర్యమొకటిలేదు మధుకు. సంవత్సరం గడిచినా దమ్మిడి సంపాదన లేదు సరికదా దమ్మిడి విలువ చేసేపని కూడా నేర్చుకోలేదు. పరంధామయ్య కొద్దిగా ముక్కుపిచిందరింపు కూడాను. అందుకే ఆయనతో మాటాడేందుకు సంకల్పించేవాడు. అప్పటికే ఒకరోజు నోరు తెరిచి అడిగాడు. “సార్ నాకు ఖర్చు నేర్చుకోవాలని వుంది. చిన్న చిన్న కేసులు నిర్వహించటం చెప్పండి” అన్నాడు. పరంధామయ్యకు మధు ఇలా అడగడం అడ్డం అనిపించింది. అయినా తొక్కంగా ఇలా అన్నాడు—“పని నేర్చుకోవటానికిగా నువ్వు నా దగ్గరకు వచ్చింది. తొందరపడితే యెలా చెప్పి. పేదన్న ఉండాలి మరి. కనీసం నాలుగయిదు సంవత్సరాలయినా పడుతుంది ప్రోత్సాహం రావటానికి. నిన్న రాత్రి ఆంధ్రా లా రిపోర్టర్ లో ఒక డెస్క్ వచ్చింది చూశావా?” అన్నాడు విషయం మారుతూ. మధుకు పరంధామయ్యగారి దగ్గర ఈ ప్రస్తావన తెచ్చే అవకాశం లభించలేదు. ఒకరోజు సాయంత్రం మధు కోర్టునుండి వస్తుంటే పాత కియంటు ఒకతను కనిపించి పలుకరించాడు. “బాబూ మీ పని ఎలావుంది?” అని. ఎడమ లేక నవ్వుతూ “బాగానేవుంది...” అని అన్నాడు మధు.

“బాబుగారూ మీ విషయం నాకంతా తెలుసు. మీరు బాగా పని నేర్చుకోవాలని మీ నాన్న గారు మిమ్ములను పరంధామయ్య గారి దగ్గర కుదిర్చారు. కాని ఆయనకు విశాల వృద్ధియం లేదు. మీరు మీ భవిష్యత్తును బాగుచేసుకోవటానికి వెంటనే ఆయన దగ్గర మానేసి హైదరాబాదు వెళ్ళండి” అని అన్నాడు ఆ పాత కియంటు.

ఆ రాత్రంతా మధుకు నిద్ర పట్టలేదు. నిజంగానే తనంటే పరంధామయ్య గారికి యిష్టంలేదు. కాకపోతే తనకెందుకు వీస మంటి పన్నెనా నేర్చుకు? గుమాస్తాగా వాడుకోవటం తప్ప జూనియర్ గా భావించటంలేదు. ఈ వృత్తిలో యింత తలంగం ఉంటుందని తనెప్పుడూ ఊహించలేదు. ఏమైనా సరే చచ్చినా బ్రతికినా ఈ వృత్తిలోనే ఉండిపోవాలని నిర్ణయించుకొన్నాడు మధు. ప్రాగున్నే వీరయ్యను పిలిచి “ఒకే వీరాయి ఈ ప్రక్కలు, దస్తాయిలు తీసుకెళ్ళి పరంధామయ్యగారికి యిచ్చియ్యి” అని వీరాయి మొహం పారేశాడు. ఆ రోజుతో పరంధామయ్య ఆఫీసుకు ఉద్యా

నన చేస్తుంటుంది. కరంధామయ్య రెండుసార్లు కలుసుకేసినా వెళ్ళలేదు.

మధు హైదరాబాదు వెళ్ళటానికి నిశ్చయించుకొన్నాడు. పని నేర్చుకొని ప్రాక్టీసు చెట్టుకోవటానికి హైదరాబాదు వెళ్ళాలి అంది మధు తల్లి. “ఈ ఊళ్లో బాగా ప్రాక్టీసున్న వకేశ్వరం అలా హైదరాబాదు వెళ్ళిన వాళ్ళేనా?” అన్నాడు మేనమామ.

శ్రద్ధగా ఉండి నేర్చుకుంటే అపాటి పని పరంధామయ్యగారు సేర్పలేక పోతారా అని యిరుగుపొరుగువారు అన్నారు. మధు హైదరాబాదు వెళ్ళటం యెవ్వరికీ యిష్టంలేదు. మధు మొండితనం, పట్టుదల అందరికీ తెలిసినదే. ఒక్కొక్క తప్పింది కాదు - ఒక షరతు మీద. సరళను వివాహం చేసుకోవటం. భవిష్యత్తును బాగా ఆలోచించాడు. కాని తాను సరళను వివాహం అడతాడని తండ్రిగూడా విశ్వసించాడు. వివాహానికి అంగీకరించాడు. వివాహం అయిన నెలరోజులకు హైదరాబాదు వెళ్ళాడు.

హైదరాబాదులో మధుకు బంధువులు యెవరూ లేరు. ఉన్న ఒకరిద్దరు యెందుకూ పనికిరానివారు. రెండు పూటలు గట్టిగా ఉంటే రెల్వేగేడ్ చేతికిచ్చి బండెక్కుమని తొక్కంగా చెప్పేరకం. మధుప్రియమిత్రుడు రవికాంత్ సగరంలో ఇన్ కమిటాన్స్ ఆఫీసరుగా ఉంటున్నాడు. రైలు దిగగానే రవికాంత్ మధును రిసీవ్ చేసి యింటికి తీసుకెళ్ళాడు. సరయు మధును కుళిప్రశ్న వేసింది. “ఒకేమధూ నువ్వుతప్పక ఒకరోజున రైల్వేలో బాగా వృద్ధిలోకి వస్తావురా” అని ఉత్సాహ మిచ్చాడు. రవికాంత్ యింటిలోనే ఒక రూమ్ లో ఉండక తప్పిందికాదు. ఉల్లో బాగా పలుకుబడిగల అయ్యగారిదగ్గర ఆరు నెలలు నేర్చుకుంటే అరవయ్యే అనుభవం వస్తుందని-మధుకు కొందగమిత్రులు చెప్పారు. రవికాంత్ ను వెంటబెట్టుకొని అయ్యగారిని సందర్శించాడు. ఆయన ఆఫీసులో గుమాస్తాలు కంపెనీలో కూర్చున్నట్టుగా జూనియర్ కూర్చుని ఉన్నారు - అరడజన్ మంది. “మిస్టర్ రవికాంత్ నా ఆఫీసు యిప్పుడు ఫుల్ గాఉంది. వెయ్యిరూపాయలు యిచ్చి చేరుతానన్నా ఖాళీలేదు” అని కుండ బద్దలు కొట్టినట్టుగా అన్నాడు. అంతపెద్ద ఆఫీసులో చేరి మందలో కలియబంకన్నా మరేదైనా మాచుకోవటం సబబని తోచింది మధుకు. అంతేకాదు అయ్యగారి ఆఫీసులో ఉన్న జూనియర్ లంతా ఆయన కొడుకులు, మేనల్లుళ్ళు, బ్రతుకుదులు - ఇంక పరాయివాడికి సానిం ఉంటుందా? నెలరోజుల అన్వేషణ ఫలితంగా ఒక పేరుబడే లాయరు రవికాంత్ రికమెండేషన్ వలన మధును జూనియర్ గా తీసుకున్నాడు. ఆయన పేరు మూర్తి.

మూర్తిగారికి కుమార్తెలు తప్ప కొడుకులు లేరు. అందువలన భవిష్యత్తులో కాంపి

విందు ముగిసిన తర్వాత శివన్యాసకుడు అందరినీ విసిగించి వార నేస్తున్నాడు. విధిలేక నింటున్నారు అందరూ. ఇది గమనించాడేమో అతను, “చాలా నేపయినట్లుంది నేను మొదలు పెట్టి! ఎవరయినా కాస్త గంట! ఎంతయిందో చెప్పారా?” అని అడిగాడు. “నీకు గడియారంతో ఏ నేను టికెట్ వేన కా లే కాల్చెడర్” ఉంది చూసుకో” అని ఒక శ్రోత అరిచాడు.

టీషన్ ఉంటుందన్న భయం లేదనుకొన్నాడు మధు—హాయిగా యిక్కడే రెండు మాడేండు ఉండిపోవటానికి నిశ్చయించుకొన్నాడు. మధును యెంతో అపొక్తి యతతో ఆదరించాడు మూర్తి. రవికాంత్ కు విజయవాడ బ్రాన్స్ ఫర్ కౌన్సిలంతో తన బస్ ఛేంబర్ కి దగ్గరగా ఉన్న హోటల్ కి మార్చాడు మధు. మూర్తి కౌన్సిల ఉండటం మూలాన హైదరాబాదులో చెట్టుకు పుట్టుకు ఉన్న కోర్టులవెంబడి తిరగటానికి హాయిగా ఉండేది—మధుకు. మేజిస్ట్రేటు కోర్టు, డిస్ట్రిక్ట్ కోర్టు, పసంతా మధుకు అప్పగించబడింది. అసతికాలంలోనే మూర్తి మధు మీద నమ్మకం, గౌరవం యేర్పడింది. ఏ పన్నెనా చక్కగా చేస్తాడన్న ధైర్యం కలిగింది. మధు హుమారుగా ఉండటం, ఫలోక్తిగా మాడటాలం చూచి మూర్తి యెంతో మురిసిపోయాడు. తన కుమార్తెను కట్టబెడితే బాగుంటుందనిపించింది మూర్తికి. షిరోజు మధును పిలిచి యెలా అన్నాడు: “ఇదిగో మధు నీతో ఒక విషయము చెప్పాలనుకొంటున్నాను.”

“చెప్పండి చేస్తాను” అన్నాడు బుద్ధిమంతుడిలాగా.

“నువ్వు చురుకైన యువకుడివి. త్వరలో వృద్ధిలోకి వస్తావు. నాకు యెవరున్నాడు కనుక. ఈ ప్రాక్టీసంతా నీకే దక్కుతుంది. నీకు మా అమ్మాయిని యిచ్చి వివాహం చేయ్యాలనుకొంటున్నాను” అన్నాడు మూర్తి.

మధు నివ్వరపోయాడు. కత్తితో వ్రేలు వేసినా నెత్తు గుచ్చు కట్ట లేనట్టుగా మధు మొహం పారిపోయింది. పాపం తనమీద మూర్తి యెన్ని ఆశలు నిర్మించుకొన్నాడో, సగళితో వివాహం కాకుండా ఉంటే యెంత బాగుండేది? లేదని చెప్పితే—మూసం

చ ద వా లి - సు ఖ ప డా లి

దాంపత్య జీవితంలో బలహీనులయి, శాశ్వతమయ్యేవారి సుద్ధరించుటకు ప్రముఖ డాక్టర్లు కనుగొన్న కొన్ని అమూల్య రహస్యాలు "జీవిత రహస్యాలు" పుస్తకంలో ఉన్నాయి. ఇంకా అందులో ఒకవంతు భాగపుకు 80 వంతుల 30 నిమిషపుకుండనేది అబద్ధమని ఎలా నిరూపించారు, బీజాల వదులువల ఫలితాలు, వాటిలో నొప్పులువల్ల, బుడ్డి పరిబీజాలు, సుఖవాద్యులు రాకుండా తీసుకోవలసిన జాగ్రత్తలు, దాంపత్య జీవితాన్ని ఆనందమయం చేసుకోవడానికి కనుగొన్న మార్గాలు, కుటుంబ నియంత్రణ మార్గాలు, యింకా మిగిలినంతా వెంటనే తెలుసుకోవలసిన అన్ని సంగతులు, "జీవిత రహస్యాలు" అనే ఈ తెలుగు పుస్తకంలో వున్నాయి. వెల రు. 3-50. పోస్టు ఖర్చు ఉచితం. ఇవి క్రిందిచోటే దొరుకును. 'జేశీన ప్రచురణలు, అశోకనగరం, విలూరు,' ఆంగ్లంకు వ్రాస్తే వి. పి. పోస్టువ్యారా మిశ్రా పంపబడును.

ఇంజనీరింగ్ కాలేజీ సెలక్షన్లు

దాదాపుగా పూరియైనవి. పీటూ దొరికినవారికి మా యభివృద్ధిని తెలుసు. కొరకనివారు నిరుత్సాహపడే నవసరములేదు. ఎ.ఎం.ఐ.ఇ. పరీక్షలు వి.ఇ. డిగ్రీకు సమానముగా రికార్డులుగా కాబడినవని మీకు తెలియదా? గత ఏడేండ్లనుండి ఇరవై నుండి ఇంజనీరు ప్రాఫెసర్లు లెక్చరర్ల సహకారముతో నడిపించబడుచూ ఎంపెంటిస్మిక్, లెటరేటరీ, వర్క్ షాప్, ప్రాక్టికల్ ట్రైనింగులకు కావలసిన యేర్పాట్లు గలిగి జేశీమంట్లలో హెచ్చు పరీక్ష ఫలితములు పొందుచున్న పి. ఇ. కాలేజీలో జేరండి. ప్రాప్తికై వన్ ఫారంలకు ఒక రూపాయి ద్రిస్టిపోర్టు పంపండి.

ఎన్. టి. జ్ఞానప్రకాశం, ఎం. ఇ., ఎ. ఎం. ఐ. ఇ., సివిల్ ఇంజనీరింగ్ కాలేజీ, మచిలీపట్నం.

ప్రీల ఆరోగ్య సాభాగ్యములకు

లోధ

కేసరి కుటీరం

ప్రైవేట్ లిమిటెడ్

బాంబే, మద్రాసు-4

అంగ్లంబరకవి విజయం: పితామహుడవరల్లో పోర్టు ఏజన్సీస్, విజయవాడ కిరీటరాజులు

పూవు మీ అదృష్టం చెప్పగలదు

మీ భవిష్యత్తులో ఏమి జరుగబోవునదన్నీ, మీ సరియైన చర్యనుగురించినీ మీరు తెలుసుకొనగోరినట్లయితే ఒక పోసు కార్డుపైన మీకు యిష్టమగు ఒక పుష్పము పేరున్నూ, మీరు వ్రాయు లేది, కేళి వివరములున్నూ, మీ సరియైన చిరునామా యున్న వెంటనే వ్రాసి పంపండి.

శ్రోత్రిమ కాస్త్రములోని రహస్య గణితము మూలముగా మేము గుఱించి, మీరు కార్డువ్రాసిన లేదీలగాయతు 12 మాసములలోను మీ యొక్క అదృష్టము, లాభనష్టములు, జీవితమార్గము, వివరవారములో మీకు జయముకలుగునో, మీ ఉద్యోగం విషయంలో మంచిచెడ్డలు, మార్పులు, ఆరోగ్యవిషయము, పరదేశీకమనము, తీరయాత్రలు, వివాహము, స్త్రీసుఖము, సంతాపము, నిధినిక్షేపములు, లాటరీ, అకస్మాత్తదస్యలాభము మొదలగు వానినిగురించి స్పష్టముగా మాసవారీగా వ్రాసి రు. 1-4-0 లకు మాత్రమే వి. పి. పి. గా పంపగలము. (వి. పి. చారీలు ప్రత్యేకం) దుష్ప్రగ్రహము లేవయినా వున్న యెడల కాంతిచేయు విధానంకూడా తెలుపగలము. వివరములు మా పూచీపైన పంపబడును. మేము పంపిన భోగటూ మీకు తృప్తిగా నుండనియెడల పైకము వాపసు చేయబడును. ఒకసారి పరీక్షించి చూడుడు. మా ఆద్రును ఇంగ్లీషులో వ్రాయండి.

Pt. Devdutt Shaastri, Raj Jyotishi (WP-18) Jullundur City.

జూనియర్ లాయర్

చేయటం అవుతుంది. అయింది అంటే మూర్తికి నిరాశ—నిస్పృహ. తనకు యిక్కడ స్థానం ఉండదు.

"మధూ అలా చూస్తావే? ఆలోచించి చెప్ప. మా ఆవిడకు కూడా నీ సంబంధం నచ్చింది."

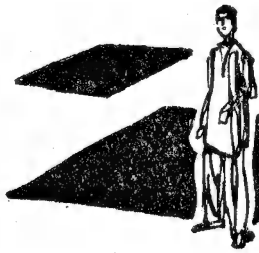
"హరి భగవంతుడా ఏం చెయ్యాలి? నుయ్యికి—గొయ్యికి మధ్య చిక్కి కొన్నాను. ఎటుపోయినా యప్పు తప్పుదు. అలాంటప్పుడు నిజం చెప్పటం మంచి" దని నిర్ణయించుకొన్నాడు.

"తుమిం చండి నాకు వివాహమేంది" అన్నాడు మధు. మూర్తి ఆశలన్నీ కుప్పగా కూలి పోయినవి. చివాలన లేచి వెళ్ళి పోయాడు మూర్తి.

ఈ సంఘటన జరిగిన నాటి నుండి మూర్తిలో ఏదో ఒక వింత స్వభావం గోచరించింది మధుకు. ముక్త సరిగా జవాబు చెప్పటం, ఒకటి రెండుసార్లు విసుగ్గా నటించటం జరిగింది. ఇదంతా తనకు వివాహం అయినందుకనే మధు గ్రహించకపోలేదు. నెలరోజుల తరువాత ఓరోజు ఛేంబరులో మరో క్రొత్త జూనియర్ సాక్షాత్కరించాడు. అతనిపేరు చెప్పటం అనవసరం. ఆ క్రొత్త జూనియర్ చేతికి మధు చూస్తూన్న డిస్ట్రిక్ట్ కోర్టు వర్క్ పూర్తిగా అప్పగించబడింది. నూటికి నొటికి ఒకసారి తగిలే క్రిమి నల్ ఫైయిక్సు మాత్రం మధుకు మిగిలినయ్. ఇంక కొంతకాలం ఈ ఆఫీసులోనే ఉంటే 'సర్దుకో' వని చెప్పే అవసరం మూర్తిగారికి కలుగుతుందని మధు గ్రహించి, తీరా పని నేర్చుకొని దారినిపడే సమయానికి మూర్తి ఆఫీసునుండి నిష్క్రమించాడు.

ఆఫీసు నుండి నిష్క్రమించిన వారం రోజులకు మధు తల్లి, సరళి ఊరినుండి వచ్చారు—ముందే చెప్పకుండా. గోరుచుట్టు మీది కోళిపోటు. ఏదైనా అనుభవించక తప్పదు. వెంటనే రూమ్ ఖాళీచేసి చిన్న ఇల్లు తీసుకున్నాడు. స్వంతంగా ప్రాక్టీసు పెట్టడానికి ధైర్యం చాటేడు. మరో రెండు సంవత్సరాలపాటు యెవరిదగ్గరైనా ఉంటూ ఈ లోపుగా స్వంతప్రాక్టీసుకు యేర్పాటు చేసుకుంటే బాగుండుననిపించింది. కాని తన మీద దయచూపించే దాత కనిపించలేదు. అడపా తడపా తగిలే చిన్న చిన్న కేసులతో చాట్ల వెళ్ళిపోసుకోవటం కూడా కష్టమైంది. ఒకరోజు మధు చెయ్యటానికి పనిలేక హైకోర్టు వరండాలో నిలబడి దూరాన కనిపిస్తున్న గుడిగోపురానికి చూస్తూ నిల

(45 వ పేజీ చూడండి)

జీవన గంగ

పురాణం సూర్యప్రకాశరావు

(గతివారిం తిరువాయి)

మల్లి బాబుకు బెజవాడలో బండి తప్పిపోయింది. అక్కడ కొంతసేపు ఆగిపోయాడు. గుడివాడ చేరేసరికి బాగా పొగు పోయింది. దారి పొగుగూతా అతని మనసు గుంజాటిన పగుతూనే ఉంది.

స్టేషన్ లో బండి అగింది. అతను సామాను సద్దుకుని నెమ్మదిగా ప్లాటుఫారంమీదికి దిగాడు. ప్రయాణికులను తప్పించుకుంటూ బయటపడేసరికి ఒళ్ళంతా నలిగినట్లు అనిపించింది.

ఓ బండివాడు ఎదురుగా వచ్చి “బండి కట్టినా బాబూ?” అన్నాడు.

ఇంటి గురు చెప్పి తేగం ఆడి బండిఎక్కి కూచున్నాడు. బండి సాగిపోతుంటే రెండు సంవత్సరాల క్రితం చూసిన ఊగును పోల్చుకుందుకు చీకటి అడుపడి తృప్తికోసం బండి వాణ్ణి ప్రశ్నించేస్తూ “అయ్యో బడి పాటి పోయానా”, “చుగ్గిచెట్టు ఇంకా రాలేదన్న మాట”, “ఊగు రోజురోజున పెరిగిపోతూ దన్నమాట” ఇలాంటి హావభావాలతో మనసు లోంచి ఈ మాటలు వోసుకువచ్చి ఇంటి ముందు బండిపి “దిగండి బాబూ” అని బండి వాడు హెచ్చరించేసరికి గుండె ఝలుమన్నట్లు వెంటగా కొట్టుకునే గుండెను చిక్కబట్టుకుని బండి దిగింతర్వాత గేటు తలుపు ముందు వరండా, రెండు కిటికీలూ చీకట్లోనే పోల్చుకునేసరికి అన్ని భావాలూ ఇగిరి చక్కపోయాయి.

గేటుమీద చెయ్యివేస్తే వణుకు పట్టుకున్నట్లు పట్టు తప్పిపోయింది.

మెలగా నిశ్చయంగా గేటు తెరుచుకుంది. విధి కుక్క దూరంనంచే మట్టి ముందుకు చాచి వాసన చూసి వెళ్ళిపోయింది. కిటికీ లోంచి సన్నగా వెలుతురు కనిపిస్తోంది.

అడుగులు చప్పుడు కాకుండా ఎత్తివెత్తి వేసుకుంటూ అతను తలుపు ముందుకు వెళ్ళి నిలబడ్డాడు.

లోపల్నుంచి పొడిదగ్గ వినిపించింది.

ఎత్తిన అతని చెయ్యి అలాగే ఉండిపో

యింది. గుండెలు దడదడ మంటున్నాయి. ఎందుకు పారిపోయినట్లు? ఎందుకు వచ్చినట్లు? ఎవరెవరు ఏమేమిఅనుకునిఉన్నారో, ఇప్పుడీ రాక ఎలాంటి ఫలితాల నిశ్చయం? ఎలా ఉహించటం! ప్రయత్నమీద రెండవ మాగు చెయ్యి తలుపుమీదకు వెళ్ళింది. మళ్ళీ దిగిపోయింది. దూరంగా బండి పోతూన్న చప్పుడు వినిపిస్తూనే ఉంది. బయట తాగులా గుంది చీకటి. ఇంటిముంగు భూతంలా మర్రి చెట్టు ఝుంఝు మంటూ మూలుగుతూంది.

ఏదో ఉక్రోశంలో అతను గేటువరకు వెళ్ళుకు వచ్చాడు. పేగు సంబంధం కలుక్కుతుంది. మళ్ళీ తలుపు ముందుకు వచ్చి నిలబడ్డాడు.

లోపల్నుంచి చంటిపిల వాడి ఏడుపు వినిపించింది. ఓ స్త్రీకంఠం విసుగ్గా మూలగటం విన్నాడు. అతను తలుపు తట్టబోతుంటేనే ఆమె కంఠం దగ్గరగా వినిపించి అతను ముఖం వెనక్కు తిప్పకుని తలుపువార గొడకు చారబడిపోయాడు. ఆ కంఠం స్పష్టంగా తనకు అర్థం అవుతూనే ఉంది. రెండుసంవత్సరాల క్రితం ఆ స్వరానికి ఇప్పటికీ కొంత మార్పు లేకపోలేదు. లోపల దీపం పెద్దదయింది.

అతను గొంతు పెగల్చుకుని “తమ్ముడూ?” అన్నాడు.

“ఎవరు?” అన్న ప్రశ్న వచ్చింది లోపల్నుంచి.

వెంటనే సమాధానం చెప్పలేక తటపటాయిస్తుంటే తలుపులు తెరుచుకున్నాయి. ఆమె చేతిలో దీపంతో ఇవతలికి వచ్చి “ఎవరు?” అంది.

“నేను” అన్నాడు మల్లి బాబు ఆతి ప్రయత్నమీద.

“సులీ! నువ్వు?” అంది ఆమె పెద్దఆకలితో. ఆ స్వరంలో పెద్ద దుఃఖమూ బాధా కూడా ధ్వనించాయి.

ఆమె చేతిలో దీపం అతని ముఖం ముందుకు సాచి “కన్నీరు పెట్టుకోవల్సింది నేనుమలీ. నువ్వు వాటిని తుడవాలి” అంది.

మల్లి బాబు కళ్ళు కత్తుకుంటుంటే “లోప

లికి దా మలీ. నువ్వే ఇలా అయిపోతే ఈ అనుంగి ఏమయిపోవాలి?” అంది.

“అబ్బ! వినలేను రవణా. ఏ భీభత్సం చూడలేక అందరికీ దూరం అయ్యానో చివరికి అనే భరించవలసివస్తోంది” అంటూమలీ బాబు ఆఖరిమాటలు గుద్దకంఠంతో లోపల్లోపలే అనుకున్నాడు.

అతను గుండెలమీద అరిచేతో రాసుకుంటూ బాధగా తల వూపుతూ “అయితే అంతా అయిపోయిందా గవణా?” అన్నాడు.

“అంతా అయిపోయింది. అయిపోతటంబో ఆశ్చర్యం లేదు. ఇలా అవుతుందని అందరికీ తెలుసు. అంతా అనుకున్నట్లుగానే నేనూ పిలలూ మిగిలాం. అక్క సంతానంబో పెద్దవాడు మిగిలాడు...”

చప్పున అడుపుకుతూ “చిన్న తమ్ములు?” అన్నాడు మల్లి బాబు ఆశ్చర్యంగా.

“కలరా తిగిలిపోయారు.”

“అయ్యో!” అతని కన్నీటి ప్రవాహానికి అంతులేదు.

“అన్నీ రాయిలా భరించాను. నేనూ ఇద్దరి పిల్లల్ని కన్నాను.”

“పిల్లలేరి” అంటూ మలీ బాబు ఒక చావ మీద దుప్పటిలో దూరి నిద్రపోతున్న ఇద్దరు పిల్లలనూ సమీపించాడు. రవణమ్మ దీపం దగ్గరకు తెచ్చి వాళ్ళ ముఖాలమీంచి ముగుగు తప్పించింది.

తమ్ముడ్ని అతను గురుపట్టాడు. బాగా చిక్కిపోయి ఉన్నాడు. రవణమ్మ వాడి నుదురుమీద జుట్టు సవరించి “పిల్లలిదరూ లేక పోతే తేగం పెట్టుకుని ఓ తేమయి పోతాడో” అని చూడిలిపోయాను. చిక్కి పోయాడుపాపం” అంది.

వాడి పక్కనే విడ్డర్లం కుర్రవాడు పడుకుని ఉన్నాడు. దూరంలో ఓ గుడ్డ ఉయ్యాల బరువుగా వేలాడుతూంది.

మలీ బాబు అక్కడే కూర్చుని “అలా కూర్చో రవణా. జరిగిందేమిటో చెప్పు” అన్నాడు.

ఆమెదీపం పక్కనే ఉంచి పిల్లలకక్కగా కూర్చుని “చెప్పాలంటే చాలా ఉంది

“ని అదంతా ఇప్పుడు చెప్పలేను మరి. నెమ్మదిగా చెబుతాను. ముందు అన్నానికిలే. నాలుగు మేతులు తిందువుగాని” అంది.

“అకలి లేదులే రవణా. చారిపాడుగూతా అవీ ఇవీ తిన్నాను”

“పోనీ అరటిపళ్ళు వున్నాయి నాలుగు తిను” అంటూ ఆమె లేవబోతుంటే వారిద్దూ

జీవన గంగ

“ఒదు. ఏమీ వద్దు. నువ్వు కూర్చో” అన్నాడు.

ఆమె నిట్టూర్చి “నాన్న కూడాపోయారు. అమ్మ ఎక్కడో అన్నయ్య దగ్గర

ఉంటుంది. ఈ మధ్య ఇరవై రోజులుంటే ఇక్కడే ఉంటుంది. నిన్ననే అన్నయ్య దగ్గరకు వెళ్ళింది. రెండు మూడు రోజుల్లో వచ్చేనుంది” అంది.

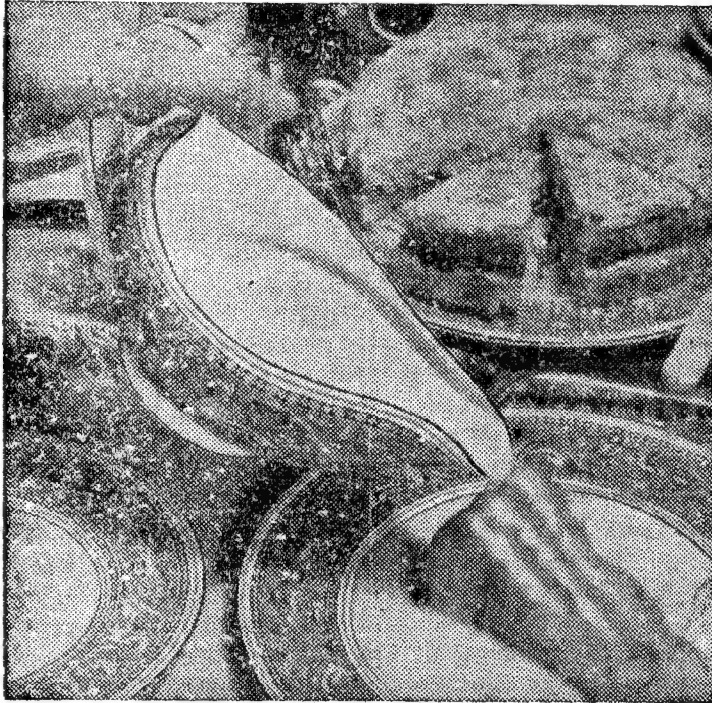
దీపం నిశ్చింతగా వెలుగుతూంది. తమ్ముడు చిన్నగా గురక పెడుతున్నాడు. ఉయ్యాలలో పాపాయి ‘కేరు’మంటే రవణ వెళ్ళి పాపాయిని తీసుకుని పొత్తిళ్ళలో పెట్టుకుని వచ్చి ఎదురుగా కూచుంది.

“ఇన్ని ఘోరాలు వినటానికే వచ్చానా రవణా?”

రెండు సంవత్సరాలలో రవణమ్మ చాలా మారిపోయింది. ఆమెలో అమాయకత్వం, చిలిపితనమూ ఏమయిపోయాడో ఇప్పుడా మాపులో దీనత్వం తండవిస్తూంది. ఆమె కదలికలో ఆ చురుకుదనం లేదు. రెండుసంవత్సరాల అనుభవంతో ఆమె చాలా ముసలి దయిపోయింది.

“ఆరోజులో నామనసు విప్పి చెప్పకుండుకు నువ్వుకూడా లేకుండాపోయావు. అక్కయ్యస్థానంలో నేను నిలబడవలసి వస్తుందని కలిలోకూడా అనుకోలేదు. పెళ్ళి వారంరోజులుండగా నాచెవిని వేశారు. నేను నేలను అలుసుకుపోయి ఏడ్చాను. ఇద్దరికాళ్ళూ పట్టుకోన్నాను. రెక్కలు పట్టుకుని పీటలమీద కూర్చోబెట్టారు. అచే తనంగా ఉండిపోయాను. ఈ కంతానికీ ఒక త్రాడు ఆయన దిగించారు. అంతవరకూ ఎన్ను రెక్కలు పట్టుకుని కూర్చున్నవారు అప్పుడు నిశ్చింతగా వదిలేసి దూరంగా పోయి కూర్చున్నారు. ఇక నేను ఎలాగూ తప్పించుకోలేన నే ధైర్యం వాళ్ళకు చిక్కింది. ఈ ఇద్దరుపిల్లలు పుట్టారు. వీళ్ళు పుట్టినప్పట్నుంచీ ఏడుస్తూనే వున్నాను. ఇక జీవితం తంవరకూ వీళ్ళను పెట్టుకుని కుమిలిపోవలసిందే. ఈరోజులో నే పెదపిల్ల లిడరూ కలరా తగిలి చేసుకు దగ్గరికి వెళ్ళిపోయారు. నా బ్రతుకంతా ఏడుపయిపోయింది. వాళ్ళను తిల్చుకుని తిల్చుకుని కుమిలిపోయాను. పెద్దదాన్ని కొబ్బరి సరుకున్నాను. బాబు బెంగ పెట్టుకుని చిక్కిపోయాడు పాపం. తండ్రి పోతే వాళ్ళంతగా బాధపడిందిలేదు. ఆయన నెన్నడూ వాళ్ళను ఆప్యాయంగా చేర దీసిందిలేదు. ఎదటపడితే చెబులు తింటూండే వాడు. నేను అడుపుడేదాన్ని. ఆ చెబులలో కొన్ని నేనూ తింటూండేదాన్ని. ఏదో— నాటకంలా అంతా జరిగిపోయింది. నన్ను చంపి ఆయన భనిపోయారు. ఈ సొగ్గరికి ఇల్లు ఖాళీచేసెయ్యాలి. ఇంటాయన తొందర చేస్తున్నాడు. అయినా ఇంత ఇల్లు ఆనవసరం కూడాను.”

గెండురోజుల్లో పార్వతమ్మగారు వచ్చే కారు. ఆవిడ అనుకున్న రోజుకంటే ముందే వచ్చేకారు. ఇంటో అడుగుపెడుతూనే మరి బాబును గమనించి “వచ్చావా నాయనా! నా నాయనకదూ. తండ్రిని బ్రతికివుండగా చూసుకోలేకపోయావు. పోనీలే. వచ్చావు. నాయనా అడచాలు. అనలేకడికి పోయావు

కొత్త... అస్థాదకరమైన... రుచికరమైన... వెరెటీ కస్టర్డ్ పొడలు

ట్రాన్ అండ్ పాల్సన్ వారిది

ఆరు రుచులు మరియు రంగులు — అన్ని ఒక్క ప్యాకెట్లోనే! ఏమిషంలో శయారగును. వుడ్డింగులు. మిఠాయిలతో మిగడవంటి—మెల్లని ట్రాన్ అండ్ పాల్సన్ వెరెటీ కస్టర్డ్ను మీరు వడ్డించవచ్చును. అన్ని విధములైన. తాజావగు డబ్బిలలోగల పండ్లు, అస్థాదకరం కూడాను.

ఉచితంగా ఎంతో ఉత్సాహకరమైన కొత్త పంపారములను కనుగొనండి. ఈ కూరన పూరించవలసింది. ఇది ఇంగ్లీషు, హిందీ, గుజరాతీ, మలయాళం, తమిళం, తెలుగు లేక బెంగాలీ భాషలలో చువ్చిది (అక్కడేది భాషను కొట్టవేయండి).

ఆరెంజ్ . బనాన
ప్రాబెరీ . రెమన
రానెబెరీ . వనిల్లా

తపాలా బియ్యం ఏమిత్తం 15 వ. ప్రె. తపాలా బిల్లుల ఇండుతో పంపియన్నాను.
ప్ర./క్రిమరి./కుమారి
చిరునామా
డిపార్టుమెంట్ APW-26
కార్న్ ప్రోడక్ట్స్ కొ.
(ఇండియా) ప్రైవేట్ లి.,
పోస్ట్ బాక్స్ నం. 994, బొంబాయి-1

కార్న్ ప్రోడక్ట్స్ కొ. (ఇండియా) ప్రైవేట్ లి.,
భారతదేశమునకు ఏతెంట్లు: ప్యారి అండ్ కంపెనీ, రిమిటెడ్.

నాయనా" అంటూ ఆ మె ఊరిపోతూ అతని శరీరమంతా గెండుచేతుల్లోనూ తిడి మింది అపార్యాయంగా.

రవణమృత ఇవతలికి వచ్చి "వెంటనే వచ్చే శావు వెళ్లి నవ నేమయినా అయిందా అమ్మా?" అంది.

"లేదు తల్లీ. వాడిదగ్గరమటుకు ఎక్కడుంటుంది. దమ్మిడిలేదు. అయినా అబ్బాయి వచ్చాడుగా ఇక పర్యాలేదులే తల్లీ. అన్నీ వాడే చూసుకుంటాడు. నా మనసులో ఎలా జరిగి నీ బాగుండును అనుకున్నానో అలాగే జరిగింది తల్లీ! బాగుంది బాగుంది..."

రవణమృత కోపంగా "ఏమిటమ్మా బాగున్నది? ఈ సంసారంలో నీకు బాగున్నది ఏమిటి?" అంది.

"అదేమిటే అలాగంటావ్. ఇప్పుడు బాధ్యత వున్న వాడు అతను వచ్చాడుకొబట్టి సరిపోయింది. లేకపోతే నీగతేం కావాలి? నిన్ను తల్లుకుని నేను కుళ్ళి పోవలసిందేగా. జరిగిందేదో జరిగిందనుకో. ఇలా జరుగుతుందని అనుకున్నామా? పచ్చగా పదికొలాల పాటు వున్న వాళ్ళంత మందిలేదా? నీ నుదుటిమీద ఇలారాసి పెట్టివుంది."

రవణమృత విసుగ్గా "సరే లోపలికి చా" అంది.

పార్వతమ్మగారు ఆక్కడినుంచి కదలేదు. ఆ మె అతని ముందుగా కూర్చుని "నాయనా జరిగిందంతా వినే ఉంటావు. ఇన్నాకూర్చు ఎక్కడికిపోయావు. ఎందుకు పోయావు నాయనా? నాన్న ఎంత బాధపడ్డారని... తమ్ముకక సంగతి విన్నావా..." ఆ మె కళ్ళువత్తుకుని "వినే వుంటావు... ఘోరం నాయనా... మితాతగారు.....? అంతా ఎవరి దారి వాళ్ళు చూసుకుంటున్నారు. ఈ పాడుజీవం ఇన్ని బాధలు చూడటానికి జీవించి ఉంది నాయనా. ఇలా వచ్చికుండలు ఖళ్ళున వగులుతుంటే ఈ హృదయం రాయిలాగా ఉండిపోవాలా? ఏడ్చి ఏడ్చి రొమ్ములు వాచి పోతున్నాయి. చిన్నది దానిబాధ సరేసరి.

ఈ పిల్లలు... నిన్ను చూస్తే పోయిన ప్రాణం తిరిగి వచ్చినట్లయింది. పెద్దవాడయ్యావు. చదువుకొన్నవాడివి. ఈ సరికి ఎక్కడో నాలుగు రాళ్ళు సంపాదిస్తున్నావను కొంటాను. ఏం ఉద్యోగం చేస్తున్నావు నాయనా?"

"నేను ఉద్యోగం చెయ్యటంలేదు. చదువు కుంటున్నాను. బి. ఏ. పరీక్షకు వెళ్తాను."

"ఆ! చదువుకుంటున్నావా? అంత డబ్బు ఎలా వచ్చింది నాయనా?" అంది ఆ మె ఆశ్చర్యంగా.

"సంపాదించుకుని చదువుతున్నాను."

"బాగానే ఉంది నాయనా. అయితే కట్టుం కూడా బాగానే వస్తుందన్న మాట. అమ్మాయి రవణమృత ఏడుస్తుంటే అదే చెప్పాను. అబ్బాయి మంచివాడూ తెలివైన

వాడూను. ఏదో ఒకరోజు వస్తాడు. నిన్ను ఆదుకొంటాడు అని చెప్పాను. ఇక ఈ పిల్లలగురించి నాకు బెంగలేదు నాయనా."

ఆ మె పదే పదే అనే ఈ ఆఖరిమాటలవల్ల అతనిలో క్రమ క్రమంగా అలరి ప్రారంభించ సాగింది. అతను అనాలోచితంగానే ఇలాంటి పరిణామాలు ఊహించకుండానే వచ్చేశాడు. కాని ఇక్కడ ఇంకోవిధంగా జరిగింది. ఏ అనుబంధం తెంచుకుని దూరంగా పారిపోయాడో ఆ పాశాలు తన్ను బంధించి వేస్తున్నాయి. తను లొంగిపోక తప్పని పరిస్థితులు వచ్చేశాయి.

ఆ పూట భోజనం చేస్తూ అమ్మమ్మమాటలు వినలేక అతను ముఖం చిట్టించుకుంటే రవణమృత గ్రహించి తల్లిని మందలించింది. ఆవిడ కూతురుమీద విసుక్కుంటూ అవతలికి వెళ్ళి పోయింది.

రవణమృత వడ్డనచేస్తూ "అమ్మ మాటలు పట్టించుకోకు. పుట్టించినవాడు పోషించక

పోడు. మా ఖర్చు ఎలాఉందో అలా జరుగుతుంది" అంది.

అతని చేతిలో ముద్ద ఈ మాటలతో కంచంలో పడిపోయింది. అతను కన్నీటిని ఆపుకోలేక ఆ మె పక్కకు తిరిగినప్పుడు కళ్ళు వత్తుకున్నాడు. ముద్దలు బలవంతాన మింగుతూ భోజనం అయింది అనిపించాడు. వెళ్లి వరండాలో మంచంమీద నడుం వాలాడు. రవణమృత అన్న మాటలే అతనిలో పదే పదే తలపుకు రాసాగాయి. పార్వతమ్మగారు వచ్చి దగ్గరగా కూర్చుని "నిద్ర పోతున్నావా నాయనా" అంది.

రవణమృత గుమ్మంలో నిలబడి "అతన్ని లేపకు. నిద్రపోనీ" అంది.

పార్వతమ్మ కూతురు దగ్గరకు వెళ్లి "నువ్వు తిలేలివితక్కువ దద్దమ్మవి. అడుక్కు తని పోతావు" అన్న మాటలు అతని చెవినిపడ్డాయి.

"ఎందుకు వచ్చాను ఇక్కడికి?" అను

కున్నాడతడు గుండెలమీద చేతులు వేసుకుని. తెలిసి తెలిసి చేసే ఈ తప్పిదానికి ఫలితాలు తనెందుకు అనుభవించాలి? “ఎవరు దీనికి బాధ్యులూ వారే కుమిలిపోవాలి? ఆ భారం వారే భరించాలి” అని మనస్సులో కసిగా అనుకున్నాడు. అయితే ఈ తేనెటీగలతుట్ట మధ్యనుంచి ఎలా బయటపడటం? తన భవిష్యత్తు ఏమి కావాలి? తన మారేళ్ళ జీవితం ఇలాంటి సమస్యలలో ఆరంభం అయితే ఎలా?”

లోపల తల్లి కూతులు మాటనూటా అనుకుంటున్నారని బాబు వచ్చి పక్కన కూర్చుని పుస్తకం చదువుకుంటున్నాడు.

లోపలనుంచి పార్వతమ్మగారు చేతి సంచితో ఇవతలకి వస్తూ “నే వెళ్ళిస్తూ నాయనా. అక్కడ కోడలికి జబ్బుగా ఉంది. అబ్బాయి వండుకు తింటున్నాడు. ఇబ్బందిగా ఉంటుంది. నే వెళ్ళాను” అంది.

మరి బాబు నిర్విణుడై ఏమీ మాటాడలేకపోయాడు. రవణమ్మ గుమ్మంలో తల వంచుకుని నిలబడి ఉంది. ముసలావిడ ఒక మారు మనవల్లి దిద్ది ముద్దు పెట్టుకుని కన్నీరు పెట్టుకుని “రవణమ్మను నీ చేతికి వప్పగిస్తూ నాయనా. బుద్ధిమంతుడివి, చదువుకున్నవాడివి. నేను నీతో చెప్పనక్కర్లేదు” అంది.

రవణమ్మ “నీ కొవిషయం అనవసరం అమ్మా. నువ్వు మొదటినుంచీ అంతా నా తేమం కోరే చేతావు గనకనా ఈ అప్పగిం తలు? ఇవారే నా తేమంకోసం బాధపడకు. నా తేమం కోరిన పెద్దవాళ్ళే మీరు అయి టుంటే ఇవారే ఇలా నా జీవితం పరాధీనం కావలసిన అనవసరం ఉండేది కాదు. ఒకళ్ళకు నీతులు బాధ్యతలు చెప్పే అర్హత నీకు లేదు. వెళ్ళు” అంది.

పార్వతమ్మ కళ్ళు పెద్దవిచేసి రూతుం గా చూస్తూ “నోరు మూసుకో” అని అరిచి మరి బాబువైపు తిరిగి “దానిమాటలకే నాయనా. ఇలాగే అర్థం వర్థం లేకుండా వాగుతూంటుంది. నేను వెళ్ళిస్తాను నాయనా” అంటూ అవిడ వెళ్ళిపోయింది.

వద్దని చెబుదామని అనుకుంటూనే మాట వెగలకి రవణమ్మవైపు చూస్తూ ఉండిపోయాడు. ఈ తల్లి కూతులిద్దరూ తన మెడకు ఉచ్చులు బిగించటానికి సిద్ధపడుతున్నారా? అవిడ ఏదో చెప్పటం ఈ కూతురు గడు నుగా అవిడ్ని నుండలించటం ఇదంతా నాటకమా? ఆనాడు చిలమ్మ చెప్పినట్లు చెబుతే రవణమ్మ ఎందుకు ప్రతిఘటించలేకపోయింది? ఈనాడు తన సానుభూతికోసం ఎందుకు నాటకం ఆడాలి?

“నువ్వు ఆనాడు చెప్పినమాటలు అప్పుడు నాకు బోధపడలేదు మరి. తర్వాత వెళ్ళి పీటలమీద ఆ మాటలు గుర్తు వచ్చాయి. నువ్వు గుర్తు వచ్చావు. నీ క్రిందే ఈ

జీవన గంగ

ప్రయత్నం ప్రతిఘటించావని కూడా నాకు తెలిసింది. నీ ప్రయత్నానికి ఇటు నేను, అటు వాళ్ళు కూడా సహకరించలేకపోయారు. ఒంటరివాడవై వెళ్ళిపోయావు. ఇన్నాళ్ళకు మాసిపోదామని వచ్చావు. మాశావు. ఇక వెళ్ళిపో. ఈ భారమంతా నీ నెత్తిన వేసుకోమని చెప్పటం న్యాయం కాదు. నువ్వు వెళ్ళి చేసుకుని పిలాపాపాతో కుటుంబానికి అంతే చాలు. ఎప్పుడయినా వచ్చి మాసిపోతూంటాను. నాగురించి ఆలోచిస్తూ కూచుని బుర్ర పాడుచేసుకోక నీ చెప్పిన పని చెయ్యి” అంది.

మరి బాబు తలపట్టుకుని “నన్ను ఆలోచించుకోనీ రవణా” అని లేచి ఇవతలకు వచ్చేకాదు.

ఎండ మెరుస్తూంది. వీధినార అతను నడుస్తూ పరిశయం ఉన్న వాళ్ళు ఎడటపడి పలకరిస్తూంటే జవాబులు చెప్తుతూ పూగు మధ్యకు వచ్చాడు. మరి బాబుకు పంతులు గారు జ్ఞాపకం వచ్చాడు. ఈ కుటుంబ సమస్యలలో ఈయన పాత్ర చాలా వరకు ఉంది.

నత్తం, నూదరం కలిసి వ్యాపారం మొనలు పెట్టారు మొదటి నెంతవీరం నత్తం తన ఇంటి ఖర్చుతో ఆఫీసుదాంట్లో వ్రాసేశాడు. రెండు నెంతవీరం తన వాటా రెండు రెట్లు తీసుకున్నాడు. ఆ తర్వాత నీకు వ్యాపారం దివాళా తీయించడమే కాక నుందరాన్ని జైలుకు పంపించాడు విమదల అవగానే నుందరం నత్తాన్ని చూడటానికి వెళ్ళాడు. నత్తం నుందరం వెళ్ళి చేసుకుం దామనుకున్న అమ్మాయితో కాపురం చేస్తున్నాడు. నుందరానికి కోపం వచ్చి “నీ నత్తం! నువ్వు మరి మితిమీరి పోతున్నావ్, ఎప్పుడో ఒకసారి నాకు కోపం వస్తే ఇక నుందివాడ్ని కాదు, జాగ్రత్త!” అని హెచ్చరించాడు.

ఇంటి నుందుకు వెళ్ళి “పంతులుగారూ?” అని పిలిచాడు.

తలుపు తెరుచుకుంది. ఒక స్త్రీ బయటికి తొంగిమాసి “జబ్బుగా ఉన్నార లేవటం లేదు” అని సమాధానం చెప్పింది.

“నేను చూడవచ్చా?” అన్నాడు మల్లి బాబు.

ఆమె తలుపు పూర్తిగా తెరిచి పక్కకు తప్పుకుంది. అతను లోపలికి ప్రవేశించి “ఎక్కడ ఉన్నారు?” అని అడిగాడు.

ఈ గొంతు విని గురుపట్టలేక పంతులు గారు లోపల్నుంచే “ఎవరూ?” అంటూ ప్రశ్నించారు.

మల్లి బాబు ముఖం చూడగానే ఆయన నవనాడులూ కృంగిపోయాయి. మల్లి బాబు గుమ్మంలో నిలబడే “ఆరోగ్యం బాగులేదని విన్నాను. నిజమేనా పంతులుగారూ?” అన్నాడు.

పంతులుగారు ఒక్క నిమిషంలో కోలుకుని లేవబోయారా... నాయనా... రా... అని పక్కన ఉన్న కుర్చీ మాపించి “కూర్చో బాబూ...” అంటూ అతి గౌరవం చేసుంటే మల్లి బాబు అక్కడ్నుంచి ఒక్క అడుగు యినా కదపకుండానే “ఫర్వాలేదు లేండి. మందు పుచ్చుకుంటున్నారా?” అన్నాడు.

పంతులుగారు దగ్గుతూ “మరి లేదు నాయనా. కాసేపు మామూలుగా ఉంటాను. కాసేపు మరి సిమితం లేక వాగుతూంటాను. ఇలా వచ్చి కూర్చో నాయనా నీతో కొన్ని ముఖ్య విషయాలు చెప్పాలి” అన్నాడు.

అతను వెళ్ళి కూర్చున్నాడు. పంతులు గారు గొంతు తగించి “ఎందుకు వచ్చావు నాయనా. చెప్పే ఫర్వాలేదు” అన్నాడు.

“మా హితవు కోరిన పెద్దలుగనక ఓమారు మాసిపోదామని వచ్చాను. మరేమీ లేదు. చూశాను. ఇక వెళ్ళాను. కాని నాలుగు ముక్కలు చెప్పదల్చుకున్నాను. చెప్పమన్నారా?”

పంతులుగారు తల వంచుకుని “చెప్ప నాయనా చెప్ప. పదిమందికి చెప్పినవాడ్ని చెప్పించుకునే నీతికి వచ్చాను” అంటూ మూలిగారు.

“ఇంకా మీరు వెనక చేసేదంతా మంచి అనే భావిస్తున్నట్లున్నారు. భగవంతుడి దయవల్ల ఆరోగ్యం కోలుకుని పది కాలాల పాటు జీవించమని నాకోరిక. కాని వెనకటి జీవితం మటుకు కొనసాగించకండి. జీవితాలతో చెలగాటాలు ఆడకండి. నాపరిసితిలో ఉన్న ఇంకెవడైనా ఈ పరిసితిలో ఏం చేసేవాడో నేను ఆ పని చెయ్యలేకపోతున్నాను. నేను బలహీనుడ్ని. ఈగడిలో నెతురుకొలు కలు కట్టేడిని. నువ్వుకున్న వాళ్ళు అనాధులయిపోయేవారు. మారణమ్మలాంటి పసి పిల్లలు నీకు ఉన్నారు. నేను వాళ్ళ గొంతు

నర్మకుంటే ఇరవై సంవత్సరాలక్రితం మీ రందరూ తీయించుకొన్న ఫోటో మాకు కనిపించింది. దానిక్రింద ఉన్న స్టాంపునుబట్టి ఆ ఫోటో తీసినవారితో భోగట్టాచేసి అన్ని విషయాలు తెలుసుకొన్నాను. ఆ పిల్లను చూచే దిక్కులేక మా ఇంటికి తీసికొని వచ్చాను. బంధువులున్నట్లు ఈ పిల్లకు తెలియదు. నాకు పిల్లలు లేరు. మీరు అనుమతిస్తే ఆమెను నా కుటుంబానికి చేసుకొంటాను. మీ వద్దకు వంపమంటే నేను మీ వద్దకు తీసికొని వస్తాను. జవాబుకొరకు ఎదురు చూస్తూన్నాను.

నమస్కారములు.

ఇట్లు,

బుచ్చి రామయ్య.

“అత్తయ్యా! సరోజాదేవం లే మామయ్య కైలేలేకదూ” అని అడిగాడు శేఖర్.

అవునన్నట్లు సుభద్ర తలూపింది.

“అయితే చిన్నాన్ని ఏమయ్యాడు?”

“ఏమో?”

“అత్తయ్యా - మనం వెంటనే ఆమెను తీసికొనిరావాలి - దగ్గరబంధువును వదులుకుంటామా” అన్నాడు శేఖర్.

“రవీ, ఎప్పుడు వెళ్ళి తావురా” అంది సుభద్రమ్మ బొంగురుపోయిన కంఠంతో.

తల్లి దుఃఖాన్ని గ్రహించిన రవి “నీ ఇష్టం అమ్మా - నీవు రా కూడదా” అన్నాడు.

“నేను రాలేనురా.”

“మనిద్దరం పోదామురా” అన్నాడు శేఖర్.

2

ఎన్నడూ తనింటికి కాదు రానందున బుచ్చిరామయ్య కొంత కంగారుతో వీధిలోకి వచ్చాడు. రవి, శేఖర్ కారులొంచి దిగాడు. ఆ యువకులను చూచి “రండి బాబు—ఏం పనిమీద వచ్చారు” అన్నాడు బుచ్చిరామయ్య.

రవి ముందుకు వచ్చి నమస్కరించి “నేను సుభద్రమ్మగారి అబ్బాయిని—వీడు మా బావ” అని పరిచయం చేసికొన్నాడు.

బుచ్చి రామయ్య సంతోషంతో ఉక్కిరిచిక్కిరి “రండి బాబు—లోనికి” అంటూ మహా గౌరవంతో లోనికి తీసికొని వెళ్ళాడు.

“ఏమే—బంధువులు వచ్చారు—ఇలా రా” అని కేకలేశాడు. పార్వతమ్మ చేస్తూన్న పని ఆపుచేసి వీధిలోకి వచ్చింది.

“వీ రెవ రనుకున్నావ్—సుభద్రమ్మగారి అబ్బాయి, వారి బావను” అంటూ రవినీ శేఖర్ని పరిచయం చేశాడు.

వారామెకు నమస్కారం చేశాడు. పార్వతమ్మ గబగబా ప్రక్కనున్న మంచంవారికి కూర్చోమంది.

పార్వతమ్మ బెనుక నుంచున్న సరళను

చూచి—శేఖర్ “ఈమేనాండి—మా కల్లి సరళా” అని అడిగాడు.

“అవును—నాయనా—అమ్మా! సరళా—ఇలా రామ్మా—సిద్ధ పడతావే—వీరు పరాయివాళ్ళా—మన ఆస్తియులమ్మా” అని సరళను దగ్గరకు పిలిచాడు బుచ్చి రామయ్య.

సరళవచ్చి ఆయన ప్రక్క నుంచుంది.

రవి రెప్ప వాల్చుకుంటూ సరళవైపు చూస్తూన్నాడు. సరళ రవి వైపు చూసి తన కంకే చూస్తూన్నాడని గ్రహించి తలదాచుకొంది.

“చూడు తల్లీ! వీరు నీకు బావవుతారు. ఆయన అన్నయ్యవుతారు” అని అన్నాడు.

సరళ వాళ్ళిద్దరికీ నమస్కరించింది.

“బాబూ! అమ్మగార్ని తీసికొని రాలేక పోయారా” అన్నాడు బుచ్చి రామయ్య.

“అమ్మకు వంట బాగుండలేదండి.”

“నాన్న గారుపోయి అయిదు సంవత్సరాలైయిందనుకొంటాను” అన్నాడు బుచ్చి రామయ్య.

“మీ కలా తెలుసండి?”

“కాకినాడలో ఫోటో గ్రాఫర్ చెప్పాడు మీ ఇంటి సంగతులన్నీ. అతనికి మీరు బాగా తెలుసట కదూ?”

“రాఘవరావాండి?”

“ఆ ఆయనే నాయనా! నాకు మీ సమాచారం ఇచ్చింది.”

శేఖర్ పేపరులో లీనమైపోయాడు.

“ఇదిగోనండి—మా అమ్మగారు ఉత్తరాన్ని మీ కిమ్మన్నారు” అంటూ రవి ఉత్తరాన్ని ఇచ్చాడు.

ఉత్తరాన్ని పూర్తిగా చదివి “అయితే బాబూ! మీ అమ్మగారు ఉత్తరం వ్రాయకపోలే మీ అమ్మాయిని నే నివ్వనా?” అన్నాడు నవ్వుతూ బుచ్చిరామయ్య. పార్వతమ్మ గాసులతో చలని మజ్జిగ తీసికొని వచ్చి రవికి శేఖర్ కి ఇచ్చింది.

బుచ్చి రామయ్యను లోనికి రమ్మని పార్వతమ్మ నెగ చేసింది.

బుచ్చి రామయ్య రావడంతోడవుగా “అలా మాటలు చెప్పకుంటూ కూర్చుంటే—కూరా నారా ఎట్లా. అసలే పట్టు వాసపలు. ఏం మనుషులండి బాబూ మీరుకి బజారుకు పోయి ఏదో చూడండి” అని శిష్టి చెడుతూ మళ్ళీ వెనక్కువచ్చి “మంచి మామిడిపళ్ళు—పట్టుకురండి” అని చెప్పి పనిలో మళ్ళీ నిమగ్నురాలయింది.

బుచ్చిరామయ్య తల గోకుంటూ “మాటలమధ్య మర్చిపోయానునుమా!” అనుకొంటూ పంచె దిగించి బజారులోకి ఉదయించాడు.

భాస్కరుడు క్రిందకు దిగజారిపోయాడు.

డాక్టర్ డిగ్రీ పొందండి !

ఇంటిలో తిరిగిగా మార్గని వుంటే స్వీడు, బోసెల్ బూర్గవన్ పొంది, ప్రభుత్వ రిజిస్ట్రేషన్ పొంది. కాశీజి ద్వారా మీకు డిప్లొమా పొందవచ్చును. శివతి ప్రాప్త పేజీ నకు వ్రాయండి.

Indian Homoeopathic College (AWM) Jullundur City.

త ర చు గా మూ త్ర వి స ర న

తరచుగా మూత్రము వెలువడుట మిక్కిలి ప్రమాదకరమైన చిహ్నము. శరీరాన్ని గుల చేయడమేకాకుండా ఈవ్యాధి, తనబంధుల చికిత్సనవారిని ఆరోజుకాశీజి మృత్యువుకు ఆసన్నునిచేయును. ప్రథమదశలో శారీరక మానసిక శ్రమలకు యిచ్చగించకుండుట, వడములో నొప్పి, చూపుమాంద్యము, తొడలో నమ్మరి, నరముల బలహీనతతో యీ వ్యాధి పొడచూపును. పై లక్షణములతో కూడిన వ్యాధికి వెంటనే తగిన చికిత్స చేయించుకున్నచో, అధికదాహం, ఆకలి, గొంతుజోగు యొందుట, దురదలు, కాళ్ళలో పగులు, తూకం తగ్గడం, శరీరమంతా పొట్టు, కీళ్ళ నొప్పులు, కంటిపొడలు, తీయ, గడ్డలు, రాచ పుండు. ఇట్టి భయంకర బాధాకరమైన వ్యాధులు యెన్నో సంభవింపవచ్చును.

“వీనస్ ఛార్జ్” మాత్రలు వాడి అనేక నేల మంది తమబాధలనుండి నివారణపొంది మృత్యుకరాళమునుండి రక్షింపబడిరి. “వీనస్ ఛార్జ్” కాస్త్రీయ పద్ధతులమీద ప్రాచీన యాజ్ఞాని వైద్యవిధానం ప్రకారం ఆమూల్య ఓషధుల శాకపదార్థముల, స్వాభావిక ఔషధముల సారముతో తయారైనవి. “అమిత దాహముతోగి... పలుమారు మూత్రవిసర్జనచేయు అవసరము 2 లేక 8 రోజులలోనే మీకు చాలాభాగము నివారణగును. కొద్ది రోజులలోనే మీకు సగానికిపైగా స్వస్థత చేకూరినట్లనిపించును. “వీనస్ ఛార్జ్” కొద్దివ్యయముతో సుఖముగా, లేలికగా నేవించవచ్చును. దీనికి ప్రత్యేక పథ్యము లేదు. నిరాహారముతోనుండే అవసరంలేదు. రోగుడు పుష్టికరమైన ఆహారము తినేందుకై రోగులు ఇదివరకటికంటే ఎక్కువ రకాల ఆహారపదార్థములు తీసికొనవచ్చును. వివరములుగల ఇంగ్లీషుకరపత్రములు అడిగినచో ఉచితముగా పంపబడును.

ధర : 50 మాత్రల పీసా రు. 6-75. ప్యాకింగు పేపీజి ఉచితము. లభించు స్థలము :

Venus Research Laboratory (A. P. W) P O Box No. 587, Calcutta.

ద్వారంవద్దకు సరళ వచ్చి నెమ్మదిగా అంది : “అన్నయ్యా, స్నానానికి లేవరూ” అని.

శేఖర్ లేచి నవ్వుతూ అన్నాడు : “చెల్లీ నన్ను పిలిచావుకాని మీ బావను పిలవలేదే!” వాడి కన్నులపైట వేమిటి?”

సరళ అంది చిన్నగా నవ్వుతూ “నీవు తీసికొనిరా అన్నయ్యా” అని.

రవి సరళ వైపు చూడగానే లోనికి పారిపోయింది.

“బాబూ! ఇది పలెటూరు. మీకు తగిన విధంగా తయారు చేయలేక పోయినాం! మరేం అనుకోకండి” అంది పార్వతమ్మ వడ్డెస్తూ.

నిజానికి అన్ని పదార్థాలు చాలా రుచిగా ఉన్నాయి.

“అనేమిటండి ఆలా అంటారు. ఇంత చక్కగా ఉంటేను” అన్నాడు శేఖర్.

సరళ గారెలు తీసికొనివచ్చి రవి ఆకులో రెండువేసి మరి రెండు వేయబోలే చెయ్యి అడుపెట్టి “చాలు సరళా చాలు. వాడికి చెయ్యి మరి నాలుగు-వాడికి బలేయిష్టం” అన్నాడు నవ్వుతూ.

“ఒరేయి-ఒరేయి నాకా నీకా - అరికేమగా..”

సరళ శేఖర్ వి సరిలో రెండువేసి వెళ్ళిపోతూ రవి వి సరిలో మరి నాలుగువేసి వెళ్ళిపోయింది నవ్వుతూ.

అంతా గిల్లిన నవ్వురు. రవి బాళ్ళతో కలిశాడు.

“నవ్వడంకాదురా, చిట్టినాన్నా. అవి అన్నీ తినాలి తెలుసా” అన్నాడు శేఖర్ నవ్వుతూ.

మళ్ళీ అంతా నవ్వురు.

సరళ రేఖ

పెరుగుతో అన్నం కలుపుతున్న రవిని చూచి “బాబూ, నీకు చెల్లెలుండకదూ!” అన్నాడు బుచ్చిరామయ్య.

“ఉండండి. పిట్టడిలో చదువుతుంది.”

“వసపిటండి” అన్నాడు శేఖర్.

“అయితే సరళకు కాలక్షేపంఅన్నమాట.”

పెరటిలో మరి పందిరికింద రెండు మంచాలు రవికి, శేఖర్ కు వేశారు. రవి వెల్లకిలా పడుకొని కదలిపోతున్న మేఘాల్ని చూస్తున్నాడు. చక్కటి చక్కటి వెన్నెల. మలైల సువాసన. చల్లటి పిల్ల గాలి. శరీరాన్ని గిరిగింతలు పెడుతున్నాయి. శేఖర్ సిగరెట్లు తిండి తిండి పడతాడు. వెళ్ళి గంటపైనే అయింది. ఇంకా రాలేదు.

రవి సరళగురించే ఆలోచిస్తున్నాడు.

కాంతివంతమైన ముఖం. బంగారుచాయగల శరీరం. అద్దాలవంటి చెక్కిళ్లు. సౌకుమార్యం సౌందర్యం ఆమె సొత్తు. ఆమె ముఖబింబం, మాటతీరు, నడవడిక అన్నీ అద్భుతం జ్ఞాపకం వస్తున్నాయి. ఆమె సముఖంలో ఏదో విచిత్రమైన అనుభవం కలిగింది. ఆమెను తన దాన్నిగా చేసుకోవాలన్న కోరిక ఆతని హృదయంలో నీరంగా నిలిచిపోయింది.

ఆతని కాసుమేట్టు అందమైనవారే - కుమన అందమైనదే. కానీ ఈమె ముందు నాళ్ళు ఎందుకూ పనికిరారు. లేడిపిల్లలా తిరుగుతుంది. అమ్మ సరళను చూచిందంటే వదిలిపెట్టుతుందా! గాజులు గలగల మన్నాయి. అతని ఆలోచనలకు ప్రేమ పడింది.

“బావా! పాలు...” అంది నెమ్మదిగా.

“అహ...నన్ను పిలవడానికి నీకు మాటలు రావేమా అనుకొన్నాను. మాటలు వచ్చాయి.”

ఆమె నవ్వింది.

“అన్నయ్య లేదా?”

“సిగరెట్లు లేవడానికి వెళ్ళాడు. వాడి వంతుకూడా తీసికొనిరా తాగేస్తా” అన్నాడు మళ్ళీ నవ్వుతూ.

సరళ నవ్వుతూ పోవోయింది.

“సరళా!” అని పిల్చాడు.

ఏ మన్నుట్లు వెనుతిరిగి చూచింది.

“సరళా-మాట ఇట్లారా” అన్నాడు మంచముపైలేచి కూర్చుని.

సరళ నెమ్మదిగా మంచమువద్దకువచ్చింది.

“కూర్చో” అని చేయి పట్టుకొని మంచముపై కూర్చోబెట్టాడు.

“సరోజ తి చనిపోయేముందు అమ్మతో గాని, నాతోగాని ఏమన్నా చెప్పమని చెప్పిందా?”

“బంధువులున్నట్లే అమ్మ నాతో చెప్పలేదు” అంది నెమ్మదిగా.

“అవును. ఎందుకు చెప్పకుంది. మమ్మల్ని పూర్తిగా మర్చిపోయింది. ఇంత దగ్గరలో ఉండేకూడా మాకు తెలియకుండా వెళ్ళిపోయింది.

“మీ నాన్న ఏమయ్యాడు?”

“నాన్న కారు ప్రమాదంలో చనిపోయిన తర్వాతే ఈ ఊరు వచ్చాం. అప్పట్నుంచి అమ్మ ఆరోగ్యం పాడైపోయింది” అంటూ విచున్నాంది సరళ.

“సరళా! అయిపోయి తర్వాత ఏడ్చి ఎంలాభం. నీకేం భయంలేదు. మేము లేమా” అని ఓదార్చాడు.

తెలుసుకొని బాగుపడండి

<p>పిల్లలు ఎక్కువ అవటంవల్ల దరిద్రంతో సరళం</p> <p>అనుభవమివ్వాలి.</p>	<p>తక్కువ అవటం వల్ల అన్నివిధాలా హాయిగా ఉన్నాం.</p> 	<p>పెళ్లి తియ్యకకరణసందం యిలాగే ఉండాలంటే కొన్ని సంవత్సరాలయిన పిల్లలు పుట్టకుండా చూసుకోవాలి.</p>
--	--	---

దాంపత్య సుఖాలు అనుభవించుచు గూడ, గర్భము రుండుకుటకుగాను అనేక దేశాలలోని ప్రముఖ డాక్టరు కనిపెట్టిన సరికొత్త 60 మార్గాలు “సంతానం” అనే తెలుగు పుస్తకంలో వున్నాయి. అపుసరం లేనపుడు గర్భంరాకుండా చేసే 60 మార్గాలు, కుటుంబ ప్రసవానికి గర్భిణిలు ముందుగా తీసుకోవలసిన జాగ్రత్తలు, పసిబిడ్డలను పుష్టిగా, ఆరోగ్యంగా ఎక్కువ ఖర్చు లేకుండా పెంచే మార్గాలు బొమ్మలతో సహా ఉన్నాయి. సంసార సమస్యలు తీర్చడానికి ఆధారపడతగిన పుస్తకరాజము. ఈ అద్భుత గ్రంథాన్ని మీరు చదివితీరాలి. రచన : ఎ. యస్. మూర్తి, యం. ఎ., కలరు 3-50. పోస్టుఖర్చులు ఉచితం. “మూర్తి డి. పబ్లికేషన్స్” 88, పిట్టాడ, మద్రాసు-14 కు ఉత్తరం వ్రాస్తే వెంటనే మీకు వి. పి. పోస్టుద్వారా పంపబడును.

సరళ మాట్లాడలేదు. కన్నీళ్లు తుడుచు కొంటూంది.

“సరళా—రేపే ప్రయాణం. అన్నీ సగం” అన్నాడు.

“మాడూ! నీకప్పుడు కదూ ఇంటికి రావడానికి” అని అడిగాడు మళ్ళీ.

“ఊ” అంది తలూపుతూ.

“ఒరేయి రవీ! ఇదిగోరా నీ కరెట్” అంటూ ఒక సిగరెట్టు రవికిచ్చి మంచంమీద కూర్చున్నాడు శేఖర్.

రవి సిగరెట్టు వెలిగించి “అబ్బ! ఇదేం సిగరెట్లా.”

“ఇంత మహాపట్టణంలో ఈ సిగరెట్లకన్న మరేం దొరకలేదు. చుట్టలుమాత్రం కొల్లెలు” అన్నాడు నవ్వుతూ శేఖర్.

“ఏం ఊరురా బాబూ ఇది!”

“ఏమిటి బాబూ! మా ఊర్ని పొగడుతున్నారు” అంటూ బుచ్చిరామయ్య వచ్చాడు.

“అబ్బే! ఏం లేదండీ—మా రవికి మంచి సిగరెట్ దొరకలేదని—కొంచెం పొగడుతున్నాడు” అని చెప్పాడు శేఖర్ నవ్వుతూ.

“పట్టణం బాబూ! పెద్ద పెద్ద ఖరీదుగల సిగరెట్లు—ఎవరు వాడుతారు బాబూ!” అంటూ తన మంచంవద్దకు వెళ్ళాడు ఆయన. చంద్రుడు నెమ్మదిగా ముట్టు వెనక్కుపోయాడు.

సరళ పార్వతమ్మకు బుచ్చిరామయ్యకు నమస్కరించింది.

“అమ్మా! దేవుడు నీకు పేలు చేస్తాడు” అని దీవించాడు ఆయన.

“సరళా! మమ్మల్ని మర్చిపోవుగా” అంది పార్వతమ్మ దగ్గరగా తీసికొంటూ.

“అయ్యో! అదేంటి పిన్నీ—మమ్మల్నా మర్చిపోవడం” అంది కన్నీళ్లు పెట్టుకొంటూ సరళ.

రవి, శేఖర్లు పార్వతమ్మకు బుచ్చిరామయ్యకు నమస్కరించి “మరి వస్తామండీ” అన్నారు.

“మంచిది నాయనా—ఒకరోజున నేనూ వస్తాను మీ ఇంటికి.”

“తప్పకుండా రావాలి—మీరు.”

“రా సరళా” అంటూ రవి మందర దారి తీశాడు. సరళ కారులో కూర్చోగానే కారు కదిలింది.

ఇంటి ముందాగిన కారును చూచి పాప ఆనందముతో గంతుతూ “అమ్మా!—అమ్మా! అన్నయ్య, వావ వచ్చారే” అని తల్లిని కేక చేసింది. సుభద్రమ్మ, నూరమ్మ, అప్పన్న అంతా చూడబడిగా వరండాలోకి వచ్చారు.

కారులోంచి దిగి వస్తూన్న సరళను చూచి సుభద్రమ్మ ఏడుస్తూ ముందుకు వచ్చి సరళను కావలించుకొని మరీ గట్టిగా ఏడ్చింది. పాప రవిచేయి పట్టుకొని గుమ్మం వద్ద ఆలాపే

ఉండిపోయింది. తర్వాత నెమ్మదిగా తల్లి వనకు వెళ్లి తల్లిని పట్టుకొని తనూ ఏళ్ళు మొదలు పెట్టింది.

“అమ్మ గారు—లోనికి వదండి” అని నూరమ్మ సుభద్రమ్మను, సరళను లోనికి తీసికొని వెళ్లింది.

సుభద్రమ్మ కన్నీళ్లు తుడుచుకొని “ఏం తల్లీ! ఇంతకాలం ఇక్కడే ఉంటూ కూడా మళ్ళీ కలువంపలేదేమి—మీ అమ్మ” అంది బాధతో.

రవి నెమ్మదిగా అన్నీ విషయాలూ తల్లితో చెప్పాడు.

పాపరథి, సరళకేసి చూసుంటే “పాపా, ఎవరనుకొన్నావు—ఆ ఆత్మీయ్య కూతురొస్తూందని చెప్పలా! ఆ అమ్మాయి తెలుసా” అంది సుభద్రమ్మ సరళ తల నిమురుతూ.

“నీ పేరు సరళా తల్లీ” అంది.

“అవునండీ” అంది సరళ నెమ్మదిగా.

“అండీ—గిండీ అనకు సరళా! నేను నీకు అత్తనవుతాను. నన్ను ‘అత్తయ్యా’ అని పిలు” అంది కృత్రము కోపంతో నవ్వుతూ.

“అలా గేనండీ.”

“అదిగో మళ్ళీ.”

“పారపాటు అత్తయ్యా.”

సరళను దగ్గరగా తీసికొని నొసటపై ముద్దు పెట్టుకొని “పాపా—వదిలకు ఇల్లు అంతా చూపించనో” అంది.

“ఏరీ నానీ” అంది అక్కడ రవి శేఖర్లు కనిపించకపోతే.

“అన్నయ్య గదిలో ఉన్నారమ్మా” అంది పాప.

సుభద్రమ్మ అక్కడకు వెళ్ళుతుంటే రవి ఎదురొచ్చాడు. తల్లిని చూడగానే “అమ్మా! శేఖర్ 12 గంటల శ్రమనుకు అర్థంబుగా నల్లిపోవాలి—భోజనం చేసి వెళ్తాడు—వంటయిందా?” అన్నాడు.

“అదేంరా రవీ, ఏమంత తొందర?” అంది ఆశ్చర్యంతో సుభద్రమ్మ.

“వాళ్ళ రున్నీస్ టెం బెంకుసూరులో మాన్ ఆడాలట—వైర్ వచ్చింది, వంటనే రమ్మని.”

“ఎండాకాలంలో ఆటలేమిటిరా?”

“నీకేం తెలుసే అబ్బల మజా!...అ... అయిందా?”

“అయింది.”

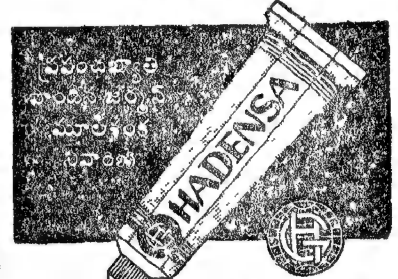
“వాడు స్నానం చేస్తూన్నాడు. ముందు వాడొక్కడికే పెట్టు” అంటూ రవి తన గదిలోకి వెళ్ళిపోయాడు.

3

రోజులు గడుస్తున్న కొలదీ సరళ ఇంటి (69-వ వేది చూడండి)

ఈ న్యాయవాది
మూలవ్యాధితో
బాధపడి
నిచారపడుచుండెను.
హెడెంజా
ఆయనకు
పూర్తినివారణ
నొసగెను

ఈ గుర్తుగంటే ఏవల్లేవది

హెడెంజా మూలకంకకు, నెత్తిద వడుటకు, చర్మపు సగుళ్లకు వెంటనే విరమేన నివారణ కలిగించును. వ్యాధిదరదంను పోగొట్టి మంచమును ముఖముగా తాచనట్లు చేయును.

హెడెంజాలో తిమ్మిరెక్కునట్లు చేయగల మంచి లేదీ లేవు. మరియు వస్త్రములను విరామించెయ్యదు. Z-4478

ఈవారము ధరలు:

బంగారంధరలో పెద్దగా హెచ్చు తగ్గులు ఉండవు. 11, 12, 18 తేదీలలో కొద్ది పెరుగుదల, పెండిధర కొద్దిగా పెరిగి నిలకడగా ఉంటుంది.

పసుపుధరలో క్రమంగా పెరుగుదల వస్తుంది. వేరుశనగపప్పు నూనెధరలు, వారంమధ్యలో అకస్మాత్తుగా పెరగ గల అవకాశాలున్నవి. నూపులు, నూపులనూనెధర ఆరంభంలోతగ్గి వారం రెండవభాగంలో పెరుగుతుంది.

గోధుమలధర సాధారణం లేదీ, కనగల ధర బాగుంటుంది. మినుములకు గిరాకీ వస్తుంది. మిర్చి ధర, పెరుగుదల వచ్చి నిలుస్తుంది (గతవారంకన్నా).

మిమ్ములను సహాయం కోరటానికి వస్తారు. సంఘంలో పెరుపత్తెలు క్రమంగా వృద్ధి అవుతుంది. ఆత్మీయులలో ఒకరిద్దరు మీకు వ్యతిరేకంగా ప్రచారం చేయటానికి ఆరం భిస్తారు. కుటుంబంలో అశాంతికరమైన నూచనలున్నవి. విద్యావంతులు, అధికారులు మొదలయినవారి ఆదరాభిమానాలు లభిస్తవి. 14, 15 లలో శుభకార్యాలలో పాల్గొంటారు. శుభవార్తలు తెలుస్తవి.

తేదీ :

(చిత్ర 8, 4 పాదాలు, స్వాతి, విశాఖ 1, 2, 8 పాదాలు)

ఎంత ఉదారంతో ప్రవర్తించినా అవతలి వారు గ్రహించకపోవటంవల్ల మనస్సుకు బాధ కలుగుతుంది. శ్రమకు తగినట్లు ఫలితం పొందలేకపోతారు. ఇంతకుముందు కన్నా మేలు అనిమాత్రం భావించవచ్చు. హోదా నిలబెట్టుకోవటం శ్రమగా తోస్తుంది. మీ మాటతీరునుబట్టి సుఖసౌఖ్యాలతో తులతూగు తున్నారని లోకులు భావిస్తారు. అందువల్ల కూడా కొంతభారం పైనపడే అవకాశాలున్నవి. ఆదాయంకన్నా ఖర్చులు ముందు రావటంవల్ల అప్పులబాధ తప్పదేమనని నిస్తుంది. విద్యార్థులకు, రచయితలకు ఉత్సాహకరంగా ఉండదు. వ్యవహారరంగంలో ముందుపనులు ఆలస్యం, చెనుకపనులు ముందుగా జరుగుతూఉంటవి. బంధువుల ఇండ్లకు ప్రయాణం చేయవలసివస్తుంది. 14, 15 లో సభాగౌరవం, వృత్తిలో అభివృద్ధి, విలాసగోష్ఠి.

వృత్తికం:

(విశాఖ 4 వ పాదం, అనూరాధ, జ్యేష్ఠ)
విడి ఎలాఉన్నా బండి సాఫీగా పోతూ ఉండటంవల విచారించవలసిన అవసరం ఉండదు. సాటివారిలో మంచిపేరు సంపాదించుకొంటారు. ఇతరులనిమిత్తం శ్రమపడ వలసివచ్చినా మీ కార్యకలాపాలకు భంగం వుండదు. ఇంతకుముందు మీరుచేస్తున్న ఆలోచనలు కార్యరూపంలోకి వస్తవి. వృత్తి ఉద్యోగాలలో పెవారివల ముటవసుండేమోననే ఆందోళన కలుగుతుంది. అయితే సులభంగా తప్పిపోతుంది. మనిషి ఒకచోట, మనస్సు మరొకచోట అన్నటుగా ఉండటం వల్ల పనులలో వ్యయప్రయాసలు కనుపిస్తవి. పిల్లల ఆరోగ్యంగురించిచింతగా ఉండండి. స్నేహితుల కలహాలలో మీరు జోక్యం కలిగించుకోదగిన సమయంకాదు. కాని తప్పక పోవచ్చు. 11, 12 లలో ప్రయత్న భంగం, అనారోగ్యం, స్నేహితులను గురించి విచార వార్త.

ధనుస్సు:

(మూల, పూర్వాషాఢ, ఉత్తరాషాఢ 1 పా)
ముఖప్రీతిమాటలను నమ్మటంవల్ల కలిగే ఫలితం అనుభవంలోకి వస్తుంది. మొత్తంమీద నష్టకష్టాలు రాకుండా తిప్పుకుంటారు. కాని మానసికంగా బాధమాత్రం ఉంటుంది. బంధు వర్గంలో గౌరవం పొందకలుగుతారు. క్రమ క్రమంగా స్వశక్తిమీద ఆధారపడగల అవకాశాలు లభిస్తవి. శుభకార్యాలలో అనుకూల స్తవి. యంత్రాలు నడిపే వారికి అనుకూల మైనకాలం. విద్యార్థులకు చురుకుగా ఉంటుంది. వ్యవహార విషయాలలో మీమాట చలామణి అవుతుంది. పిల్లలఆరోగ్యం సరిగా ఉండదు. కుటుంబంలోనివారితో వచ్చిన తగాదాలు క్రమక్రమంగా సమన్వితవి. సలహాచెప్పేవారు తమ అంతస్తుకు తగినట్లు చెప్పవచ్చు. మీ అవకాశాన్నిబట్టి ఉపయోగించుకొనటం అవసరం. 14, 15 లలో ఆదాయంలో పెరుగుదల, మీమాటకు విలువ, ఇష్టవస్తుప్రాప్తి.

మౌర్యం:

(ఉత్తరాషాఢ 2, 8, 4 పా, శ్రవణం ధనిష్ఠ 1, 2 పా)
ఆదాయం తక్కినకావచ్చు. తీరుబాటుగా ఉంటామని మాత్రం అనుకోవద్దు. అనవసరంగా స్నేహితులు మిమ్ములను కవ్వించటంవల కలహాలకు దిగవలసివస్తుంది. వృత్తి వ్యాపారాలలో విశేషంగా శ్రమచేసికూడా ప్రయోజనం పొందలేకపోతారు. ప్రయాణాలు చేయవలసివస్తుంది. అకస్మాత్తుగా వస్తువులపోయే అవకాశాలున్నవి. తాపము

యంలో దూరమందున్న ఒకానొకమిత్రుని ద్వారా సహాయం లభిస్తుంది. కుటుంబంలో ప్రశాంతత గోచరిస్తుంది. ముఖ్యమైనపనులలో మీరు మరచిపోయినా ఆత్మీయుల సహాయం వల్ల సకాలంలో నెరవేరుతుంది. ఆడంబరం కోసం ప్రాకులాడతగిన సమయంకాదు. ఉష్ణప్రకోపంవల్ల అనారోగ్యం చేస్తుంది. వ్యవహారాలలో అనుకూలత. 14, 15, 16 తేదీలలో ఆస్తివృద్ధి ప్రయత్నాలు, ఉత్తర దిక్కునుంచి లాభం.

కుంభం:

(ధనిష్ఠ 8, 4 పా, శతభిషులు, పూ. భాద్ర 1, 2, 8 పా.)
ముఖ్యంగా ఆత్మీయులవల్ల ప్రోత్సాహం లోపించటంవల్ల ఏవిషయంలోనూ సాహసించ లేకపోతారు. అందరిని సంతృప్తిపరచటం శ్రమగా తోస్తుంది. ఎప్పటికప్పుడు ఉద్దేశం వస్తుంది. కాని సమయానుకూలంగా తగించుకోగలుగుతారు. ధన విషయంలో చేపిల రాకుండా చూచుకొనటం మంచిది. దుబారా ఖర్చులను చాలవరకు తగ్గించుకోగలుగుతారు. సాధ్యమైనంతవరకు మీ నిత్యకృత్యాలలో పనులు నిలచిపోకుండా చూచుకోవాలి. ఇతరులకు సహాయం చేయబోయి సమస్యించలేక శ్రమపడవలసివస్తుంది. ఇతరులతో కలసి చేయుపనులలో విభేదాలు వచ్చే అవకాశాలున్నవి. 10, 11 లలో వృత్తిలో అనుకూలత, ప్రయాణము, దైవకార్యాల.

మీనం:

(పూ. భాద్ర 4 పా, ఉ. భాద్ర, శివరి)
శ్రమకు తగినట్లు ప్రయోజనం పొందుతారు. డబ్బుకంటే గౌరవం ప్రధానంగా పాటుపడటంవల్ల విరోధులుకూడా మీమీద తప్పు చూపలేకపోతారు. వ్యాపారంవంటి వాటిలో పెట్టుబడి పెట్టటంవంటి ఆలోచనలు అనుకూలస్తవి. నూతన కార్యక్రమాల్లో మంచివారి సలహాలిస్తుంది. అధికాదీలవల్ల కార్యనిధి, ఉంటుంది. ఖర్చులు ప్రయాణ అధికమనే చెప్పవచ్చు. మిమ్ములను తోగడ ఎగతాళిచేసినమనుష్యులు తమ తప్పును అర్థం చేసుకోగలుగుతారు. అకస్మాత్తుగా మీకు కనుపించే సంఘటనలు ఆశ్చర్యకాస్మిక విరక్తిని కలిగిస్తవి. అనేక విషయాలలో ముందుగా జాగ్రత్తపడటానికి అవకాశం లభిస్తుంది. మానసికంగా నేధిసున్న సందేహాలు అకస్మాత్తుగా విడిపోతవి. 12, 18 లలో పట్టుదలలు, ప్రయాణసూచనలు, ధర్మఖర్చులు.

-దైవజ్ఞ పాతూరి శ్రీరామమూర్తి

హనితాలనక్షత్రం

మన జీవిత లక్ష్యాలు

సి. అన్నపూర్ణ

అమెరికన్ భారతదేశం సందర్శించిన ఒక అమెరికన్ వనిత నేటి మన స్త్రీల పరిస్థితిని సమీక్షిస్తూ, మనదేశంలో ఆర్థిక సంఖ్యాభివృద్ధిని స్త్రీలు ఇటు పూర్తిగా అధునాతనము, అటు పూర్తిగా సనాతనము కాని పరిస్థితిలో ఉన్నారని తన అభిప్రాయాన్ని వెలువరించింది. అమెరికన్ భారతదేశమునకు, ముఖ్యంగా మన స్త్రీలను అమెరికన్ మన గౌరవము. మన స్త్రీలను గురించి తెలుసుకొనేందుకు, వారి నైత్యతత్వాన్ని ఆకళించుకొనేందుకు అమె, అనేక పురాణాలను, కావ్యాలను, ఆధునిక గ్రంథాలను అతి శ్రద్ధాసక్తులతో పఠించింది. ప్రాచీన భారత స్త్రీల మహత్తర సంస్కృతి వైభవాలు అమెను ఆశ్చర్యచకితురాలిని చేసేయి. అదే విధంగా, తోరూడత్, ఇండిరాగాంధీ, విజయలక్ష్మి పండిట్, సరోజినీదేవి, మొదలైన ఆధునిక భారత నారీమణుల ప్రతిభా విశేషాలూ అమెను ముగ్ధురాలిని గావించాయి. అమె ఎంతో ఉత్సాహంతో భారతదేశం పర్యటించింది. అయితే ఈ సందర్భంలో అమె ముఖ్యంగా మన మధ్యతరగతి మగువల విషయంలో కొంత ఆకాంక్షగా నేటి పొందింది. కాగా విద్యావతులైన పెద్ద అంతస్తుల్లో ఉన్న స్త్రీలు, ఆధునిక విజ్ఞానాన్ని, సంప్రదాయాలను అలవరచుకొని ప్రాచీన నాగరికతను, సంస్కృతిని విస్మరించకుండా ఆదర్శప్రాయంగా వ్యవహరిస్తున్నారు. అటు పూర్తిగా విమోచకులు సంస్కృతి లేకుండా గ్రామసీమల్లో జీవించే స్త్రీలు, ఆంగ్లేయ సంస్కృతీకృతమైన మన భారతీయ స్త్రీ సంప్రదాయాలను అవగాహన చేసుకొని, పాశ్చాత్య నాగరికతా వ్యాపారానికి పడకుండా, తమకున్న అవకాశాలతో సంతృప్తిపడుతూ సుఖాస్పదమైన జీవితాలను గడుపుతున్నారు.

అయితే పట్నవాసపు మధ్యతరగతి స్త్రీలు పై రెండు తర్జునలకు దూర

మయ్యారు. వారు పెద్ద చదువుకున్న వారూ కాదు, పూర్తిగా చదువు లేనివారూ కాదు. వారికి ఆధునిక విజ్ఞానంలో పాండిత్యంలేదు. అయితే పరిచయం లేకపోలేదు. మన ప్రాచీన స్త్రీల నాగరికతను సంస్కృతిని అర్థంచేసుకొనే శక్తి సామర్థ్యాలు, బుద్ధి నూత్నత వారికి ఉన్నవోలేవో నారీకి తెలియదు. మన పాఠశాలపు భావాలు ఒకసారి వారికి చాలా మంచివిగా కనబడతాయి. ఒకసారి అసహ్యంగా కనబడతాయి. ఒకసారి వారు ప్రాచీన ప్రబంధ నాయకలను అనుకరింప చూస్తారు. మరొకసారి హాల్లీవుడ్ చలనచిత్ర నాయకలను అనుకరింప చూస్తారు. నిజానికి ఈ పరిస్థితికి పూర్తిగా వారే బాధ్యులు కాదు. వారి ఆర్థికపరిస్థితి అటువంటిది. వారు నివసించే సంఘముయొక్క సీతిగతులు అటు వంటివి. వారు తమ మనస్సులను వికసింప చేసుకొనగల అవకాశాలు తక్కువ. ఆదర్శ వంతమైన గృహస్థాశ్రమ జీవితాన్ని గురించి సిర వైన అభిప్రాయాలను ఏర్పరచుకొనేందుకు వారికి తీరికలేదు. అయినప్పటికీ ఎప్పుడో తీరిక చేసుకొని ఏ చేవో చదువుతారు. వారు చదివిన విషయాలను సమన్వయ పరచుకొని, నిత్యజీవితంలో ఉపయోగించుకొన కలిగిన ప్రతిభా శక్తులు కలవారు చాలా అరుదు. ఒక గ్రంథం పఠించినప్పడు వారి కొకవిధమైన భావాలు కలుగుతాయి. మరొక గ్రంథం పఠించేసరికి ఆ భావాలు చెరిగిపోయి వాటికి విరుద్ధమైన నూతన భావాలు పొడచూపుతాయి. జీవితాన్ని అర్థంచేసుకొని, ఒక ఉన్నత లక్ష్యాన్ని జీవిత పరమాధింగా సిరపరచుకొని, ఒక మహావాహినీలా గంభీరంగా ముందుకు పోగలిగిన మనోదైర్యం ఏర్పడదు. తత్ఫలితంగా తాడుతెగిన గాలిపటంలా జీవయాత్ర సాగిపోతుంది. చిన్నచిన్న విషయాలన్నీ మనసు కలతచేసిపోయి, అజయమాత్రం కష్టం సంభవిస్తే జీవితమంతా భగ్నమైపోయి విలసిస్తాము. కొద్దిగా ముఖ

స్వర్గ తగిలేసరికి, చీకటికోణాల వన్నింటిని మరచిపోయి అనందోద్వేగంతో కంపించి పోతారు. అంతేకాని, జీవిత తత్వాన్ని అర్థంచేసుకొని ఈ తత్వపాట్లకు భయపడక గంభీరంగా చిటునవ్వు నవ్వకలిగే శక్తి మనకు లేదు.

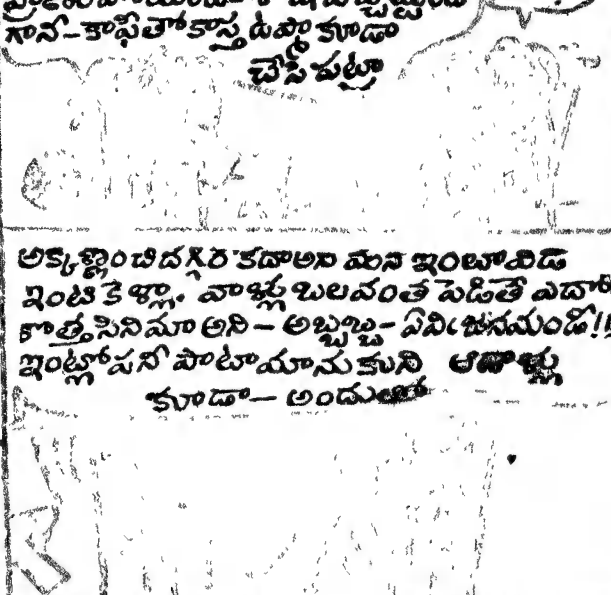
అయితే కేవలం చదువుకున్నంతమాత్రాన ఆ శక్తి మనకు రాదు. ఆ శక్తిని అబలలకు ప్రసాదించి, వారి జీవితాలను విజయవంతం చేయడమే మన ప్రాచీన స్త్రీధర్మం యొక్క ముఖ్యమైన ఉద్దేశ్యం. పూర్వపు స్త్రీలు బాల్యవివాహాదులై, కట్టుకున్న పతికి బానిసలవలె నిత్యం సేవచేస్తూ, పతి ఎటువంటివాడైనా దైవమని భావించి, రామాయణాది గ్రంథాలనుపఠిస్తూ నూతిలో కప్పలగా ఉండేవారని మనం చేశాననేస్తాం కదూ...? వారి పాతివ్రత్యాన్ని మనం అజ్ఞానంగా తూలనాడతాం కదూ? అంత కంటే వారి తత్వంలో మరొక గంభీరారాన్ని మనం గ్రహించలేం. డా|| రాధా కృష్ణన్ అంటారు. "హిందూ ధర్మము సమన రించి భార్యయొక్క లక్ష్యము మహాన్నతమైనది. కఠిన నియమాన్ని తమే నడి. ఈ లక్ష్యమింకను పెక్కుమంది అమాయకురాలైన హిందూ సతీమణులను సరించుచున్నారు.

"అతిదు ధర్మపత్ని ప్రతుడు గాకున్నచో సేను ధర్మపత్ని సేయగుదును; అతడెడిచారి యెనను సేను నిర్వికారచి తనగుదును. అతడెవ్వకాంతారభూడైననూ సేనాతని రాకకే వేచియుండును - ఇటిఅంగప్రాయమైన పతి భక్తిలో దోషమున్నచో, నీవిగ్నేమైన ప్రేమ వోడనే మనలను ప్రేమించు భగవానుని యందుకూ దోషమున్న దనవచ్చును. మనము తుణికములైన ఇహలోక సౌఖ్యములచే నలసి, తిరిగి వచ్చునందాక, భగవాను జేయలసట గాని లేకుండా, నోగ్యుతో మనకై వేచి యుండి, మనలను ప్రేమించును. మన మెవ్వరిని ప్రేమింతుమో, ఆ వ్యక్తియందలి లోపములను జయింపగల చలనములేని పరిపద్ధి ప్రేమయే దైవదత్తమైన గుణములలో గుణ

ఇవాళ మా కాలేజీకి శలవమేట్టాడు ఆఫీస్ నా నానెత్తిన పడేశారు. నా పని వాడిన నా తెముల్లుకు నాటప్పటికే ప్రాణం పోయింది- శాశ్వత ప్రేమ ఉంది గాన- కాఫీ తాగి ఉన్నాడు కూడా చూడండి

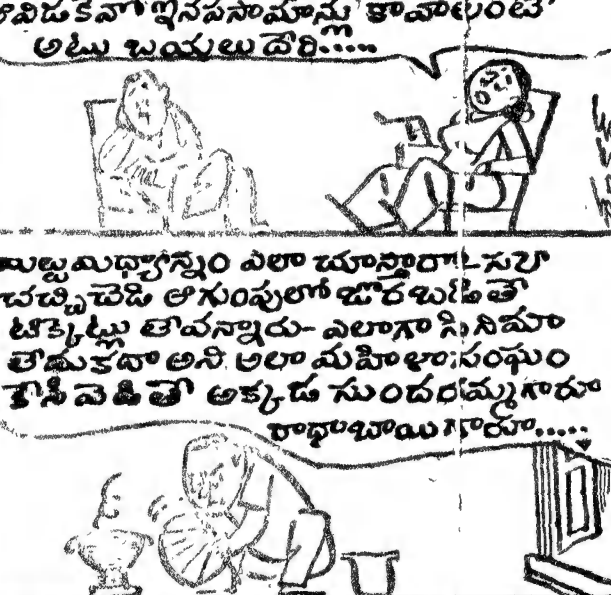
నా సంగతి ఆడగారి మది!

అక్కణ్ణించి దగ్గర కదలాని మన ఇంటావిడ ఇంటికెళ్ళి. వాళ్ళ బలవంత పడితే ఎదాకా త్రొక్కినా అని- అబ్బబ్బ- ఏదీ జనమండ!! ఇంట్లో పని పాటామానుకుని ఆఫీస్ కూడా- అందులో

మీరలా ఆఫీసు కెళ్ళగానే పక్కంటావిడ బబోయి రమ్మంది. కాట్లన్నదిగో పక్కసరికి కాట్ల పక్క పోయాయి- దారిలో జ్ఞానాంబగాయ కలిశారు ఆవిడ కెళ్ళాన పసామాను కావాలంటే అటు బయలుదేరి....

మల్లుమల్లున్నం ఎలా చూస్తారా? సూర్యుడే అగుంపులో జ్వరబుడితో టక్కట్లు తావనాల్లు- ఎలాగో సినిమా తాడుకదా అని అలా మహిళా సంఘం కౌన్సిలింగ్ అక్కడ గుండరమ్మ గారు రాధాబాయి గారు....

రాజమని చెప్పవచ్చును," ఈవిధంగా వారి జీవితాల్లో గంభీరార్థం ఇ మిడి ఉంది. ప్రాచీన భారత స్త్రీలు జీవితాన్ని మనకంటే వాస్తవికంగా, మనకంటే ఉదాత్తంగా చూసేరు. కొన్ని లక్ష్యాలకై వారి జీవితాలను అంకితం చేసేరు. ఇట్టి మహాత్మరమైన గంభీరత్వం ఏ దేశపు స్త్రీల విషయంలోను మనకు కనబడదు. అందువలన పాశ్చాత్య నాగరికతా న్యాయమోహంలో పడి మన ప్రాచీన స్త్రీగర్వాన్ని, తత్వాన్ని త్యాగప్రాయంగా పోషనచేయడం మన తెలివితక్కువతనమే అవుతుంది. అయితే నేడు మనం అంధంగా వారిని అనుకరించనక్కరలేదు. వారి జీవితనిత్యాలను ముఖ్యంగా జ్ఞాపికి తెచ్చుకుంటూ మన జీవితాలను సరిదిద్దుకోవాలి. తద్వారా, మనలోని ప్రత్యేకతను నిలబెట్టుకోవాలి. అప్పుడే మనకు నిజమైన మనోవికాసం కలిగి జీవితాన్ని సక్రమ పథంలో నడిపించుకొనగలుగుతాము.

అయితే మనం ఆధునిక విజ్ఞానాన్ని, పాశ్చాత్యుల ఆభిప్రాయాలను వెలిచేయబట్టేదు. ఆధునిక విజ్ఞానం అసంతృప్తమే. ఎన్నో దేశాలలో ఎంతోమంది మహాత్ములు ఎన్నో అమూల్య గ్రంథాలద్వారా రత్నముల

వంటి ఆభిప్రాయాలను వెలిబుచ్చెరు. పాశ్చాత్యులనుండి మనం నేర్చుకోవలసినవి కేవలం వారి నేష, భాషలు, హావభావాలు, వెకిలి చేష్టలు, హాళిపుడే భంగిమలుకాదు. నిత్య జీవితానికి తోడ్పడే మహత్తరమైన విజ్ఞానాన్ని వారు కోడికరించారు. వారి కృషిని మనం అభినందించి, వారి ఉదాత్త భావాలను, మనం తీసుకొంటే తప్పేమీలేదు.

ఈ విధంగా మన జీవితాలను ఉదాత్తం చేసుకొని, సారకం చేసుకోవాలంటే పాశ్చాత్య, భారతీయ విజ్ఞానాలను చక్కగా సమన్వయ పరచుకొని, మన జీవితాలను తననుగుణంగా నడిపించుకోవాలి. అప్పుడే భారతీయ స్త్రీ తన ప్రత్యేకతను నిలబెట్టుకొనగలుగుతుంది. తన మటుంబానికి, జాతికి దేశానికి, అశ్వమైన నేన చేయగలుగుతుంది. నేను వాసినదంతా విదా వేదాంతమని తీసిపారవేయకుండా, తోటి సోదరీ మణులు నా ఆభిప్రాయాన్ని సమృద్ధత తతో గ్రహించకలరని విశ్వసిస్తున్నాను.

★

న ల చా దు

20-7-60 ప్రతిక కవితావాణి కిరీకలో క. సుందరిదేవిగారు నల్లచాదు, ఎర్రతిలకం, కుంకుమచేసేవిధము తెలియ చేయమని వ్రాశారు. వాకు తెలిసిన విధము వ్రాస్తున్నాను.

కుంకుమ: వెలిగారం కలిసిన నిమ్మ కాయరసంలో వసువు కోములు నాన పెట్టాలి. నిమ్మరసంలో పసుపుకోములు మునిగివుండాలి. 2, కిలోల నాననీరంత్యంత పసుపుకోములు ఎరువుగా అవుతాయి. అప్పుడు వాటిని బాగా రిండి పెట్టించాలి. అదంచిన పొడిని పల్లనిగుడ్డలో వేసి జల్లిస్తే మెత్తని, చక్కనికుంకుమ వస్తుంది.

నల్ల చాదు: మనకు కావలసినంత సన్న బియ్యాన్ని బెడల్పుటిపాత్రలో వేసి నూనె లేకుండా వేయించాలి. పట్టగా, బొగ్గులా అయేవరకు వేయించాలి. తర్వాత దానిలో నీళ్ళుపోసి అరగంటపేపు మరగనివ్వాలి. మరిగాక దానిని గట్టిగా రాడ్డులా అయ్యేవరకు యెండపెట్టాలి. మనకు కావలసిన పప్పు శునీళ్ళతో అరగదీసి వాడగొనవచ్చును. సన్న బియ్యం బదులు గంటలకుడా వాడవచ్చు.

ఎర్రతిలకం: తున్ను జీగురు తెచ్చి 4, 5 కిలోలు నీళ్ళలో నాన పెట్టాలి. వానిన తిరువార దానిని బాగా మరగనివ్వాలి. మరగ తున్నప్పుడు దానిలో రెసిరసిరాపాయ్యాలి. నానపెట్టెటప్పుడు, ఎక్కువ నీళ్ళుపోస్తే తిలకం పల్లగా అవుతుంది. కాబట్టి సరిపడినన్ని నీళ్ళుపాయ్యాలి.

రాజ్ గృహ కుమారి
(బాబ్బిలి.)

మానసికంగా, కారీకంగా మానవ జీవితానికి "నిద్ర" ఎంతో ముఖ్యమైనది. నిద్రలోని సౌఖ్యాన్ని గమనించని మానవులే లేరు. పగలంతా చుట్టూ పాటుబడే శ్రమ జీవులమొదలు. తిన్నది అరుగక పాటుబడే శుఖజీవులకుగూడ నిద్ర అవసరమే. ఒక రేమిటికి చిన్న పెద్ద అనే భేషం లేకుండా మానవజీవిత ప్రయోగంలో సగంజీవితం నిద్రకే వినియోగిస్తున్నారు. నిద్రమీద శాస్త్రజ్ఞులు పరిశోధనలు జేయడం అలావుంచి రచయితలు గ్రంథాలుగూడ వ్రాసి నారు. జీవితమే శుఖదుఃఖాలనే వలయములో జక్కుకున్న పరిమాణము. కారుమబ్బులలాంటి చీకటి తెరలలో దుఃఖాశ్రవులతో నిండిన జీవిగూడ తన నిద్రలోనే తన కష్టాలన్నీ మరచి కొంత సమయానా శుఖంగా బ్రతకగలుగుచున్నాడు. జీవితములో ప్రతినీత్యము నిద్ర అవసరకేట. నియమితకాలంగా నిద్రనే చేపొగ్గొంగూడ చక్కగా వృద్ధి కలుగుతుంది. నిద్ర సరిగాపట్టని మానవులకు కారీకంగాగాని, మానసికంగాగాని వేదన కలగడం నిజం. అట్టివారు వెంటనే తనచర్య దీసుకొని ఆరోగ్యపద్ధతులు అవలంబించడం అవసరం.

మనం చారిత్రకంగా పరిశీలించినా పారాజీకంగా పరిశీలించినా నిద్రయొక్క ప్రాముఖ్యత, ప్రత్యేక కలరూపుతుంది. రామాయణం చదివితే నిద్ర అనగానే "కుంభకర్ణుడు", "ఊర్విశాచు" జ్ఞాపకమొస్తారు. నిజంగా నీరద్రలో కుంభకర్ణుడు జీవితాంతంవరకు ఆరు నెలలు నిద్ర, ఆరు నెలలు మెలకువతోనే గడిపినట్లుగా వనకు తెలుస్తుంది. కానీ ఊర్విశాచు విషయంలో పతి ఎడబాటును సహించలేక, కృంగి కృశించి పోయి జీవితాన్ని మళ్ళీ పోరలా చేసుకొనే దానికంటే వీ విషయాలు తెలియకుండా నిద్రలోనే మెమరవాలనే పుణ్యశ్రీతో కొంతకాలమే ధౌర్యశాచు నిద్రించింది. అయినా నేటికి మనవారు ఎవరైనా పురుషులలో ఎక్కువగా నిద్రనే కుంభకర్ణుడికి, స్త్రీలలో ఎక్కువగా నిద్రనే ఊర్విశాచుడికి పోలుస్తారు.

రావణుడు సర్వలోకాలు జయించిన నందర్బంగా కోరికలన్నవారికి కోరుకున్నట్లు కోరికలు నెరవేరుస్తున్నాడట. కుంభకర్ణుడి వంతురాగానే నిద్రలోని శుఖసౌఖ్యాలను గమనించిన కుంభకర్ణుడు "నేను నిద్రపోతున్నప్పుడు ఏ ఆటంకము లేకుండా శుఖంగా నిద్రపోనిమ్మని" కోరుకున్నాడట. ఈ కోరిక విన్న తరువాత ఒక రావణునికేగాక ఆచట నున్న సభికులందరికీ నవ్యాగలేను.

ఒక సందర్భములో శ్రీ కృష్ణదేవరాయలుకు గూడ నిద్రమీద సుదేహం చిరాకు గలిగింది. ఆంగ్ర సార్వభౌమడు పరాక్రమశాలి, ప్రజా దురంధుడైన శ్రీ కృష్ణదేవరాయలు

~~~~~

నిద్రారాక్షసం

రాధ

~~~~~

తన అందాల సుందరైన "చిన్నాచేవి" మీద తన ప్రేమనంతా పెదజలి ఆమె ఎడబాటులో ఒక్కతామెనో జీవితం గడిపేవాడు గాడు. ప్రేమ అంటే సర్వస్వాన్నే మరిపింపజేస్తుంది. ఒకనాటి వెన్నెల రాత్రి మనస్సును పరవళ్ళు ద్రోకించి మెమరపించే వాతావరణంలో శ్రీ కృష్ణదేవరాయలు ఏకాంతంగా తన సుందర నిలయమైన పుద్యోవవనంలో గూర్చుని చిన్నాచేవితో సరసాలాడుతున్నాడట. ఆమెకు ఆరాత్రి పదిగంటలు దాటగానే నిద్ర కళ్ళమీదకు వచ్చి తాండవమాడుచున్నదట. ఎంత ప్రయత్నించినా ఆమె ఆ నిద్రబారిననుంచి తప్పించుకో లేకపోయింది. తెలియకుండానే ప్రభువులవారితో మాట్లాడుచూ నిద్రాచేవి ఒడిలో చాలిపోయింది. ఇక రాజాలో మాట్లాడటానికి ఎవ్వరూ లేకపోయారు. మచ్చటూ కబురుజెప్పి మనస్సు నుల్లాస పరిచే చిన్నాచేవి నిద్ర కృష్ణదేవరాయలకు వచ్చింది గాడు. ఆమెను కుదిపి కుదిపి నిద్రాభంగము చేయడానికి ప్రయత్నించాడట. ఇంతలో అప్పాచీ వచ్చి నిద్ర మహాత్మ్యం చెప్పగానే ఆరాజు తన ప్రయత్నాన్ని విరమించుకోవడమే గాకుండా ఆనాటి నుంచి కృష్ణదేవరాయలు తన రాజ్యంలో రాత్రి పదిగంటలు దాటిన తరువాత ఎవరినీ మెలకువలో పుంచేవాడు గాడట. అందువలనీ తన రాజ్యపు ప్రజలంతా చక్కని చేపొగ్గొంగరికి ఉక్కుముక్కలుగా యుండేవారని ప్రతీతి.

నిద్రా మహాత్మ్యం అంటే విశేషమేమి లేదు. ఆ విషయం ప్రతివారికీ తెలిసినదే. మానసికంగా పగలంతా శ్రమ పడి యంత్రంలా పనిజేసిన శరీరానికి తగినంత విశ్రాంతి కలిపించి ఆమరునాడు ఆశరీరంలో యుండే పరికరాలన్నీ అడవిధంగా పనిజేయాలనే మనం "నిద్ర"కోసం ప్రాకులాడుతాము. నిద్రకుగూడ నియమిత సానాలున్నాయి. అవి అతిక్రమించినా శరీరానికి మంచిచిగాదు. చక్కని ఆరోగ్యవంతులైన పిల్లలకు రాత్రి 10 గంటలు, పెద్దలకు ఏడుగంటలు నిద్ర చాలు. ఈ నియమిత నిద్ర లేకపోయినా ఏదో లోపంగాను, మత్తుగాను యుంటుంది.

నేడీ రోజుల్లో అసలు నిద్ర అంటే ఏమిటో అర్థం జేసుకోకుండానే నిద్రపోతు

న్నారు. పగలలా పాటుబడి రాత్రిపూట నిద్రపోయేవారు కొందరు, రాత్రలా పాటు, పచార్లు జేసి పగలల్లా నిద్రపోయేవారు మరి కొందరు మనకు కనిపిస్తూనే యున్నారు. మార్యోదయమైన రెండు గంటలకు గూడ నిద్ర లేవనివారు, రాత్రి రెండు జాములు దాటినా నిద్రపోనివారిని చూసే మనకు చాలా చిరాకుగా యుంటుంది. స్త్రీగాని, పురుషుడుగాని రాత్రి పదిగంటలు దాటగానే నిద్రించి తెలవారు జామున విరుగంటలకలా లేచి తమపనులు ముగించుకొని నీత్య కృత్యంలో జేయడం చాల సరళమైన పద్ధతి. పిల్లలనుగూడ పెందలకడనే భుజింపజేసి నిద్రించి పెందలకడనే నిద్రలేపడం పుత్రు మైన అలవాటు. అధీసులలో ఎక్కువ పనిజేపామని, పరీక్షలలో ఎక్కువ చదివామని ఇంతకు అంతగా నిద్రపోవడం మరికొందరికి అలవాటు. చలికాలమని, క్రొత్త కాపురమని సాకు జెబుతూ నిద్ర ఎక్కువగా పోయాము అంటారు మరికొందరు. అసలు ఈ ఎక్కువ తక్కువ నిద్రలనే విషయం ఎందుకు రావాలి? కాలక్రమేణా చేయవలసిన పనులన్నీ చక్కగా నెరవెర్చి క్రమ సాసంగా నిద్రించే మానవులకు నిద్రఎక్కువ, తక్కువ అనే సందేహమే రాదుగదా!

సవనాగరికతా ప్రపంచములో అన్ని మార్పులలో పాటు నిద్రలోగూడ మార్పు వచ్చిందంటే నమ్మండి. పూర్వపు రోజుల్లో మన పెద్దలు పగలు నిద్రపోయేవారు గాడు. పగటినిద్ర మంచిదికాదని అంటారు పెద్దలు. ఉలాస, పులేజాలతో యుండివలసిన శరీరం పగటి నిద్రమూలంగా మత్తుగా, మందంగా యుంటుంది. రాత్రిపూట సరియైన వేళ్ళు, నిద్రించినవారుగూడ పనిపాట లేదని పగటి బిలువగల కాలాన్నంతా నిద్రకే వినియోగించటం చాల కోపనీయం. పనిలేని వారందరు పుస్తకాలు చదువుతున్నో, ఏదైనా చిన్నచిన్న వృత్తివిద్యలు నేర్చుకొని కాలక్షేపం చేయడం మంచిదిగాని నిద్రపోవడం మంచిదిగాదు. ఇలాంటి విషయాల్ని అందరికీ తెలిసినవే. కానీ ఆచరణలో పెట్టడమే చాలికి కష్టంగా తోస్తుంది.

కొందరు స్త్రీ పురుషులు ఒకరికొకరు పోటీచేసుకొని ఎవరు ఎక్కువనిద్ర పోవామా అన్నట్లుగా నిద్రపోతారు. వారిలో ఎవరికి ముందు మెలకువ వచ్చినా ప్రక్కవారు ఇంకా లేవలేదుగదా అనే ఆలోచనతో నిద్రపోతారు. నీరీతకాలం దాటకముందు మెలకువ వస్తే మళ్ళీ నిద్రపోవడం మంచిదేగాని దాటినతరువాత వస్తే నిద్రపోవడం ఆరోగ్యకరంగా మంచిదిగాదు. అదే అలవాటుగా యెంచి చివరకు ఎంత ప్రయత్నించినా మానుకోలేని దురుణంగా తయారౌతుంది. మనం ప్రతినీత్యం ఎందరినీ కళ్ళారా,

జాగ్రత్తము. చెవులారా వింటున్నాము. పార్శ్వతీర్థముగారి రాము ఉదయం పదిగంటల దాకా లేవదని, ప్రక్కంటిసరోజు నూలు ఘనమై అయినా నిద్ర లేవదని, ఎదురింటి పూర్వచంద్రాభి రాత్రులా నీనిమాలు, విశో చాలతో సంచారంచేసి పగలల్లా నిద్రపోతున్నాడని మనకు తెలుసుకొనే యుంటాయి. ఎందుకు ఈ బాధలన్నీకీ వీరంతా క్రమంగా తమ నిద్రను ఆచరణలో తెడితే ఎదుటివారు అనుకోకుండా జరుగదు.

ఇంకొరకం తీర వో వాళ్ళను మనం చూచుంటాము. కొందరంటుంటారు "నా కోసం మీ రో నే ఉదయం 9 గంటలదాక ప్రయోజనంలేదు. ఆలోచన తనే నేను నిద్ర లేవను" అంటారు ఘనంగా. ప్రక్కవ్యక్తికి అమాటకు ఎంత చిరాకు గలుగుతుందో ఆరంభమే చేసుకోరు. మరికొందరు తెడికాఫీ, తెడి సిగరెట్ అనే వో నాగరికతాలక్షణాలని మురిసిపోతారు. వీటిమూలంగా ఆరోగ్యానికి ఎంత భిన్నమో అరంచేసుకోరు. కనీసం అరంచేసుకున్నవారైనా ఈ దుర్లవాటు అంటే ఎక్కువ తక్కువ నిద్రలు, పగటి నిద్రలు నిద్రలేవగనే కాఫీ సిగరెట్లు మానుకుంటారని భావిస్తాను.

ఈవిధంగా నిద్ర ఎక్కువైనందువలన గూడ అనేకలోపాలున్నయ్యే. కనుక వాటిని గమనించి ఆరోగ్యపద్ధతులలో నిద్రపోయి జీవితాలను గుఱుమయంచేసుకొని చిరకాలం జీవించడం చాల అవసరము. అలాంటివారికి సంఘంలోగూడ మంచి గౌరవం, ప్రతిభ తప్పకుండా లభిస్తాయి. ★

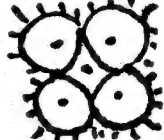

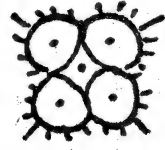
ఒక పొరబాటు

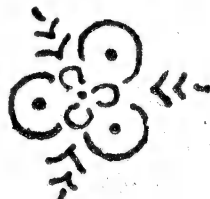
27-7-80 తేది ఆంధ్రసచిత్ర వార్తపత్రికలో నూగూరువాణిగారు వ్రాసిన "మూఢనమ్మకాలకు మూలవిరాట్టులు" అనువ్యాసం చక్కగా ఉన్నది. అదినుండి అంతంవరకు తమ అభిప్రాయాల్ని చక్కగా వెలిబుచ్చారు. "అనాది నుండి వచ్చిన ఆచారాలు సంప్రదాయాలనే అజ్ఞానాంధకారంలో దాగి తన్ను కనుపించకుండా ఈ కాలం అభ్యాగ్యులు కొందరు కొట్టుకొనిపోయి తమ పచ్చని కాపురాల్లో చిచ్చు పుట్టిస్తున్నారన్న మాటలో సత్యంకాలుఉన్నాయి. కానీ, ఈ విషయంలోనే వీరు పొరపడారు. అనాది నుండి వచ్చిన ఆచారాలు పూజలూ తీర్థయాత్రలూ మొదలగునవి, మూఢవిశ్వాసాలు, పిచ్చి అనాచారాలూ ఎంత మాత్రమూ కాదు. సంతానం కోసం సలిపే తీర్థయాత్రలూ అవీ నిష్ప్రయోజనమే అయితోంటే బయట ఇలాంటి పద్ధతులు ఎందుకు ఆచరిస్తారు. ఆ మాత్రం భగవంతుడిమీద భక్తిలేకపోతే ఇవన్నీ ఎందుకు చేస్తారో సంతానం దైవప్రేరణ కాకపోతే మానవ కీర్తియో? మానవుడు చంద్రమండలానికి పోయే ప్రయత్నం చేస్తాడు కానీ మనిషిని

జాతెటకు, విల్లల గొన్నకు డిజైను

— జి. ఎస్. వాణి (విలూరు)

సృష్టింపగలుగుతాడా? ప్రత్యేకమైన మూర్ఖుణ్ణి సృష్టించగలుగుతాడా?

ఆచారాలూ తీర్థయాత్రలూ ఇప్పటివికావు. సనాతన ధర్మాలే. వీటిని పాటించిన పురాతనదేవ్యులూ పాడుకలేదు. ఇప్పుడు మనం ఉండేది విజ్ఞానయుగంలో. భారత దేశం ఎప్పటికీ సనాతన ధర్మాలకు పుట్టితే. కానీ ఇప్పుడు పాశ్చాత్య నాగరికత వనుపరించడం

వల్ల ఈ అనాది నుండి వచ్చిన ధర్మా ఆచారం మొదలగు వాటిని ఎవ్వరూ పటించుకోరు. ఇప్పటికి గూడా తిరుపతి వెంకటేశ్వర మహిమలు వినడంలేదా? ఆ వడికాసుల నాడికి ఎంతో మంది మొక్కుకుంటారే? వారి ప్రయత్నాలను ఆ దేవుడు సఫలం చేయడం లేదా? (నాకు అనుభవం ఉంది కనుక వ్రాస్తున్నాను) కళ్ళి ఎదురుగుం

వనితా వాణి

ఫ ర వా లే దు

“నూనూనూనూనూ” గారి “మాధనమ్మకొలకు మూలవిరాట్టులు” బాగున్నదనే చెప్పాల్సివస్తుంది. పూర్వాచారాలను దురాచారాలుగా మార్చి వాటిని దాటుకుంటూ అంటే ఒక్క సారి వదిలివేసి ముందంజవేయాలన్న పుణ్యక్షేత్రం చాలాసమంజసంగానేవుంది. పూజలు, పునస్కారాలులాటి ఆచారాలు పూర్వుల సంస్కృతిగా పరిగణిస్తారు కొంత మంది పెద్దలు. వాటిని విమర్శించడం యిరవయ్యో శతాబ్దపువారి సంస్కృతీమానని తిర్కించేవారున్నాడు, ఏది ఏమయినప్పటికీ వాణిగారి వ్యాసం ఘాటుగా వుందంటే అతిశయోక్తి కాదేమో!

దానే ఆచారాలు తీర్థయాత్రల వల మొక్కుకోవడం వల కలిగే ఫలితాలు చూస్తున్నాము కదా? కట్టుబాటు ఆచారాల వల మనిషిలో కొంచెమైనా భగవద్భక్తి పుట్టుతుంది అనే పెద్దలమాట నిజమెందుకు కాదు? తమలో ఉండే దివ్య శక్తిని గ్రహించి పునీతులయ్యే కల్పద్రుమ వంటి వాళ్ళు ప్రపంచంలో నూటికి పదిమంది. అట్లా అందరూ అయ్యేట్లుంటే ప్రపంచంలో పాప పుణ్యాలు ఎందుకు? తీర్థయాత్రలు ఎందుకంటే ఆ ఒక్క నిమిషమయినా భగవంతుని సాన్నిధ్యంలో తమ హృదయాల్ని లీనంచేసి ఆనందించటం. ఇంక మిగతా విషయాలు ప్రశంసనీయమైనవి. మధ్య తరగతి కుటుంబాలు తమ పరిస్థితులను అధికం చేసి కొని మెలిగినప్పడే ఏ ఆచారానికైనా అర్థం ఉంది అనే మాట నిస్సంశయంగా సత్యం. “ఆధ్యాత్మికతనుండి నిత్యజీవితానికి ఆటంకం ఏర్పడకుండా చూసుకునేది మన బాధ్యత” అనే అభిప్రాయం చాలా బాగుంది.

ఆ ఒక్క పాఠపాటు తప్ప వాణిగారి మిగతా అన్ని అభిప్రాయాలు నాకు చాలా నచ్చినవి. ఇంత బాగా వ్రాసినందుకు నా ధన్యవాదాలు.

పి. సుచరిత, సురపురం (గుల్బర్గా).

నాగరాజుగారి ‘కయ్యానికి వియ్యానికి కావలసిన సమకాలిం’ అన్న వ్యాసం ఒక తీరుగా నడవక తిక్మక పెట్టి పచ్చివక్క నమలినట్లుగావుంది.

కుశీలాకృష్ణ (విజయవాడ).

కొంత నిజం

15-6-60 ఆంధ్రపత్రికలోని ‘ఉత్కళ మహిళల ఆచారాలు’ అనే వ్యాసం చదివి చాలవిచారము కలిగినది. ఎందుకంటే దీనిలోని ఆచారములు కొంతవరకు నిజం. గాని కొన్ని ఆచారాలు చదువుతుంటే మరినిజంగా చూసేవాణాలో లేక వినివాణాలో అని సందేహం కలిగింది. అందుకే సాధ్యమైనంత వరకు తెలిసిన విషయాలే వ్రాయవలసినదని నా మనవి.

ఎ. బేమ్ (కూచిండా).

“నలహా”

సదభిప్రాయంతో స్త్రీలకొరకు “వనితా లోకం” “వనితావాణి” అని రెండుకాగితాలు ప్రత్యేకిస్తారు కదా! అట్లాగే పురుషులకు కూడా ప్రత్యేకిస్తే క పెట్టినట్లయితే బాగుంటుంది. స్త్రీలమాదికే పురుషులకూడా వారి వారి అభిప్రాయాలు ఆశీర్వాదాలు తెలియపరుస్తుంటారు.

నవి (పూనా).

నిజం

వనితాలోకం లోని వ్యాసములు, కుట్టు, కంటలు చాలాబాగుంటున్నాయి. స్త్రీ సుదురుకు తిలకమువలె ఆంధ్ర పత్రికకు వనితాలోకం వన్నె తెస్తున్నది. నాగుమంత్రి ప్రమీలాదేవి (పూడిమడక).

సందేహాలు

ముఖ్యంగా నేను వారపత్రికను వనితా లోకం వ్యాసాలకు—సరళగారి సలహాలు

తీసుకొంటున్నాను. చదువుకొన్నవారికి చదువుకొనివారికి వారిసలహాలు చాలా ఉపకరిస్తున్నది.

ఇంతకీ సలహాల సరళ గార్కి పెళ్ళి అయిందా?...ఒకవేళ అయితే పిల్లలు...? తెలియపరుస్తే నా సందేహం తీరిపోతుంది మరి.

డి. మంతాజ్ (అమలాపురము).

తీరుతుందని హామీ ఏమిటి?

బాగుంది

20-7-60 ఆంధ్రపత్రికలో ప్రచురించిన “వనితల మనస్తత్వాలు” అను శీర్షికపైన శ్రీ “భాగ్యం” గారు వ్రాసిన వ్యాసం చాలా బాగుంది. నిజంగా సంసార సాగరాన్ని కులాసాగా ఈడుకపోవాలంటే భార్య ధర్మల అన్వేషణలేనని వైవాహిక ద్వారా ముజువుచేస్తారు. ఇంత చక్కని వ్యాసం వ్రాసినందుకు శ్రీ “భాగ్యం” గారికి “ఆంధ్ర సచిత్ర వారపత్రిక” ద్వారా నా హృదయ పూర్వక కృతజ్ఞతాభివందనలను అందచేయుచున్నాను.

యల్లంరాజు సుశీల (నాగార్జునసాగర్ డామ్)

వద్దు

హాయిర్ స్టయిల్స్ నేర్చుమని వ్రాసినది చదివి నా సలహా మంచిది కాదని అరవిందగాలు అన్నాడు. నేను సలహా ఇవ్వలేదు. నేర్చుకుందామనే అభిలాషతో అడిగాను. నిత్యజీవితములో మనకు పనికివచ్చే గాస్టాలు గురించి చర్చించడం మంచిదే! నే కాదనలేదు. వాటితోపాటు కుటుంబాదా నేర్చుకొంటూంటే మంచిది అనుకుంటాను. ఈ వనితాలోకం శీర్షిక ద్వారా తెలియనివి తెలుసుకోవచ్చునే భావంతో నేర్చుమని కోరను. అది వనితలహక్కు అని ఆనకున్నాను....అనుకుంటున్నాను....అనుకుంటానుకూడా! సరేలేండి దాని గురించి వాదిద్దామనే తలంపులేదు నాకు. ఏమనుకోకండే...మొండిగా మళ్ళీ హాయిర్-స్టయిల్స్ నేర్చుమంటోందిని కోప్పడవద్దు గానీ నాయా చిన్న ఆశను నిరాశ చేయవద్దు. కె. ఆర్. లక్ష్మి (పర్లాకిమిడి).

అనలు వారికి ఎసరు

సరళగారికి అభినందనలు. విమర్శలతో విగుమకుపడవారికి వినయంగానే చెప్పాను చెప్పాల్సివచ్చిన నాలుగూను. ఆడవారికి ఎసరుపెట్టేది ఆడవారే. స్త్రీకి న్యాయం స్త్రీలే ముందు చేసుకోవాలి. ఏపాపంఎరగని పురుషుల్ని ఆడిపోసుకోవడం సబబుకాదు. ఈఅసలువారు అబలలే.

కారదాసారధి (శ్రీపురం).

జూనియర్ లాయర్

(28-వ పేజీ తగవాయి)

బాడూ. తన కట్టెల్ని గట్టెక్కించమని భగవంతుని ప్రార్థన.

ఎవరో అపరిచితవ్యక్తి మధునగర కొచ్చి "ఏమండీ మధునూనదరావుగారూ కులాసామే?" అన్నాడు. మనిసి యెవరెండి అలోచన "కులాసా" అన్నాడు మధు. "అయ్యో మేము యెంగేజ్ చేసిన లాయరు గారు వారితండ్రిగారికి జబ్బుగావుందని చెప్పి ఊరికట్టాడు. ఈ చిన్న కేసు మీరు చేసి పెట్టండి" అన్నాడు ఆవ్యక్తి. ఆశ్చర్యంతో చూస్తూ నిలబడ్డాడుమధు. "అయ్యో దీనిలో అలోచించాలిసిన విషయం లేదు. రెండే పాయింట్లున్నాయి. ఇది క్రిమినల్ కేసు. ఈ కేసులో అన్ని విషయాలు పూర్తిగా ఉన్నాయి. కొద్దిసేపులో కేసు పిలుస్తారు. మాపీడర్ గారికి యివ్వ వోయే ఫీజు మీకు యిస్తాను" అన్నాడతను. అది చిన్న అప్పీలు విషయం. తేలిగ్గా గలవచ్చు. పార్టీ కోరిక మీద ఒప్పుకున్నాడు. ఈలాంటి అవకాశాలు జారవిడవ కూడదని నిర్ణయించుకున్నాడు. కేసంతా అరగంటలో చదివి గ్రహించుకున్నాడు. వాదిం చవలసిన పాయింట్లకూడా వ్రాసిఉన్నాయ్. కేస్ యెంచిమిడికి పిలవంగానే మధు లేచి నిలబడ్డాడు. ఒకటి రెండుసార్ అనుభవంతప్ప ఎక్కువలేదు మధుకు. ప్రాసిక్యూటర్ అనుభజ్ఞాడు. ప్రాసిక్యూటర్ కు మధును చూడగానే ఉత్సాహం వచ్చింది. తను చెప్పదలచింది గబగబా మంచినీళ్ళి పాయంగా చెప్పేవాడు. అనుభవంలేని మధుకు కొంత భయం వేసింది. ఈలాంటి క్లిష్టమణియల్లోనే మానవుని శక్తి సామర్థ్యాలు లేలిపోయేది. తను జీవితంలో సాగించుతున్న పోరాటంలో ఈలాంటి విఎన్నో వసుంటాయి. వీటిని ఎదుర్కోగలిగితేనే తాను నిలిచివుండేది. నిశితవిమర్శతో తన కేసును కూలంకషంగా చర్చించి అరటి పండు వలిచి చేతిలో పెట్టినట్లుగా వాదిం చాడు మధు. అప్పీలు గలిచింది. దీనితో తన భవిష్యత్తుకు ఒక ఆశాకిరణం ప్రసరించింది అనుకొన్నాడు. పార్టీ ఫీజు చేతిలో పెట్టి మళ్ళి ప్రశ్నలు వేశాడు.

అప్పీల్ కేసు గలిచిన ఫలితంగా గుప్తసిద్ధ న్యాయవాది ప్రకాశరావు ఆఫీసులో స్థానం లభించింది. ప్రకాశరావు సహృదయుడు. ప్రతిచిన్న కేసును కూలంకషంగా చదివి, ఆకలింపు చెనుకొనే స్వభావం వారిది. ఫీజు యిచ్చినంత తీసుకునే స్వభావమేగాని అడిగి తీసుకునే అలవాటులేదు. అందుకే ప్రకాశరావు ఆఫీసులో యెంతవని ఉన్నప్పటికీ

రావలసినంత వచ్చేదికాదు.

ప్రకాశరావు సగంపసంతా మధుకు అప్పీలు చేపాడు. మధు ఆఫీసులో చేరినప్పటినుండి కోర్టుకు సరిగ్గా వెళ్ళటం మానుకున్నాడు ప్రకాశరావు. సాహిత్యంలో అభిరుచి పెరిగింది. కనిపించిన గ్రంథం చదవటం, దారిన పోయే ప్రతి సాహితీప్రియుడితోను సాహిత్యంగురించి చర్చించటం; గ్రంథరచన చేయటంలో ప్రకాశరావు తనకాలాన్ని వినియోగించుకొనేవాడు. ప్రకాశరావు సరిగ్గా సమయానికి కోర్టుకురాకపోవటంవలన కేసులు వాయిదాలు పడటం జరుగుతుండేది. వీలెంతవరకు అన్ని పనులు మధు చూచుకొనేవాడు. ఒక్కొక్కసారి పరిష్కార మార్గం లేని సమస్యలో చిక్కుకొనేవాడు. ప్రకాశరావు కోర్టుకు రాకపోతే "ఏమయ్యా పెద్ద ప్లీడర్ గారు గ్రంథాలు చదువుతూ ఇంట్లో కూర్చుంటే మాగలేం కావాలి? మా జీవితాలు నాశన మవుతున్నాయి. అంత చేయలేనప్పుడు కేసుందుకు తీసుకోవాలి?" అని పార్టీలనటం, "మీ సీనియర్ మరో కోర్టులో పనిఉంటే నువ్వు వాదించరాదు? ఎన్నిరోజులు వాయిదా వేయాలి? నా ముందున్నది యిది ఒక్క కేసేకాదని తెలియదా" అని జడ్జి మందలించటం జరిగేది. ప్రకాశరావుకు చెప్పే ధైర్యంలేక, పార్టీలకు, జడ్జికి సమాధానం చెప్పలేక సతమత మయేవాడు మధు. అన్నింటికీ తోడుగా డబ్బు సరిగ్గా ముట్టేదికాదు. ప్రకాశరావు మీద ఉండే అపారమైన అభిమానంవలన నోరు మెదపకుండా ఉండేవాడు. ఎంతకష్టపడుతున్నా చిరునవ్వుతో కట్టలను యెదుర్కోవటమే మధు నేర్చుకొన్నాడే గాని నోరు తెరచి అడిగే స్వభావం లేదు.

ఈ రోజులో ఒక వింతసంఘటన జరిగింది. సరళి పురటిరోజులు. ఇవ్వో

రేపో అన్నట్లుగా వుంది. చేతిలో చిలిగవ్వ లేదు. హాస్పిటల్ లో చేరిపించాలి. పార్టీలను డబ్బుడిగిలే యివ్వో, రేపు అనటం, లేదా "ప్రకాశరావుగారికి యిస్తాం రెండి" అనటం జరుగుతుండేది. మొదటో పని కరువుగా ఉండేది. ఇప్పుడు చేరినంతా పని ఉన్నా రోజుకు అయిదు రూపాయలు కూడా దొరికేది కాదు. పురిటికి కనీసం నూరు రూపాయలు పై ఖర్చులు మరో యాభై రూపాయలు కావాలి. ఏం చెయ్యాలి? అత్యాభిమానం చంపుకొని నోరు తెరచి అడగటానికి మనస్సురాలేదు.

ఇదిగో - అదిగో అనటమే కాని ఒక్క కయింటాకూడా ఒక్క చిలిగవ్వ నా యివ్వలేదు. ఎలాగైనా సాయంత్రానికి డబ్బు తీసుకొచ్చి సర్దుబాటుచేస్తానని వాగ్దానం చేశాడు-సరళికు. కాని వట్టి చేతులతో యింటికి పోతే, నల్లకోటు, గోష్టు కోర్టులో పోతే ట్యాంకో బండేక బట్టాడు. చీకటి పడింది. కిటికీ నవ్వుకుంటూ యువతీ యువకులు అటూ యటూ చోయిగా తిరుగుతుంటే తనుమాత్రం నక్షత్రాలు లెక్కడుతూ కూర్చున్నాడు. ఎటు చూచినా, యెవరి మొహంలో చూచినా ఆనందరేఖలు తనలో లేవు. అలా వచ్చే పోయేవాళ్ళను చూస్తూ ఎంతోసేపు నిలచున్నాడు.

బాగా చీకటిపడింది. అంతసేపటివరకు కిటికీల లాడుతున్న ప్రదేశం నిద్రనం అయింది. మళ్ళీ తన మెదడులో ఆలోచనలు కరటాలలా ఉప్పొంగి వయ్. అంతా అబద్ధపు బ్రతుగ్గా వుంది. దమ్మిడి సంపాదనలేదు. ఖాళీ జేబులతో ఉండేవాడికి ఆ పలేటూలోనే ఉండి పోతే బాగుండేదనిపించింది. అనవసరంగా వచ్చి పట్టణములో కాపురం పెట్టినందుకు నిచారించాడు. ఇంట్లో తిండిగింజలు నిండుకొన్నాయి. సరళి ఆస్పత్రిలో ఉంది. ఇంటి ఆడకూడా కట్టలేదు. ఛీ ఈ దారిద్ర్యం యెలా వదిలిపోతుంది. ఇనుప కడ్డీలు పట్టుకొని నిర్మలంగా ఉన్న నీటివైపు చూచాడు. విశాలమైనచెలుపు తనను ఆహ్వానిస్తూంది. ఒక్కసారిదూకితే ప్రపంచానికి తనకూ ఒక్కసారే శాశ్వతంగా సంబంధం తెగిపోతుంది. కస్తూలు నస్తూలు ఉండవు. రెండు మెట్లు క్రిందికి దిగాడు. ఇంకోమెట్టు దిగితే నీటిలో కలిసిపోవచ్చు.

"ఎస్ క్రిమ్! ఎస్ క్రిమ్" అంటూ మధు దగ్గర కొచ్చి "సార్! చాల లోతుఉంది సార్ దిగ వాకండి" అన్నాడు అయిన్ క్రిమ్ బాయ్. మధుకు ముచ్చెమటలు పోసినయ్. తనేం చేసున్నదీ వెంటనే నుగు తెచ్చుకొన్నాడుమధు. "ఇది లోతుగా ఉంటుందా? కాళ్ళు కడుక్కొందామని దిగాను" అని చిన్న అబద్ధం అడిగి బయట పడ్డాడు. లాంతిరు సంతోషం వెలుతురుతో

రోగి: నాకాలికి దెబ్బతగిలిందండీ.

వైద్యుడు: (పరధ్యావంగా) దానికీ? ఆనక ఎవరిచేతనైనా డిస్పెన్సరీకి పంపండి. కట్టు కట్టు తాను.

— హెచ్. బి. గోపాలరావు (అవిడి).

రాగానే "సార్ మిరా! అలా ఉన్నారేం? నన్ను గుర్తు పట్టలేదా? నేనుసార్. అన్యాయంగా నన్ను దొంగతనం కేసులో పట్టుకుంటే విడిపించారు" అన్నాడు అకుటాడు. "ఓహో నువ్వు, పాత క యింటువా?" "అవునుసార్ యిప్పుడు యీ వ్యాపారం

జూనియర్ లాయర్

చేసుకొని గౌరవంగా ప్రతుకుతున్నాను" అన్నాడు ఐన్ క్రిం చేతికందినూ. కనీసం ఆ కుట్రవాడికి జీవితంమీద ఉండే నమ్మకం కూడా తనకు లేకపోయింది.

రాత్రి యింటికి చేరుకునే సరికి ప్రాడు పోయింది. గడపలో కొలుపెట్టగానే "సార్ మిరా"నం రెండు గంటలనుండి వెయిట్ చేస్తూన్నా మండీ. ఇది క్రిమినల్ కేసుసార్" అని అంటూ - డ్యాన్సుగా నూరురూపాయల చేతి కిచ్చాడు క్ల యింటు.

ఉచితం!
స్త్రీల
చేతిరుమాల

హిమాలయ
బుకెట్
స్నో
ప్రత్యేక ప్యాకెట్ లో ఉన్నది
శ్రవణం! సరకుమితముగా వున్నది!

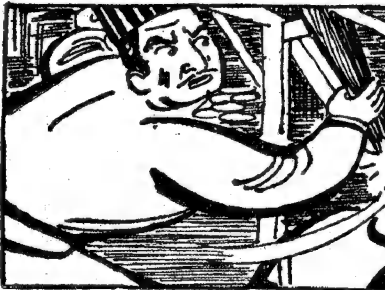
HIMALAYA BOUQUET SNOW
FREE HANDKERCHIEF INSIDE
హిమాలయ బుకెట్ స్నో
మృగ కుమారి

అంకవల్లోని మిమిక్ కరవున హిందుస్థాన్ రివర్ లిమిటెడ్ చేత తయారైతే తయారీ చేయబడినది.

HBS 20.X52 TS

హరిహరముని

హరిహరముని కథ

రవీ
మనిషుడు
నువ్వుడు
కరతా
నెద్దంవా
తలమీద
మళ్ళీతేవ
కుండా
మోదాడు.

య్యా

వెంటనే ఆగెద్దంవాడి
బట్టలను తను వేసేను
తనీ తన మొలనుండి బాన్
సంబాతనీ, అందులోనిగెద్దం
మోసాలను వెట్టుకుని

ఆ అంట్లోంచి బయటకు
వస్తాడు. సరిగా అదే
సమయానికి

హంతకుణ్ణి వెతుకుతూ అడు
వస్తున్న ఒక హాళసు(కంప్) గెద్దం
వేషంలో హంతకుణ్ణి
చూసి

వాడు నిన్ను మన జైల్లోంచి
తప్పించుకు మారిపోయిన
కేజీ మస్తాన్ లాగున్నాడు.

వీయ్
అగు

అనిలాట్ కర్ర వెసురుతాడు

లాట్ కర్ర కాళ్ళ కడ్యం దుడి
కింద పడతాడు కాన హాళసు
అతన్ని పట్టుకొనిపోతే దుర్గరకు

రాగానే గబుక్కున తేలిపోతే సుని
స్రహాణిపై పడేలా కాళ్ళు దుడు.

ఈ బుట్టలు కలగలే పో
సులు నా కాసం వెతుకుతున్నట్లున్నా
రు ఈ హాళసు యూనిఫాం వేలా
పోతే హాళసు వదం మేలు....

అనుకుని ఆ హాళసు
యూనిఫాం వేసి వెసు
కుని ఇంకా వెళుతున్నాడే
దాడు... కానీ....

అడు వైపు యేసి గాడు మరెక్కొందరు
హాళసులు హంతకుణ్ణి వెతుకుతూ
హాళసు వేషంలో ఉన్న హంతకుణ్ణి చూసి

ఇటుమన హాళ
సు, అపరాధికి
త్రుకు వస్తున్నాడు
వెదనా ఇన్ ఫర్
మేషన్ త్రుకు
వస్తున్నాడేమో

యేసి దెగాలో నిజామాగారే
హంతకుడు ఇంకా వైపు
పరుగెత్తాడు ఇంకా దూరం

ఆకాశ స్వర్ణుల్ అడుపరిగె
డు తున్నాడు, హంతకుడు
న్నాడు లాగుండి పదండి

మంగయ్యయ్యకి

టి.సుబ్బంత్రి

అలాగ అనగా ఒకప్పుడో మంగయ్య అనే రైతు ఉండేవాడు. అతను చాలా పిరికివాడు. అతని భార్య పెంకమ్మ చాలా గయ్యారి. "అమెనోట్లో నువ్వుగింజ కూడా నానదు. దానికి తగినట్లుగా అమె వారి ఇంట్లో జరిగింది విషయాలు, తన భర్తకి వపని చేతకాదని ఇరుగు, పొరుగువారితో అనేది. మంగయ్య కను బీడవాడు. దానికి తగినట్లుగా అతనికి గంపెను పిల్లలు. మంగయ్యకి వపని చేతకాదు. ఎవరైనా తెచ్చి పెడితే హాయిగా కాలుమీద కాలు వేసుకొని తింటాడు. కాని ఎవరు తెచ్చి పెడతారు. అతని పిల్లలందరు నానా నత్త. వారు మూతం వంపని చేయగలరు? మంగయ్యను రోజూ పెంకమ్మ ఏదైనా పని నేర్చుకొనుచు లేకపోతే అందరు నస్తులు పెడుక్కొకాలని పోగొట్టేది.

ఒకరోజున మంగయ్య, పెంకమ్మ పోరు పడలేక, కట్టుబట్టలతో పారి పోయాడు. తెల్లవారినతర్వాత తన మొగుడు కనిపించకపోయేనరికి పని మీద ఏవూరయిన పిల్లాడనుకుంది. రెండు, మూడు రోజులయిన. కాని మంగయ్య రాలేదు తన పొరుగు వడ లేక తనభర్త ఆత్మహత్య చేసుకున్నాడనుకుంది. తనవల్లనేకదా చనిపోయాడని కుమిలి వడిగింది. మంగయ్య పని పాటూ లేదుగాని, ఊళ్లో అంతా అప్పులేటాడు. వారందరు ఒక్కమాటుగా వచ్చిపడి అప్పు తీర్చుకున్నారు. పెంకమ్మ తమ దురదృష్టానికి విచారిస్తూ ఇల్లు

అమ్మసి, అప్పలన్నిటిని తీర్చేసి అక్కడ నిలువ నీడలేక, పక్క గ్రామములో వున్న తన అన్నగారింటికి పిల్లలతోనూ వెళ్లిపోయింది.

ఇంక మంగయ్య సంగతి : రాత్రి బయలుదేరినవాడు తెల్లవారేవరకు నడచినడచి ఒక అడవిలోకి జేరాడు. ఏమిచెయ్యడమా అని ఆలోచిస్తూ, అటు నిటు చూస్తున్నాడు. కొంతమంది దొంగలు రొట్టె, జన్ను, పండ్లు మూటకట్టుకొని ఒక చెట్టుకొమ్మకి కట్టిస్తూనానికి విచ్చారు. హఠాత్తుగా మంగయ్య దృష్టి మూటమీద పడింది. పెంటనే పరుగెత్తికొని మూట విప్పి దాంట్లో వున్నవి తినడం ప్రారంభించాడు. దొంగలు స్నానాలు ముగించుకొని వచ్చి, మంగయ్య తమ ఆహారము తినడము చూసి కోపగించుకొని మంగయ్యని తరమడం ప్రారంభించారు. మంగయ్య కి కొద్దీ పరిగెట్టి చాలానూరం పోయాడు. అక్కడ ఎవరు లేరని నిర్ధారణ చేసుకొని, అక్కడేవున్న ఒక చెట్టుపక్కకూచున్నాడు. ఇంతలో కొందరు దొంగలు ఎవరింట్లోనో దొంగతనము చేసి, ఆ డబ్బు పంచుకొనుటకై, మంగయ్య

కూచున్న చెట్టుకిందకొచ్చి కంచు కొంటున్నాడు. మంగయ్య ఎలాగైనా ఆ డబ్బు సంపాదించాలని నిశ్చయించుకొన్నాడు. పెంటనే మంగయ్యకి ఒకయుక్తి కట్టింది. గబగబా ఆ చెట్టునవున్న ఆకూచు, పుల్లలను విరిచాడు. తను తెచ్చుకన్న నల్ల దుప్పటిని నెత్తిమీద ముసుగులా వేసుకొని, పుల్లలను, ఆ కులను ఒక్కొక్కటిగా దొంగలమీద వేయుచూ "హి, హిహిహిహి" అని వికృతంగా అరవసాగాడు దొంగలు చెట్టుపైకి చూచి, ఏ భూతమో, దేయమో అనుకొని హడలి పోయారు. మంగయ్య పెంటనే "ఒరేయి! మీలో బలిష్ఠుడు, తూగు డునటువంటి ఒకయువకుని నాకు బలివెయ్యండి. లేకపోతే మీమ్మ ల్నందరినీ ఒక్కగుటలో ముంగేస్తాను జాగ్రత్త!" అన్నాడు ధీమాగా. దొంగలు భక్తి వి న య ము ల నో సాష్టాంగపడి 'ఓ! భూతమా! ఈసారికి మమ్ములను క్షమించుము ఈధనమును తీసికొనుము. మరొక మారు వచ్చినపుడు కీకుమంచి యవ్వనుని బలివేయుదుము" అని వేడుకొనిరి. మంగయ్య తనయుక్తికే తానే మెచ్చుకుంటూ "నరే! పొండి. మరొక్కమారు వచ్చినపుడు తన కుండా బలివేయండి. నే నిక్కడే ఉంటాను" అన్నాడు. దొంగలు అంగీకరించి, ఆ ధనమును అక్కడ వదిలి, వెనక్కిచూడకుండా పారి పోయిరి. మంగయ్య చెట్టుదిగి ఆ ధనము సంతను మూటకట్టుకొని హుషారుగా, ఈల వేసుకుంటూ ఇంటికి బయల్దేరాడు.

ఇంటికి వస్తూంటే దారిలో అందరూ మంగయ్య దేయమయి వచ్చాడని కేకలుపెట్టారు. మంగయ్య ఇదేమిటి ఇలా కేకలుపెడతారని

ఆశ్చర్యమయము. వెంటనే వారిం దరిసి పిలిచి గర్వంగా తానుచేసిన వినివంతమా పూనగుచ్చినట్లు చెప్పాడు. అందరు మంగయ్యయొక్క మెచ్చుకున్నారు మంగయ్య తన భార్య, పిల్లలు ఎక్కడున్నారని అడిగాడు. వారందరూ జరిగినదంతా చెప్పారు. మంగయ్య తన భార్య అమానుకత్వానికి నవ్వుకుంటూ, వారందరినగ్గర తొలుతనుకొని ఎక్కడగ్రామానికి బయల్దేరాడు. ఆగ్రామంలో పున్నవా రందరిని వాఙ్మచేసి తనయిల్లు తొలుతు కున్నాడు. యింటికి వెళ్లి తన పు త్రుడు. భార్య ఎవరో అనుకొని

మామూలు ప్రకారం తలుపుతని, తన భార్యను చూసి క్రవ్వకం చేసి పెట్టింది. మంగయ్య ఆమెను నమ్మ దానించి జరిగిన కథనంతా చెప్పాడు. వెంటనే తన భార్య యొక్క మెచ్చుకొని యిట్లోకి తిసి కల్లి తలంటిపోసి, మంచి భోజనం

పెట్టింది. ఆ సమయంలో పాడి పండుగచేసుకున్నారు. ఆ డబ్బు నంతమా ఒక పాత్రలో పోసి, దూరంగా ఒకచోట గొయ్యిలోవేసి, ఆ పాత్రను గొయ్యిలో పెట్టి గోతిని పూడ్చి దానినిద ఆనమాలగా ఖరీదుకున్నాడు. మంగయ్య అననరం వచ్చినప్పుడల్లా కావలసిన డబ్బు తీసుకొని జాగ్రత్తగా వాడు కొనుచూ, భార్య, పిల్లలతో సుఖంగా కాలం గడిపాడు.

ఆ దొంగల ధర్మమా అని మంగయ్య దరిద్రం తిరింది, వెంటనే పోయా తప్పింది. ★

“భగవంతుడు మనకు చెబులు ఎందుకొచ్చాడురా?”
“ఆర్పిన వీడి పీకలు ఉంచు కోవాలి.”
—డి. పి. కృష్ణమూర్తి నాయుడు
(నాగమొదల)

విగ్రహం విహంగం

(గత నంచిక తరువాయి)

ఆ ప్రకారమే మూడవ తోజ కంఠా యూదుమూర్తులూ యువ రాజు ప్రభావునుపోలిన ఒక విగ్రహం నగరిముందు బజారువీధిలో పెరిసింది.

ఆ విగ్రహం యువరాజు కంటే చాలా అందంగా ఉండేలా తయారు చేశారు. విగ్రహం మీద పూర్తిగా ముందపాటి బంగారు రేకును వూది గించారు. అందువల్ల అది పైకి చూడ జానికి బంగారు విగ్రహంలానే కన్పిస్తోంది. రెండు కళ్లకూ రెండు ఇంద్ర నీలాల నమర్చి ఉన్నారు. చేతిలో ఒక పాడుగాటి ఖడ్గము, తలకు కిరీటమూ ఉన్నాయి.

ఏ చలికాలమైతే యువరాజును తన పొట్టన పెట్టుకుందో ఆ చలికాల మింకా పోలేదు. భయంకరమైన తన చల్లదనాన్ని ప్రపంచాని కంఠానికి వ్యాపింపజేసి, నిరంకుశ పరిపాలన చేస్తోంది. ఎగటికంటే రాత్రిళ్ళు మరి చలిగా ఉంటున్నాయి. ఒకరోజు చలిబాధకు తట్టకోలేక ఒక చిన్న పిట్ట దక్షిణ దేశాలకు వెళ్ళిపోతా మని ఆ నగరం మీదుగా ఎగురుతూ పోతోంది. అది సాయంకాలమవడం వల్లనూ, ఆ పిట్ట అప్పటికే చాలా అలసిపోడడం వల్లనూ ఆ రాత్రి ఆ నగరంలో ఎక్కడైనా గడిపి ఉదయ మవగానే మళ్ళీ ప్రయాణం సాగించ వచ్చు ననుకుంది. కొంతదూరంలో

నడిబజారులో ఉన్న యువరాజు విగ్రహందానికి కనిపించింది. వెంటనే అది క్రిందికి దిగివచ్చి, విగ్రహం పాదాలవద్ద వాలి “ఇచ్చట కొంత వెచ్చగా ఉన్నట్టుంది. ఈ రాత్రి కిక్కడగడిపి, ఉదయమవగానే వెళ్ళి పోతాను” అనుకుంది.

ఎగలంతా తిరిగి తిరిగి చాలా అలసిపోయిపోడడంవల్ల దానికి త్వరలోనే నిద్రపట్టింది. ఉన్నట్టుండి దానిమీద ఒక చుక్క నీళ్ళుపడ్డంతో అది చటుక్కున మేంపింది. ఆనీటి చుక్క ఎక్కణ్ణుంచి వచ్చినదని అది ఆశ్చర్యపోయింది. ఆ కాళం వేపు చూచింది. కానీ, ఆ కాళంలో ఒక దూదిపింజం త మబ్బు కూడా లేదు; నిర్మలంగా, నీలంగా ఉంది. చంద్రుడు ప్రకాశిస్తున్నాడు. నక్షత్రాలు మినుకు మంటున్నాయి. “అయితే మరి ఈ నీటిచుక్క ఎక్కణ్ణుంచి వచ్చింది? ఇదిచాలా వింతగా ఉంది” అని అది విస్మయపడుతూండ గానే దానిమీద మళ్ళీ ఒక చుక్క పడింది. ఆ నీటిచుక్క లెక్కడనుంచి రాలుతున్నా యోదానికర్థకాలేదు. ఇక అక్కడనుంచి లేచిపోవా ను కుని అది తన చిన్న రెక్కలను విప్పింది. అంతలో మరో చుక్క నీరు దానిమీద పడింది. దానికి భయ మేసింది. విగ్రహం వేపు చూచింది. వెన్నెలవెలుగులో ఆ విగ్రహం అందంగా కనుపిస్తోంది. కానీ విగ్రహం

కళ్ళల్లోంచి నీళ్లు కారుతున్నాయి. విగ్రహం ఏడుస్తూ ఉండడం చూచి ఆ చిన్నపిట్ట ఆశ్చర్యపోయింది. అది రెక్కలు ముడుచుకుని అలానే కూర్చుని “నీ వెవరు?” అని ఆ విగ్రహాన్ని అడిగింది.

“నేను ఈ నగరాన్ని పాలించిన విక్రమ మహారాజు కుమారుణ్ణి. నాపేరు ప్రతాప్! కానీ, ప్రజలందరూ నన్ను ‘సుఖప్రభువు’ అని పిల్చేచారు”. విగ్రహం జవాబు చెప్పింది.

“నువ్వు సుఖప్రభువని చెప్పే కుంటూనే ఏడుస్తున్నావు. ఇది చాలా వింతగా ఉంది” అన్నది చిన్నపిట్ట.

“నేనెప్పుడైతే అంతేపురంలో ఉన్నానో అప్పుడు నిజంగానే నీకు సుఖప్రభువును. అందువల్లనే ప్రజలందరూ నన్నలా పిల్చే వారు. అప్పుడు కష్టమంటే ఏమిటో నాకు తెలియదు. నా శరీరండులు నన్నే కక్కడికి వెళ్ళి, ఏ కష్టాన్నీ చూడ నివ్వలేదు. అయితే నీనిష్ఠకు సుఖప్రభువును కాదు. ఎంతోమంది బాధపడుతూండడం చూచాను. చాలామంది పిల్లలకు అన్నంలేదు. చాలామంది స్త్రీలకు కట్టకునేందుకు బట్టలు లేవు. లక్షలాది ప్రజలు జబ్బులతో బాధపడుతున్నారు. వారందరికోసమూ నేనంతగానో దుఃఖిస్తున్నాను!”

“ప్రపంచంలోని ప్రజలందరూ భాగ్యవంతులు కారు. ఈ వికాలమైన ప్రపంచంలో ఎప్పుడూ కొంత మంది బీదవారు ఉండనే ఉంటారు. వారు బాధలుపడుతూనూఉంటారు. దీనిలో ఏమీ వింతలేదు”. చిన్న పిట్ట జవాబు చెప్పింది.

“అవును. కానీ, నిజమైన ప్రభువు అతని ప్రజల కష్టసుఖాలలో పాలు

మంచుకోవాల్సి. అందువల్ల నే నా ప్రజలు నంజోనంగా ఉండడాన్ని నేను కోరుతున్నాను. వారికి మంచి చేయాలనుకుంటూ ఉన్నాను". యువరాజు ఏడుస్తూ అన్నాడు.

అతని కన్నీళ్ళు ఆపిపెట్టమీద వడ్డాయి. అతని దుఃఖాన్ని చూచి అది చాలా బాధపడింది. "కానీ, నీవిప్పుడు ప్రాంతాల్లో ఉన్న మనిషివి కాక, ఏకైక మాయాపంజోలో ఉంటున్నావు కాబట్టి ఒక అడుగు కూడా ముందుకు వెయ్యలేని అనమధ్యమివి. ఇక నువ్వెలా ప్రజలకు సాయం చేయగలవు?" అని అడిగింది.

"నేనొక బిగ్గరవాణ్ణి మూత్రమే అయినా, నువ్వు ఈ విషయంలో నాకు సాయపడేవట్లయితే నీవిప్పుడే నుంచే నా ప్రజలకు మేలుచేయగలను. ఇప్పుడు ఈ నగరపు ఉత్తరపు కొనవడన్న గుడిసెలో ఒక బిడ్డ ఆలివో చక్కెర ఉండడం నేను చూశాను. ఆ బిడ్డను చావునుంచి తప్పించగలను. కానీ నువ్వు సాయపడలి."

"నేను నీకు ఏం సాయం చేయాలి?" చిన్నపిట్ట అడిగింది.

"ఈ రాజభవనానికి ఉత్తర దిక్కుగా నాలుగుమైళ్ళ దూరంలో ఒక బీర ముదునలి నదిగట్టున ఒక చిన్న గుడిసెలో నివసిస్తోంది. ఆమె బిడ్డకు కొన్ని గోజలకుంచీ ఆహారం లేక ఆలివో చచ్చిన శవంలా పడివుంది. కానీ, ఆ గుడిసెలో తిండవికేమీ లేదు. బిడ్డ మెతుకుని వచ్చినాడా ఆ బిడ్డకు పెట్టడానికి? లేక ఆ ముదునలి తల్లి బాధపడుతోంది. కాబట్టి, నా ఖడ్గంలోవున్న ఈ కత్తాన్ని ఈడదీసుకు

వెళ్ళి ఆమెకి వ్వు" అన్నాడు యువరాజు.

"నేనిప్పుడు చాలా ఆలివోనూ, చలివోనూ బాధపడుతున్నాను. నేను తీసుకు వెళ్ళి యిస్తాను" అన్నది పిట్ట.

"కానీ — అంతవరకూ ఆ బిడ్డ బ్రతుకుదు." యువరాజు దీనంగా అన్నాడు అతని ఇళ్ళలో. "నువ్వు కాగుతున్నాను. ఆ దృశ్యం చూచిందిపిట్ట. అతనిస్థితిజాగిడింది: "నువ్వు దూకుతూ వచ్చేవు. నేనిప్పుడే ఆ వజ్రాన్ని తీసుకునివెళ్ళి ఆమెకిచ్చివస్తాను" అని, వెంటనే ముక్కుతోపాడిచి వజ్రాన్ని ఖడ్గం నుంచి ఈడదీసుకుని, నేనగా యువరాజు చెప్పిన ఆ బీర ముదునలి యింటివైపు వెళ్ళిపోయింది.

ఆ గుడిసెలో పిల్ల దాని తల్లి ఏడుస్తూ కూర్చునివుంది. చచ్చిన దానిలా ఆ అమ్మాయి తల్లిప్రక్కన నేలమీద పడివుంది. చిన్న పిట్ట వేగగా వెళ్ళి మునలమ్మ ఒకిలో ఆ వజ్రాన్ని వేసింది. దాన్ని చూచి ఆమె ఆశ్చర్యపోయింది. భగవంతుడా చిన్న పిట్ట ద్వారా తన కా వజ్రాన్ని పంపి, తన బిడ్డను కాపాడినందుకు అతనికి వందనము లర్పించింది.

చిన్నపిట్ట యువరాజువద్దకు వెనుదిరిగి వచ్చింది; యువరాజు చాలా నంతోషించాడు. దాని నహాయము నకు మెచ్చుకుని కృతజ్ఞతతో వందనములర్పించాడు.

బీర ముదునలి ఆ వజ్రాన్ని జాగ్రత్తగా పరీక్షించి చూచి, అది మేలుకాతి వజ్రమని తెలుసుకుని, చాలా నంతోషించింది. అది చాలా వెలగలిగి వుంటుందని భావించింది. వెంటనే దాన్నొక గొప్ప రత్నాల

పెద్దమనిషి — (దర్శనానితో)
ఏమయ్యా, మాడు, నువ్వు నిరీగిండు అన్న గుడ్డతో ప్రక్క నిధిలో బయ్యూర్ నాకు ఎంత చక్కగా నూట్ కుట్టి ఇచ్చావోను! ఇంకా గుడ్డ మిగిలితే అది కొడుకు ఆరేళ్లవాడికి ఒక పొక్క కూడ కుట్టాడట!
బయ్యూర్ — మా అబ్బాయికి 18 ఏళ్ళ సార్!
— క. సూర్య (బాంబాయి)

వర్తకుని దగ్గరకు తీసుకునివెళ్ళి, పెద్ద మొతానకమ్మి, బిడ్డకు కావలసిన ఆహార పదార్థాలు తీసుకుని పోయి పెట్టింది. ఆ అమ్మాయి ఆకలి బాధనుంచి తేరుకుని లేచి కూర్చుంది. తన బిడ్డ ప్రాణాలను కాపాడినందుకు మునలమ్మ ఆ చిన్నపిట్టకు మనసులోనే వందనాలర్పించింది.

ఆ మర్నాటి ఉదయం నిద్రలేక గానీ చిన్నపిట్ట యువరాజుతో — "ఇచ్చట చాలా చలిగావుంది. నేను వెచ్చగావుండే దక్షిణ దేశాలకు వెళ్ళిపోతాను" అన్నది.

యువరాజు బాధగా చూశాడు: "నాస్రియమిత్రమా! నీవు వెళ్ళి పోయేముందు నాకు ఈ ఉపకారం గూడ చేసి మరీ వెళ్ళు" అన్నాడు. "ఏ ఉపకారం?" చిన్నపిట్ట అడిగింది.

"ఈ నగరంలోని ఎక్కడెక్కడ నిధిలో ఒక పాలపడుచు పొంగంతా క్రింద పోనకుని ఏడుస్తూవుంది. ఆ పిల్ల డబ్బు లేకుండా యింటికి వెళ్ళితే ఆమె తల్లి కొడుకుంది. కాబట్టి, నా కళ్ళకు పొదిగిండువున్న

ఇంద్రునిలాంటి ఒకదానిని తినుకు వెళ్ళి ఆ ఆమ్మాయికివ్వు. వచ్చి వచ్చి ఆమ్మాయి ఎగబడ్డాయి" అన్నాడు యువరాజు.

"ఆ ఇనిమాత్రం నేను చెయ్యను. నీవు గ్రుడ్డివాడి వై పోతావు. ఆ తర్వాత నీవు చూడడానికి ఏటిలా అంగంగా కనుపించవు." అన్నది పిట్ట.

"నేను గ్రుడ్డివాడినైనా ఫరవా లేదు. తప్పనిసరిగా యిప్పుడ పిల్లకు సాయం చేయాలి! నామీద దయ యించి ఈ ఇంద్రునిలం ఒకటి ఊడ దీసుకు వెళ్ళి అమ్మకివ్వు. అప్పుడు గాని కేవల వంతువంగా వుండలేను.

యువరాజు దయాహృదయానికి చిన్నపిట్ట అతణ్ణిగానో ప్రేమించింది. అతని కళ్ళను పొదిగించి వున్న ఒక ఇంద్రునిలాన్ని ఊడ దీసుకువెళ్ళి వీధిలో పాలు క్రింద పోసుకుని ఏడుస్తున్న ఆమ్మాయి కుండలో వేసింది. ఆ ఆమ్మాయి ఏడవడం మాని, ఆ ఇంద్రునిలా న్నెత్తుకుని నంతోవంతో యింటికి పారిపోయింది. ఆమెతల్లి ఆ నీలాన్ని చూచి, "ఇది చాలా అదృష్టమైన మణి. అమూల్యమైనది. నేను దీనిని గొప్ప మొత్తానికి అమ్ముతాను." అని అనుకుంటూ, ఆ ఆనందంతో పాలను గురించిన మాట మరచి పోయింది. ఆ తర్వాత ఆమె దానిని పెద్ద మొత్తానికిమ్మి, తన కుమార్తెతో ముఖంగా వూడపొంది. తన కిప్పుడు మంచి ఆహారము, అంద మైన దుస్తులు లభించినందుకు పాల కడుచు కూడా చాలా సంతోషించింది.

ఆ మర్నాటి ఉదయం చిన్నపిట్ట యువరాజుతో, "నేనక్కడ చాలా కాలం వుండిపోయాను. ఇప్పుడు

విగహం విహంగం

దక్షిణ దేశానికి వెళ్ళాలనుకుంటున్నాను. కాబట్టి నీ నుంచీ వీడ్కోలు పుచ్చుకుంటున్నాను" అన్నది.

"అయితే నీవు వెళ్ళేముందుకు ఈ ఉపకారం చేసి వెళ్ళవలసిందిగా కోరుతున్నాను. నామీద దయయించి ఈ ఒక్క ఉపకారమూ చెయ్యాలని ప్రార్థన!" అన్నాడు యువరాజు.

"నశీ, అలాశీ చేసి వెళ్ళాను, అదేమిటో చెప్ప!" అన్నది చిన్న పిట్ట.

"ఈ ప్రక్క వీధిలో ఉన్న ఒక యింటిలోని ఒకగడలో నివసిస్తున్న వృద్ధుడొకడు ఒక పుస్తకం వాస్తున్నాడు. అతడింతవకూ తన జీవితాన్నంతా పుస్తకాలు వ్రాయడంతోనే గడిపాడు. కానీ అతని పుస్తకాలు

హోమ్ వర్క్

ఒక విద్యార్థిని తల్లివద్దనుంచి పాఠశాల ఉపాధ్యాయునికి వచ్చినది తరంలో ఇలాఉన్నది:

"కొలాయి చెరువుచుట్టూ 50 సార్లు తిరగడానికి కొంత బ్రెమ్ పట్టుతుందని మీ గు లెక్క ఇచ్చారు. దాని మూలంగా మాచారు ఒకరోజు పని మానుకొని చెరువుచుట్టూ లెక్క ప్రకారం తిరిగాడు. అయినకు కాళ్ళనొప్పి పుట్టాయి. ఒకరోజు పని దిండుగ అయినది. ఇంతా అయ్యాక అయన సేసిన లెక్క తప్పు అని మీగు కొట్టివేశారట. కనుక ఇకనుంచి మా అమ్మాయికి హోమ్ వర్క్ ఇవ్వండి."

—జి. అంబారావ్
(కొలాయి)

కాలు ఎవరూ కొని అమ్మకేను కోలేదు. అయినా అందు పుస్తకాలు వ్రాయడం మాత్రం మానులేదు. అతడు నివసిస్తున్న గది చాలా చిన్నది. ఆ గదిలో చాలా చలిగా వుంటుంది కూడా. అతనికి కప్పకోవడానికి దుప్పటి కూడా లేదు. తినడానికి అన్నం పైతం చాలినంత దొరికేది కాదు. అతడిప్పుడు చాలా ఆకలితో వున్నాడు. కాబట్టి నవ్వు ఈ నా రెండవ కన్నుకు వున్న నీలాన్ని గూడా ఊడదీసుకు వెళ్ళి అతనికివ్వు" అన్నాడు యువరాజు.

"నీవు ఎంత దయగలవాడివి ప్రతాప్. నీలాంటివాడిని యింకొకడని నేను యిదివరకు ఎచట చూడలేదు" అని ఆ పిట్ట అతని రేండవ కంటి కమర్చిన నీలాన్ని గూడా తీసుకెళ్ళి వృద్ధుడు రాసుకుంటూన్న బల్లమీద వదేసింది. వ్రాయడంలో నిముగ్నుడై వున్న అతడు ఆపిట్ట నీలాన్ని తచ్చి బల్లమీద వడేచుకుంటూ గనుంచలేదు.

కొంతసేపటి తర్వాత వృద్ధుడు తనబల్లమీద ప్రకాశిస్తున్న నీలాన్ని కనుగొన్నాడు. దానిని చేతిలోకితీసుకుని "ఇది చాలా విలువైనది. భగవంతుడి నాగరికాన్ని పాఠశాల డానికి నాకీ ఇంద్రునిలాన్నిచ్చాడు కావాలి. నేను దీనిని అమ్మి, ఆ డబ్బుతో నా జీవితాన్ని ముఖవంతం చేసుకుంటాను" అని, వెంటనే ఒక షరాబు దగ్గరకు వెళ్లి పెద్ద మొత్తానికి అమ్మివేశాడు. ఇప్పుడతనికి తినడానికి చాలినంత ఆహారమూ, కప్పకోవడానికి దుప్పటిఅన్నీ లభించాయి ఆ ఇంద్రునిలంవల్ల. ఆ తర్వాత అతడు మరీ మంచి పుస్తకాలు వ్రాయడానికి మొదలెట్టాడు. అది

నూచి యువరాజు చాలా ఆనందం పొందాడు.

నూచిని కందం గా వుండిన యువరాజువుడు గ్రూడ్ నాడిలా అంద విహీనంగా తయారయ్యాడు. చిన్న పిట్ట యువరాజు అందవిహీనమైన ముఖాన్ని చూచి చాలా చింతించింది. కానీ, యువరాజు మాత్రం తన ప్రజలకు ఆవత్కాలంలో సాయ పడ్డను కదా అని సంతోషంగానే వున్నాడు.

యువరాజు చిన్న పిట్టను చూచి మళ్ళీ యిలా అన్నాడు: "మిత్రమా! నా శరీరంమీద ఒక వరుస బంగారు రేకు పొదిగించాను. లోపలమాత్రం సీసంతో తయారుచేశారు. నామీద బంగారం వుండడం నా కిష్టంలేదు. అది లేపోతేనే నాకెంతో ఆనందంగా వుంటుంది. కాబట్టి, దీన్ని గూడా ఒలిచి బీదలకు పంచిపెట్టమని నా మనవి. అలాచేస్తే నేను నీకు చాలా కృతజ్ఞుణ్ణి! అప్పుడు గానీ నేను పూర్తిగా ఆనందించను"

చలిలో ఎగిరి ఎగిరి చిన్న పిట్ట అప్పటికే చాలా అలసిపోయివుంది. అయినా అది యువరాజు దయా గుణాన్ని ప్రశంసించి కాబట్టి, ఇంకా అతనికి సాయం చెయ్యాలనుకుంది. ప్రతాప్ చెప్పిన ప్రకారం అతని విగ్రహం మీద వున్న బంగారు రేకునంతా ఒలిచి బీదలకు యిచ్చివేసింది.

యువరాజు కీర్పుడు వంపూర్ణానందం కలిగింది: "నేను నా విధిని నిర్వర్తించాను. అందువల్ల నేనప్పుడు అమితానందం పొందుతున్నాను" అని అంటూనే ఆ విగ్రహం ఎత్తున నుంచీ గొప్పగా శబ్దంచేసుకుంటూ క్రిందకు పడిపోయింది. చిన్న పిట్ట విగ్రహం పడిపోతూ వుండడం చూచింది. ఆ దృశ్యం చూచి దాని హృదయం బ్రద్దలైంది. ఆ ఎత్తు

నుంచీ అది కూడా క్రిందికి పడి, విగ్రహం పాదాలముందు పాతాళం విడిచింది.

ఉన్నట్టుండి అకస్మాత్తుగా యువరాజు విగ్రహం పడిపోవడం, విగ్రహం మీదున్న బంగారు రేకు ఒలిచివుండడం, కళ్ళల్లోని ఇంద్ర నీలాలు, ఖడ్గములోని వజ్రమూ లేక పోవడం, విగ్రహం పాదాలవద్ద ఒక చిన్న పిట్ట పడి చనిపోయి వుండడం యివన్నీ చూచి ఆ నగర ప్రజల కేమీ అర్థంకాకుండా ఈ విషయం చెప్పడానికి అమీతుల్య వద్దకు వరు గెతుకు వెళ్లారు.

భగవంతుని ఆజ్ఞ ప్రకారం రెండు అన్యుల వస్తువులు తీసుకుని పోవడానికై ప్రపంచమంతా పరిగెత్తిరిగి ఇద్దరు దేవమాతలు అక్కడికి వచ్చారు. వరిగా అనే నమమూనికి అమాత్యులు కూడా అక్కడికి వచ్చారు. కానీ యువరాజు విగ్రహం ఎందుకలా పడిపోయిందో అతనికి కూడా అర్థం కాలేదు. ఆ సమయంలో ఆకాశంనుంచీ యిలా వినిపించింది. "అమాత్యా! సోదరులారా! ఇప్పుడు మీతో మాట్లాడుతున్న మేము దేవమాతలం. మీ యువరాజు ఎప్పుడో చనిపోయినా మళ్ళీ ఈ విగ్రహరూపంలో యితర వరకూ వున్నట్టుగా నిలిచి, తన రాజ్యంలో తన ప్రజలు పడుతున్న బాధలను చూచి, సహించలేక, తన వద్దనున్న వెర్రిస్వాన్నీ తన ప్రజలకు పంచిపెట్టాడు. ఈ విషయంలో మీ యువరాజుకు ఈ చిన్న పిట్ట చాలా సాయపడింది. తన ప్రజలు సంతోషంగా వుండడం చూచి, యిప్పుడు ఆనందంతో ప్రాణాలు విడిచాడు. ఈ యువరాజు మరణించిన తర్వాత తను జివింది వుండడాని కిష్టం లేక ఈ చిన్న పిట్ట కూడా అతని పాదాలవద్ద పడి ప్రాణాలు (63-వ పేజీచూడండి)

సంస్కార
జిగిత
ప్రతి నెలలా చదువు తున్నారా?
అవు 25 గ.ర. - 2 సంల చందా రు. 8.
49. మూలకాళి వేది. మద్రాస్. 7.

అందమునకు
ఆరోగ్యమునకు
వసంత్
చందన
సబ్బు

వసంత్ సోప్ వర్క్సు లిమిటెడ్,
వసంత్ నగర్ 4 మదరాసు.

RATNAM'SN-OIL
అంగవరములు బలపాపతి చెంది, చిన్న బిల్వో తిరిగి యధాప్రకారం అయి పూర్తి సౌఖ్య మనుభవించుటకు 50 సం. ప్రభావతీ గలది. 1 పీసా రూ. 10 అం వి. టి. 1-4-0 కావలసినవారు ముందుగా 1-4-0 పంపేది. ఇందులో స్వేచ్ఛలే రకం అర్పింతుగుణమునకు రూ. 25-0-0 అం.
కాక్టర్. రత్నం నన్నె (Estd 1904)
చురక పేట బ్రిటింగ్స్, ఆజంపూరా నూర్ గట్
6వై, హైదరాబాద్ 24 A. P.

శ్రీ వత్సవారి
శుభ
బారు సబ్బు
దీతుకుటకు నిత్యము
ఉపయోగపడునది.

శ్రీ వత్సవారి
కెమికల్స్, ట్రెడ్స్ (ప్రైవేట్) లిమిటెడ్
మద్రాసు-30

మన్ని కగల
అక్సోకావివేక
కలములనే
వాడండి.

అక్సోకా,
పెన్స్, వర్క్స్,
తైనాల్, ఫ్రాన్స్

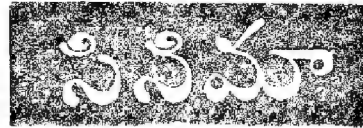
చా
చా

ది హౌండ్ ఆఫ్ బాస్కర్ విల్స్ ది నేకెడ్ ట్రూత్ థండర్ రోడ్

హుమర్ ఫిలిప్ నారి టెక్నికల్ చిత్రం
ది హౌండ్ ఆఫ్ ది బాస్కర్ విల్స్
కౌన్స్ డాయిల్ సమర్పించిన షేర్
లక్ హోమ్స్ కంప్లీట్. సర్ మార్
కౌన్స్ డాయిల్ అపరాధ పరిశోధక చక్రవర్తి.
హోమ్స్-అపరాధ పరిశోధక చక్రవర్తి.
అపరాధసృష్టించిన కౌన్స్ డాయిల్ చాలా
మందికి తెలియదు. తెలిసినా షేర్ లక్ హోమ్స్
చలనచిత్రం. అలాటి సజీవపాత్ర కథా
నాయకునిగా కౌన్స్ డాయిల్ కథాసృష్టి
చేశారు. అద్భుతమైన ఆ సృష్టిలో ఒక
అంశం తెలియ గురితయింది. కథ తెర కథగా
మారటంతో కథగావికథ అయి ఆశించినంత
తిగా బాగులే దనిపిస్తుంది. షేర్ లక్ హోమ్స్
తార్కిక లాఘవంపై ఆధారపడి అపరాధ పరి
శోధన జరుగుతుంది. తర్కవిత్తార్థాలను
తెరకెక్కించడంతో తలకొప్పి రావడం
కూడా జరుగుతుంది.

ఒకానొక ఎన్టీటు అధిపతి హతా

కుగా చిత్రంగా ఒక గుహలో చచ్చిపో
తాడు. దానికి చిలవలు సలవలు కలిపి
అప్పటి వారసత్వానికి వస్తువనిగానాసలే
ఆఖర్ తప్పని కావం విహించింది అంతా
నమ్ముతారు. ఆ గుహలో విహించే పాతాళ
తైరవి (భయంకరమైన నరకలోకపు మక్క)

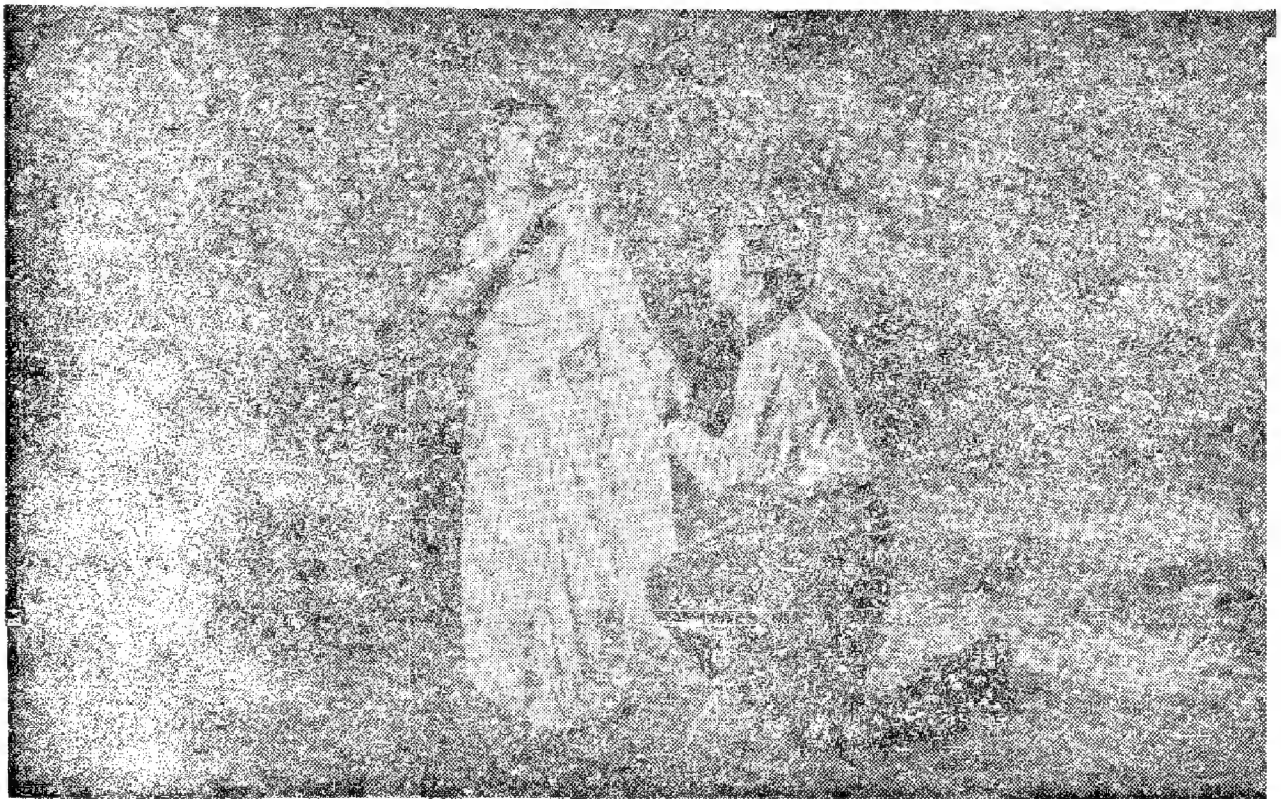

పుంసరి అది అందర్నీ చీల్చి పెంచడానికో
దని మట్టుపట్ట వాడుక. ఈ రహస్యంలోకి
షేర్ లక్ హోమ్స్ అపరాధ పరి శోధ వా
కిరణం ప్రసరించి, ఆ ఎన్టీటో వార
కుడి చావును తిప్పించి, పాతాళ తైరవిని
కూడా చంపినకథ చాలావరకు రక్షింప
దానికి ప్రయత్నించారు. చిత్రంలో సెన్సే
స్సివ్ పోషణలేదు. టెరన్స్ ఫీమర్ డైరెక్

చేసిన ఈ చిత్రంలో పిటర్ క్రింగ్, ఆండ్రీ
మోనిల్, క్రిష్టఫర్ లీ నటించారు. చిత్రంలో
వేగం తక్కువ. తర్కం ఎక్కువ. కా
లైపం అంశకోసం ఆందరికీ సుఖంగా
పుంసరి. చదివి అనందించదగిన తర్క
లాఘవం దృశ్యకావ్యం కాలేదు. శ్రేష్ఠ
కావ్యం కావడానికి తగ్గ విశేషమూలేదు.
చలనచిత్ర కావ్యం ఇది అందుకే కాలేదు.
కమ్మగాలేదు.

* * *

రసపట్టయిన కథ ఉండగానే, పసగలనటక
ఉండగానే చిత్రం జవరంజక మౌతుం
దమకోవడం పొరబాటనేది ప్రత్యక్ష సత్యం.
ఆ సత్యమే 'ది నేకెడ్ ట్రూత్' అనే
చిత్రంగా విడుదల అయింది. అయితే గిరాకీ
అట్టే కనిపించని యీ చిత్రం చూసినవా
ళ్ళందరినీ సంతోష పెడుతుంది. నీలివార్తా
(వీరివ పేజీ చూడండి)

హౌస్ బాట్ యూనిస్ వారి జ్యూరాయునులో జగ్గయ్య, జయ

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ।

[illegible][illegible][illegible]

అలాగే పుష్కాన్మునీ అనే మాటలు విని
పిరికి పడుచిరిగి చూసేసరికి "నేనే" అన్నాడు
లేలనిక. అయితే "నాచీక" నేటికీ భేదము కి
అన్నాడు మరొకడు.

[illegible]

అంతే ప్రశ్న. పోతాడు బాబూ మొదలైనవి.
ఇన్ని చిత్రాలలో కలవడం ఎక్కడినక్కడే
మర్చిపోవడం జరుగుతుంది. అది బోధనకు పనికి
కల్పించి దేవుడు గురుకులం మీద పోవడం
అంటే పాత్ర మీద సామ్యం వేయాలి.
అంటే మరొక సూత్రం కలగలం. 'యోగో
అన్యాయం' గేయం.

అయితే దీనికి పర్యటనను మీద కళ్ళు
లేదంటే అమ్మ రోకన.

శ్రీమద్భగవద్గీతా ప్రథమోఽధ్యాయః
అథ శ్రీకృష్ణార్జునసంవాదః
అథ శ్రీకృష్ణార్జునసంవాదః
అథ శ్రీకృష్ణార్జునసంవాదః

పశువు జాతితో క్లుప్తంగా ఉపసంహరించుకొన్నప్పుడు విజయం వచ్చే వానిని మోసాతి దాక్టర్ వెమం (బి. యస్. రావు) గారు తమవ రెండు వైపు మునుగా ఎల్ల దింట్లకీ సరిగ్గా చూపుట కలగి పోవచ్చును. అట్లు చూపుట వలన జీవ జీవన శేంపలితము. పాపముకాదు పాపములకు పోత పవనము వానమును అండు మున్నగును.

“ది నేకెడ్ ట్రాక్”

(రీ-వైవ్ తరువాయి)

వర్తమాన చిత్ర జీవితం ఈ చిత్రం. హాలీవుడ్ చిత్ర మేలేసరి-ఎగబడే ఆసం ప్రేక్షకుల కారిత్యం కోసం ‘ది నేకెడ్ ట్రాక్’ చూడనివాళ్ళు ఉంటే చూసినవాళ్ళు వాళ్ళని చూసి జాలిపడవచ్చుకూడా.

‘ది నేకెడ్ ట్రాక్’ ఒక నీలి వారా విలేజ్ కథ. ఆ విలేజ్ నడిపించిన కథ. బయటికి పెదవారానా అంతరంగిక జీవితంలో చిన్న చూపు చూడవలసిన ఒక లార్డ్, (హాన్స్ అఫ్ లార్డ్స్ సభ్యుడు) ఒక రచయిత్రి, ఒక నటుడు వీరిని గురించిన అసలు కథలు బయట పెట్టి, పెడతానని పెడరించి డబ్బులు గుంజు కొనేదానికి ప్రయత్నించే నీలివారా పాత్రికేయుడి జీవితం దినదినగండంగా ఎలా గడిచిందో తగుమాత్రపు తగుతుతో చిత్రించారు.

నలుగురు ప్రముఖుల కుల అంతరంగిక రహస్యాలు ఈ ప్రతికాధిపతివద్ద ఉంటాయి. ఆ రహస్యం బయటపడితే తమ ప్రభుకు ఆప హాస్యం పాలవుతుందనే బెంగ యీ నలుగురిని వేధిస్తుంది. రహస్యం బయటపెట్టనందుకు అంచం 10,000 పౌను అడిగి లేదా బయట పెడతానని పెడరిస్తాడు నీలివారాచూడు. కాగా యీ నలుగురు ప్రముఖుల కుల కృషిగా, సమితిగా యీ ‘పీడ’ వదిలించు కొనేదానికి జతలతో ఎత్తులు వేసారు. దీన్ని చిత్రంలో బహు సమర్థంగా చిత్రించారు.

టెరీ థామస్, పీటర్ సెలర్స్, పెగ్గీ హూల్, పిల్లీ ఈటన్, డినిస్ ప్రెయిస్ యీ

చిత్రంలో ఉన్న నటులు. ఉన్న వారల్లా ఉండకగ వాళ్ళనిపించారు. అలా నటించారు.

ఈ చిత్రంలో విశేషం ఒక్కటి. హీరో, విలన్ అని పేరుపెట్టదగిన పాత్రలు లేకపోవడం! జర్నలిస్టును హీరోగా తీసుకోడానికి పాత్ర స్వభావాన్ని బట్టి ఏలేదు. 10,000 పౌను యీ రహస్యం దాచేవ్వకీ (హీరో) యొకాని (హీరో) కానేకాదు. మిగతా ప్రముఖులంతా ‘విలన్స్’గా సరిపోయారు. హీరోయిన్ లేదు. అంతా అందరే. అంతా ఒకరికొకరు ‘విలన్’లే. దాంతోనే హాస్యం వుట్టింది. వుట్టినదాన్ని చక్కగా పోషించారు నటులు. దర్శకుడు మేరియోజంపి.

థండర్ రోడ్

అసమాన వేగంతో అద్భుతమైన ట్రాక్ పాట్స్ తో ముచ్చటగా తేల్చే చిత్రం ‘థండర్ రోడ్’ యు.ఎ.సి.ఎ. ఆర్టిస్టు చిత్రం.

కంటాక్ పర్వతశీమలలో చిరకాలంగా ఉన్న ఎలిజబెత్ రాజవంశీకుల కథ యిది. వీరికి, ప్రభుత్వ ఖజానాఖానానికి మధ్య వచ్చగడించే నీ భగమునేది. వీరు తామే విస్కీ మొదలయిన పానీయాల తయారుచేసుకుంటూ వుండేవారు. అది చారి హక్కుగా భావించే వారు. దాని విక్రయంలో ప్రభుత్వాదాయం దెబ్బ తీసేది. ఈ రాజవంశీకులలో ఇద్దరు అన్నదమ్ములుగల కుటుంబం ఒకటి ఉండేది.

అన్న ఒకరోజున పోలీసులను, కొంతమంది వొంగల ముతాను తప్పించుకుని కలవేగంలో కారులో విస్కీ పోసుకుపోతూ ఉండగా కారు బోలాపడి కథ తీరిపోతుంది. కథా నాయకుడు అయిపోతాడు.

ఇలా చెబితే అసలు కథ అనేది ఎక్కడ ఉంది అనిపిస్తుంది. ఈలోగా ఇదరు మను నల మధ్య కథా నాయకుడు ఒక్కడొక్కడూ. ఎవరికీ న్యాయం చేయగల నమ్మకంలేదు. తన జీవితం దినదిన గండం. ప్రాణప్రదంగా తమ్ముడిని ప్రేమిస్తాడు. తమ్ముడికి అతని ప్రేయసికి జత కలిసేలా కథ అంతమాతుంది.

రహదారిమీద అనురహం జరిగే కారు ప్రమాదాలు, వేగంతో ప్రేమకులు చకితులయ్యేటటు చిత్రించారు. అన్న గారుగా రాబర్ట్ మిచుమ్ చాలా గొప్పగా నటించాడు. ఆర్థర్ రిఫ్ డినికి దర్శకుడు.

వారాభరణం బొంబాయి

దీక్షా అండ్ సనడిట్ ప్రొడక్షన్స్ నిర్మించిన ‘బత్సారా’ తయారయింది. ఎడిటింగ్ జరుగుతోంది. ప్రవీణ్ కుమార్, నిరూపారాయ్, రహమాన్, శిశిర, జబీన్ జవహర్ కార్, లీలాచిట్టిన్ వగైరా నటించిన ఈ చిత్రానికి దర్శకుడు కరుణేశ్ తాహూర్. ఎన్. మదన్ సంగీత దర్శకుడు.

జస్యంత్ యువరీ చిత్రులను ‘జె చిత్రోడ్’, చిత్ర నిర్మాణం చురుకుగా సాగుతోంది. మహారాజా ప్రతాప్ గా జైరాజ్, అక్బర్ గా లివీన్ గుప్తా, నటి సున్నాను. నిరూపారాయ్ నాయకి పాత్ర ధరిస్తున్నది. సంగీతం ఎన్. ఎన్. త్రిపాఠి.

మన ఆంధ్రప్రదేశ్ లో ‘నాగార్జున కొండ’ మందర ప్రదేశమనీ, ద్రక్షతి సౌందర్యం అక్కడ కళ్ళకు కడుతుందని విని సాహసాత్ మోడి ఇంతవరకు మద్రాసు చిత్రకారులూ రాని ‘నాగార్జున కొండ’కు వచ్చారు. తన చిత్రం ‘మేరాఘర్ మేరే బచ్చే’ తాలూకు బొంబేలో దృశ్యాలు చిత్రించారు. మదేశ్ కుమార్, కవితా, నాజ్ సుబిరాజ్ మున్నగు వారు ఈ చిత్రంలో నటించారు. హైదరాబాద్ నగరంలో కూడా కొన్ని దృశ్యాలు వీరు తీసుకున్నారు.

అశోక్ కుమార్, రాజేంద్రకుమార్, మహమూద్, గంద, శిశిర, మన్ మోహన్ కృష్ణ, నానాపల్లికర్ నటిస్తున్న ఫోప్రా చిత్రం ‘కామాన్’ కొద్దు విచారణలతో నిండి ఉన్న అపూర్వ చిత్రం. ఇందులో రవ్యన్ జానపద నృత్యరీతి ప్రవేశపెట్టే యత్నం జరుగుతున్నది. సరీల్ ఛాథురీ సంతో దర్శకుడు.

“రామం” ★

“జన్ దేశ్ మే గంగా బహతి హై”; పద్మిని, రాజ్ కపూర్ నృత్యగీతం.

లో స్వేచ్ఛగా తిరుగుతూంది. ఆమె వచ్చి కనబడినట్లు గృహవ్యవహారాలను చక్క చేసుకుంటుంది. ఏం చేసినా ఉల్లాసంగానూ, ఉత్సాహంతో చేసేది. ఆమె మంటలో, వని పంటలో ఆచారవ్యవహారాలలో ఒక విశిష్టత, సంస్కారం ఉన్నాయి. సరళ మనస్తాన్ని అర్థం చేసుకొని గుర్తుదమ్ము విన్నవోయింది. పొంగిపోయింది. ఆమె హృదయం మిడవనంది ఒక బరువు తొలగిపోయింది.

రవికి ఒకరోజున ఉత్తరం వచ్చింది.
“రవి! నీకు ఉత్తరం వచ్చిందిరా” అంది తల్లి.

“సరళా వచ్చేటప్పుడు తెలుర్చి తీసుకొనిరా.” అని పెళ్లి వెళ్ళాడు.

సరళ కేవలం తీసుకొని వచ్చి బట్టపై పెట్టింది.

రవి, “సరళా! ఉత్తరాన్ని చదువు” అంటూ మంచంపై పడుకోన్నాడు. సరళ కేవలం చించి, ఉత్తరాన్ని చూసి అన్నయ్య వ్రాశాడు” అంది.

“చదువు మరి.”

“ఒరేయి ర...”

“ఇదేంటి బావా! ప్రియమయిన బావకు” అని వ్రాయక అంది.

“వాడంటేలే...చదువు.”

“నేను ఇంతవరకు గ్రామక పోవడానికి కారణం తీరికలేక. మేం డబ్బులు పైనల్లులో ఓడిపోయాం. సింగిల్లులో నేను గెలిచాను. ఈనాళ్ల నేను తిరిగి మద్రాసు చేరుకొన్నాను. ఇక్కడ అమ్మ వాళ్ళు అంతా కులాసాగా ఉన్నారు. నీవు నన్ను ప్రేమను లో ఒక్కమాట అడిగావు-సరళను గురించి.”

“దవడం ఆపుచేసి సరళ రవిపై పు చూసింది.

“ఫర్వాలేదులే-చదువు” అన్నాడు రవి.

“నేను మనఃపూర్వకంగా చెప్పానున్నాను. నాకేం కష్టంలేదు. నీవు నిజంగా అదృష్టవంతుడవు. లేకపోతే సరళలాటి సిల్ల నీకు దొరకదు.”

సరళ ఉత్తరాన్ని రవితో విసరి “నేను చదవను బావా” అంటూ పోవోయింది.

రవి గభాలన చెయ్యి చూచి కట్టుకున్నాడు.

“అంత నీగ్గు ఎందుకు సరళా? ఇక్కడే చదువురా?”

“నేను చదవను బావా.”

“అయితే చదువుతాను విను” అని మళ్ళీ అన్నాడు-“ఇది మనిద్దరి భవిష్యత్తుగురించి తెలుసా?”

సరళ మాట్లాడలేదు.

“నాన్నకు యీ విషయం తెలుస్తే మండి పడతాడు. నిజమే. కాని ఆ తియ్యకు సరళం లే చాలా ఆసక్తిని మొదటి రోజునే తెలుసుకొన్నాను. మా నాన్నకు జడవే-ఆమెను విడనాడకు. ఇంకా ఈ విషయం ఎవరితోనూ చెప్పలేదు. చెప్పను కూడాను.

సరళ రేఖ

(87-వ పేజీ తిరుగుబాటు)

ఎప్పుడో గావలసిన గొడవలు ఇప్పుడే గావడం మంచిదికాదు. ఆ గొడవ లన్నీ అప్పుడే చూసుకొందాం. ఆ తియ్య, పాపను అడిగా నని చెప్పి. సరళకు నా హృదయపూర్వక అభినందనాలని చెప్పి.

ఇట్లు,
శేఖర్.”

రవి ముగించి సరళపై పు చూశాడు. సరళ కిటికీలోంచి పొలాలకేసే చూస్తూంది. గాలికి ముంగురులు నొసలపై రెపరెపలాడుతున్నాయి.

“ఏమిటి సరళా! అంత దీర్ఘంగా ఆలోచించుతున్నావీ?”

“బావా! మీరు చేస్తున్న వని మంచిది కాదు. పెద్దనాన్నకు కోపం వస్తుంది. ఇంత కాలంనుంచి వారు మీరు ఆకలు పెట్టుకొన్నారు. అక్కయ్యగనీ మీరు చేసుకోండి. నామూలంగా మన కుటుంబంలో కలహాలు రాళ్ళాడదు” అంది బ్రతిమాలతూ.

“అయ్యిందా తమరి ఉపన్యాసం-ఒకరికి కోపం వస్తుందని మన జీవితాలను పాడు చేసుకొంటామా! నాపై వాళ్ళు ఆకలుపెట్టుకుంటే అది నా తప్పా? మరి నా ఆకలు ఎవరు తీరుస్తారు? ఇప్పటివరకు వాళ్ళకు నేను మాటియ్యలేదే-పోనీ అమ్మకూడా మామయ్యతో ఈ విషయంలో మాట్లాడలేదే?”

“.....”
మాట్లాడవో?”
“.....”

“నీకేవలం లేదా-నన్ను చేసుకోవడానికే?”
సరళ తల్లి తల్లి రవికినే బరువుగా చూసి అంది: “అహ-అదికాదు బావా.”

“ఏది కాదు-అనవసరంగా మనస్సు పాడు చేసుకోకు. నీకు ఎందుకు ఇంతిధయం. అమ్మ వుంది మనకి తోడు.”

“అమ్మకు కోపం వస్తుందేమో”-అంది నెమ్మదిగా.

“ఎంత అమానుకదానవు సరళా. అమ్మకు ఈ ఉదేశం లేకపోతే ఆమె నగలు, చీరలు నీకు ఇస్తుందా? మొన్న నీ పుట్టినరోజున నిన్నెంత చక్కగా తయారుచేసింది? పెళ్ళి కూతురులా.” అన్నాడు సవ్యతూ బుగ్గపై చిటికీ వేస్తూ.

“పోండి.”

“పోతున్నానులే. ఇంకా రెండు రోజులేగా?”

“బావా! అప్పుడే పెరిపుల్ల పోయాయా-మళ్ళీ ఎప్పుడూ రి వడం?”

“జనవరిలో” అన్నాడు శేఖర్ ప్రాసం ఉత్తరాన్ని పెట్టెలో పెడుతూ.

4

తక్కువైనట్లుండి లేచి అలవాటు ప్రకారం పాకిస్తాన్ ట్యూర్ చేసి వస్తూంటే - ఇంటి ముందు బండి అగింది, సరళ గుమ్మంవద్దకు వచ్చింది. బండిలోంచి దిగుతున్న మనిషిని చూడగానే ఆ నవ్వులు పట్టింది. అచ్చం శేఖరన్నయ్యలా ఉన్నాడో. శేఖరు తండ్రిని ఊహించి లోనికి ఒక్కపరుగులో వచ్చింది.

“ఆ తియ్య - పెద్దనాన్న వస్తున్నారా.” అంది సరళ ముఖంకడుక్కంటున్న గుభ ద్రిమ్యంతో.

“ఏ పెద్దనాన్నే?”

“శేఖరన్నయ్య నాన్నగారు.”

“ఆ అన్నయ్య - వచ్చాడు” అంటూ గుభద్ర హాయిలోకి వచ్చింది. మొహం తుడుచుకొంటూ.

గంగాధరం లోనికి వచ్చాడు.

“అదేమి లన్నయ్య - ఉత్తరం ముక్క-న్నావ్రాయకుండా వచ్చావు - వదినను కూడా తీసికొని రాలేకపోయావా” అంది తువ్వలు బుజాన్న వేసుకొంటూ,

“అది వస్తే అక్కడ వాళ్ళను చూచే దిక్కవరు.” అంటూ కూర్చున్నాడు ఆయన.

“అమ్మదూ! అమ్మ యెడ?”

“పాపా! ఇంకా నిద్రపోతుంది.”

“ఎదిగిందా? ఎప్పుడో చూచాను.”

“చూస్తున్నాని.”

“అమ్మదూ - స్నానానికి వస్తే కు పెట్టమను - తల్లింతా చెమటతో తడిసిపోయాంది” అన్నాడు చొక్కా విప్పతూ,

“నూరమ్మా - నూరమ్మా-”

“అమ్మా...”

“చస్తీలు బాత్ రూంలో పెట్టు - శీ అన్నయ్య...” అంది గుభద్రమృ గంగాధరం తువ్వలు తీసికొని స్నానానికి దారీ తీసాడు.

విద్యార్థి తండ్రి-ఎమండి చాలా అభ్యుముగా ఉంటే. ఈవేళ మాఅబ్బాయిలో ‘పెగ్గి గుడ్డు’ అన్నారట. మాఇంట్లో కోడిగుడ్డు, బాతుగుడ్డు తిప్పించి ఈ పెగ్గిగుడ్డు, పిచ్చిగుడ్డు లేనే! ఉపాధ్యాయుడు-పెగ్గిగుడ్డ అన్నావండి!
—వి. పి. రాం నాయుడు
(వాలుగూరబాదు)

కొనుచున్న వచ్చి సోఫాలో కూర్చున్నాడు. సుభద్రమ్మ ఎదురుగా కూర్చుంది. సరళ టిఫిన్ కాఫీ వట్టుకువచ్చి టిఫిన్ మీద పెట్టింది.

“ఈ అమ్మాయి ఎవరు” అన్నాడు సరళను చూచి.

“మన సరోజ కూతురు - పాపం! తలి కండులను చిన్న తనంలోనే కోల్పోయింది.”

“ఓహో! సరోజ కూతురా! ఆమె పోయి ఎంత కాలమైందేమిటి?”

“సంవత్సరం పైన అయ్యింది - ఇంటివద్ద అంతా బావున్నారా?”

“బాగానే ఉన్నాను.”

“రవి?”

“వాడికేం - పూల రంగడిలా ఉన్నాడు. కాఫీ బాగుంది. అమ్మదూ! ఎలాగన్న నీకు వంట వని బాగా చేతన వును” అన్నాడు తనింటిదగర కాఫీని జ్ఞ పికి తెచ్చుకొంటూ.

“నేను కాదన్నయ్యా - చేసింది. సరళ చేసింది. ఇంటి వసులలో వంటవసులలో అది ఉన్నది.”

“అలాగా” అంటూ బద్దకంగా వళ్లు విరుచుకొని అమ్మదూ! రాత్రి నిద్రలేదు - నిద్రపోవాలి - నాపెట్టి అవి ఎక్కడ పెట్టారు.” అన్నాడు.

“పైన మెట్ల గదిలో పెట్టాను పెద్ద నాన్నా” అంది సరళ.

సరళ కేసి చూసి మేడపైకి వెళ్లి పోయాడు ఆయన.

.....

మేడపైన పిట్టగోడకు దగరగా మంచం వేసుకొని బరువుగా పండు కొన్నాడు గంగాధరం. గుడ్డి చెన్నల అతని చేతనన్న రేడియం వాచి ధగ ధగా మెరుస్తూంది. మంచినీళ్ళున్న చిన్న కూజాను బలపై పెట్టి పోతున్న సరళను చూసి - “ఇదిగో అమ్మాయి - సుభద్రను పిలు” అన్నాడు.

ఇంతలో సుభద్ర అక్కడకు వచ్చింది.

“ఏమన్నయ్యా - రైటు వేసుకోలేదేమి” అంటూ స్వీప్ నొక్కింది. గంగాధరం లేచి కూర్చున్నాడు.

“తలనొప్పి తగిందా?” అంది.

“తల నొప్పి కేంగాని - అమ్మదూ! వాళ్లు పెరిమాటేంచేశావు”

“ఎవరిది - రవిదా!”

“ఆ వాడిచే” అని మళ్ళీ ఇట్లా అన్నాడు. “సుమనకొ చదువు పూర్తయింది. ఇకవిడికా ఈ సంవత్సరంతో పూర్తి అయిపోతుంది. వచ్చే నెల నుండి కోవోలు వాడి వరితీలు.”

ఈ మాటలు రవిగదిలో కూర్చున్న సరళకు స్పష్టంగా వినుపించుకున్నాయి.

సరళ గుండె దడదడ కొట్టుకుంటూంది. పాప సుఖంగా నిద్రపోతున్నది.

సరళ రేఖ

“ఈ ఎండలలో వీళ్ళపెళ్లి చేసివేసే ఆ కాస్త బరువు తొలగిపోతుంది మనకు” అని చెప్పి సుభద్రమ్మకేసి చూశాడు.

“రవా పెద్దవాడే నాడు - వాడి అభిప్రాయం తెలుసుకోవాలిగా అన్నయ్యా!”

“బోడి అభిప్రాయం వాడికేం తెలుసు కుర్ర నాగన్న - నీ అభిప్రాయం చెబుదా” అన్నాడు నూటిగా.

సుభద్ర నెమ్మదిగా అంది “మీ బావే బ్రతికుంటే నాకు ఈ సమస్య ఉండేదికాదు. నాకు ఏం చెయ్యాలో తోచటంలేదు. అయినా అడిగావు గనుక చెప్పకున్నాను, సరోజ కూర్చుండి రవికిచ్చి చేయమని మీ బావకోరారు - మీ బావ...”

సుభద్ర మాటకు అడ్డువచ్చి “అయితే కొంప తీసి దీన్ని రవికిచ్చి పెట్టి చేస్తావా?” అన్నాడు.

“ఏం ఎందుకు చెయ్యకూడదూ! నీ కూతురెంతో ఇది అంతే - సరోజకు జరిగిన అన్యాయానికి మీ బావ నీవీ రోజులలో కుమిలి పోయారు. దాని కూతురుకు నేను అన్యాయం చేయనే. సరళకు అన్యాయం చేస్తే మీ బావ సరోజ నన్ను తీసుకుపోతా” అంటూ కన్నీళ్లు పెట్టుకొంది సుభద్రమ్మ.

గంగాధరం మాట్లాడకుండా కూర్చున్నాడు. అతని ముఖం కోపంతో ఎర్రబారి పోయింది. గోడ గడియారం “టక్” “టక్” మని భయంకరంగా శబ్దం చేస్తున్నది.

“ఇంతవరకు నన్నెందుకు మాయ పుచ్చావు” అన్నాడు కోపంతో కఠినంగా.

“నే నెవర్ని మాయపుచ్చలేదు. అది అనాథ. తల్లి తండ్రిలేనిది. ఆలాంటి దాన్ని ఎక్కడకు తీరుముతావు చెప్ప. నీవే ఈ నా సొసంలలో ఉంటే ఇట్లా మాట్లాడుతావా?”

“ఎందుకు తిరిమివేయడం. ఏదో ఒక సంబంధం చూసి ముడిపెట్టు..... చిన్నప్పట్నుంచి దానికి ఆశలు పెట్టావు. అప్పుడే అది చిన్న బంగాను చూసేంది రవిడిస్ పెన్సిరికి. ఈసంగతి తెలుస్తే అది ఎంత బాధ పడుతుంది. ఇప్పుడు నీవు చేస్తున్నది బాగులేదు. జాగ్రత్తగా ఆలోచించు.

ప్రక్కనే ఉన్న నూరమ్మ “అదేమిటి బాబూ! అబ్బాయిగాగు ఇక్కడే ఆసుపత్రి పెవతానన్నా” అంది.

“నీవు నోరుమానుకో - నీకేం అవసరం. ఎక్కడ ఉండవలసినవాళ్ళు అక్కడే ఉండి” అని కొట్టెట్టులేచాడు.

విడికిలి బిగించి “ఇదే చెబుతున్నాను అమ్మదూ! నేను కోరింది నీవు వప్పుకుంటే సరేసరి - నామాట వినుకుండా నీ కష్టమెవలు ఈ కార్యం జరిపితే - నీకూ - న కూ బంధుత్వం

తగి పోయిందన్నమాటే - జాగ్రత్తగా ఆలోచించుకో” అన్నాడు.

“నీ వింత స్వార్థపరుడ వనుకోలేదు... ఊరికే ఆవేశపడకు. ఎందుకూ ఈ వాడోప వాదాలు - ఇదే ఆఖరిసారిగా చెప్పకున్నాను. రవికి మా సరళను ఇచ్చి పెళ్లిచేస్తాను. మన రక సంబంధాలు పోయినాసరే” అంటూ అక్కడ్నుంచి వెళ్లిపోయింది సుభద్రమ్మ.

గంగాధరం కోపంతో ఇల్లు అదిరిపోయేటట్లు అరిచాడు - తిట్టాడు.

సుభద్రమ్మ విసురుగా పోయింది.

మెట్లు దిగుతూంటే రవిగదిలోంచి ఏడుపు వినిపించింది. సుభద్రమ్మ రవిగదిలోకి వెళ్లింది రవి పక్కపై రేఖ సుఖంగా నిద్రపోతున్నది. సరళ బలపై తెలలపెట్టి వేక్కి వేక్కి వీడుస్తూంది. సుభద్రమ్మ నెమ్మదిగా వెళ్లి సరళ తలని ముగుతూ “ఎందుక మౌనం వస్తావు! నేనుండగా నీకేం కష్టంరాదు తల్లీ” అంది మృదువుగా.

“అతా! నాగురించి ఎందుక తయ్య పెద్ద నాన్నతో పోట్లాట పెట్టుకున్నావ్. నువ్వు అక్కనే ఇచ్చి రవి బావకు పెక్కి చేదుము” అంది నుఖం ఆపుకొంటూ.

“ఎందుకమ్మా అనవసరంగా మనస్సు పాడుచేసుకొంటావు. నీకెందుకే ఈగోడవలు నీవు నిశ్చింతగా ఉండం. చూడ ముఖమెంత బరువుగా ఉందో. పద అప్పుడే 12క్కి అయింది.” అంటూ పాప నెత్తుకొని సరళతో పడకగదిలోకి పోయింది.

5

సాయంత్రం కా లేజీ నుండి నేరుగా ఇంటికి చేరుకున్నాడు రవి. హాలులో గంగాధరం ఏదో చెప్పతూంటే కాంతమ్మ వింటూంది. రవి రాగానే ఎవరూ మాట్లాడకుండా కూర్చున్నారు. రవి తిన్నగా మేడ మీదున్న తన గదిలోకి పోయాడు. రికార్డులను లేకో మీద పెట్టి బట్టలు మార్చుకొని స్నానానికి వెళ్లి క్రిందకు వచ్చాడు. హాలులో ఎవరూ లేరు. స్నానం చేసి హాలులో ఉన్న వారపత్రికను తీసికొని తన గదిలోకి పోయాడు. తేబుల్పై రైలు గుంది. సరళ వ్రాసిన కవరు. ప్రతీకను ప్రక్కనుపెట్టి కవరుచించాడు.

“ప్రియమైన బావకు!

ఇక్కడ అమ్మ, పాప అంతా బాగానే ఉన్నారు. మీరు క్షేమమని తెలుస్తాను. నిన్న ఉదయం పెద్ద నాన్న (శ్రీభరన్న నాన్నగారు) వచ్చారు. రాత్రి చాలా గొడవ పంది. అమ్మపై పెద్దపెద్ద కేకలు వేశారు. అమ్మకూడ కఠినంగానే సమాధానమిచ్చింది. నన్ను విడిచిచ్చి చేస్తాంటే పెద్దనాన్న కోపంతో చిందులుత్రొక్కి “నీవు నా మాట వినుకుండా నీ ఇష్టమెవలు ఈ కార్యం జరిపితే నీకు నాకూ బంధుత్వం తెగిపోయిందన్నమాటే” అని

గట్టిగా చెప్పారు. మారమ్మ ఏదో అందని దానిని విడుదలపడారు. మ రు నా డు ప్రాద్దుట ఎవరితో చెప్పకుండా తిరిగివెళ్లిపోయారు. మాకు చాలా భయంగా ఉంది. అక్కడ ఏం గొడవనరుగుతుందో అని. ఇంతే సంగతులు.

ఇట్లు,
స రే శ.

ఉత్తరాన్ని డ్రాయరులో పెట్టాడు. ఇందాక హాలులో ఈ విషయంగురించే నన్ను మాట వారిఅలోచనలు. ఇందుకే నన్ను మాట మామయ్య కనిపించలేదు ఆ నాలు రోజులు. ఎక్కడికో వెళ్ళాడనుకొన్నాను. ఇంటికి వెళ్ళాడా! అంత ఈయన ఇష్టం గాబోలు. మహా పెదమనిషి తయారయ్యాడు. ఎవర్ని భయపెడతాడు.

“అబ్బాయిగారూ! అమ్మగారు భోజనానికి రమ్మంటున్నారు” అంటూ పాక రొచ్చాడు. “పద వస్తాన్నా” అంటూ వాడివెనకనే వెళ్ళాడు.

హాలులో నువన స్నేహితులతో కబురు చెప్పుతున్నది. రవిని చూడగానే ముందుకు వచ్చి “ఈయనేమా బావ రవి” అంటూ వారికి పరిచయం చేసింది.

“బావా! ఈమె వరం మా లేడిస్ క జ్ఞాన క్రబరీ. ఈమె రమ్మ, ఈమె క్రొంతి-ఈమె మతి-ఈమె...”

“సరే నువనా! నాకు చాలా పని ఉంది. మీతో కబురు చెప్పడానికి నాకు తీరిక లేదు” అంటూ పోవోయాడు.

“రవిగారూ! మరేంలేదు! రేపు సాయం త్రం మా క్లబ్ వారి కోత్తనం. మీరు తప్పకుండా రొనాలి” అంటూ వరం ఇన్విటేషన్ కార్డు ఇచ్చింది.

“థాంక్స్ నాకు తీరికలేదండీ-తుమిం చాలి.”

“అదేం కుదరదు బావా-నేను తీసికొని వస్తాను” అంది నువన వరంతో.

వార్డు టూ! టూలు. ఫీ-ఫీలు చెప్పకుంటూ వెలి పోయారు. నువన వాళ్ళ ను సాగనంపి తిరిగి వచ్చింది. రవి భోజనం ముందు కూర్చున్నాడు. నువన డ్రస్సు మార్చుకొనుటకు పోయింది. భోజనం చేస్తూన్న రవిని చూచి “ఏమయ్యా-పెళ్ళి కూతురు సిరపడిందటగా” అంది కాంతమ్మ. “ఎవరు చెప్పారు అత్త?”

“ఏం తెలియనట్లు మాటాడుతావేం బాబూ. మీమామయ్యతో మీ అమ్మ చెప్పిందట-సరోజ కూతుర్నిచ్చి చేస్తానని”

“.....”

“మా అమ్మాయి నీకు నచ్చలేనా-రవి?”

“నచ్చలేక కొదమూ-నాకా ఉద్దేశం ఎప్పుడూ లేదు.”

“పోనీ రవి జీవితంతో సంబంధించినది. చేసుకొన్న వాళ్ళ ఇష్టప్రకారం జరిగితేనే కానీ వాళ్ళ సంసారాలు నుఖంగా పోవు” అంది నిట్టూర్పుతో.

“.....”

“పెళ్ళికన్నా నీలుస్తావా-రవి?”
“అదేమిటి అత్త! మేం అంతకకనాత్ములంకాదు” అన్నాడు బాధగా.

“మరేం అనుకోకు రవి-నవ్వుతాల-”

“అబ్బో ఎంత ఉదారపరులు-తడిగుడ్డతో గొంతుక కోస్తారు” అంది కోప్పంలో నువన.

రవి తలెత్తి ఆమెకేసి మాసి అన్నాడు “నేను ఎవరి గొంతుకా కోయలేదు.”

“ఇప్పుడు చేస్తూన్న పనేమిటో - ఇది గొంతుక కోయటంకాదా?”

“నేను నీకేమి-మాట ఇయ్యలేదుగా?”

“ఊరుకోవే-నీకెందుకు ఈ విషయాలు” అంది కాంతమ్మ కూతుర్ని వారినూ.

“నాక్కాకపోలే మరెవరికీ-తిన్నయింటి వాసాలు లెక్కపెట్టరకం.”

“నువనా! నోరుముయ్యి-నాకేంకలిలేక మీ ఇంట్లో తినడంలేదు-” అన్నాడుకోపంగా. “ఫీ-ఈలాంటి అభిప్రాయాలు మీలో ఉంటే-నేను ఇక్కడ ఉండేవాడినేకాదు” అంటూ లేవబోతుంటే కాంతమ్మ అడుపడి

“నాపె వట్టుబాబూ-లేవకు-దానిమాటలకేం లే-రవి - నామాట విను” అని బలవంతంగా కూర్చోపెట్టింది.

రేల

వి. ఎన్. ఎన్. మూర్తి

కర్పచేయుదమన్నకానియైననులేదు,
కలహోననాసరదదోజాతీరుచునుండు,
ప్రేమించిమాటాడ ప్రయురాలు లేదు,
కన్నతల్లియులేదు తృడియునులేదు.
మిత్రమైనాలేదు మాటాడుతున్నను,
కల యొక్క నాకరువులనుతీర్చు.
అచ్చిలేమినియైన భరియింప గలగాని
కలలలేమిని నేను భరియింపలేను.

“పోవే-అవతలికి పో-ఏమాటనాలో తెలియదు - చదువుకుంది - చదువు-” అంటూ కూతుర్ని కోప్పడింది.

“ఈ మహా అందగాడు లేకపోతే. ఇంక ఎవరూ లేరుకాబోలు - ఈ ప్రపంచంలో. మాకబ్బేమర-నాకోసం ఎంతమంది కూర్చుంటుంటావో తెలుసుంది.” అంది ఉక్రోశంతో విసురుగా పోతూ!

“సిగులేనిదానా! భయంభక్తి లేకుండా తిరుగుతూ - ఇంకా కబుర్లు చెప్పతుంది.” అంటూ కాంతమ్మ విసుక్కుంది.

రవి నువనకు చాలా బాధకలింది

నువన మాటలకు. వేరే రూంటిసికొని పోదామంటే ఆతయ్య వప్పకొడు. తనకైన భర్తంతా వీళ్ళకు ఇచ్చివేయాలి.

“ఒరేయ - రవి!” అంటూ వచ్చాడు గంగాధరం. ఇంక భయంతో కాబోలు గొడవ అనుకొన్నాడు.

“మొన్న పనిమీద వెళ్ళాగ వెళ్ళా - మీ ఇంటికి వెళ్ళారా! మీ అమ్మ చేస్తూన్న పని విన్నావా! ఆ పిలనిచ్చి నీకు చేస్తుందట” అన్నాడు ఆత్మర్యంతో.

రవికేం జవాబు చెప్పాలో తోచలేదు.

“దానికి మరి పోతుండేమా” అన్నాడు గంగాధరం మళ్ళి.

“అమ్మచేస్తూన్న పని మంచిదే మామయ్యో” అన్నాడు ప్రాణం ఉగ్గబెట్టి.

“నీకూ ఇష్టమేనన్నమాట-ఒరేయి రవి- ఇంతకాలం నిన్ను పోషిస్తూ చదవు చెప్పి నూంటే-ఇదా మీరు చేస్తూన్న పని-ఇదిరా కృతఘ్నుడా” అన్నాడు కోపంతో.

“మామయ్యా-అవు అక్కడితో - నీకు ఇక్కడ తింటున్నానని కష్టంగా ఉండే - అమ్మ డబ్బిస్తానంటే వద్దన్నా వెందుకు - ఇప్పుడు దెప్పటం ఎందుకు - నీడబ్బు అంతా లెక్కచూసి నీకిచ్చివేస్తాం-దానివిషయంలో మరేం మాటాడకు” అన్నాడు ముందుకు వచ్చి.

“నన్ను తిడతావురా-వెధవా! విశ్వాస కూతుకులారా” అంటూ మరి రచ్చిపోతున్నాడు ఆయన.

“పెదవాడినని ఊరుకొంటూంటే-మితి మీరుతున్నావ్ -జాగ్రత్త” అన్నాడు రవి కోపాన్ని దిగమింగుతూ.

“పోరా నాయింట్లోంచి-లేకపోతే గంటా తాను” అన్నాడు గంగాధరం మీదకొచ్చి.

“నేనే తక్షణం వెళ్ళిపోతాను” అంటూ తనసామానంతా గబగబా సరుతున్నాడు.

కాంతమ్మ అడురాబోతే గంగాధరం ఆమెను క్రిందకు గొంటివేశాడు.

* * *

మేడంతా ట్యూబ్ లైట్లతో ధగధగా మెరిసిపోతున్నది. కేఖర్ రవి స్నేహితులు వస్తూన్న పిన్న పెద్దలను ఆహ్వానిస్తూన్నారు. రికార్డుల సంగీతంతో ఊరంతా దద్దరిల్లి పోతున్నది. రవి పెండ్లి పీటలపై కూర్చున్నాడు.

పూర్వం లేడిపిలలా చెంగ్ చెంగున మేడ మెట్లు దిగిన సరళ రవికాసుమేట్లు వనజ - గిరిజ - జలజలమధ్య తిలొంచికొని నెమ్మదిగా మెట్లు దిగుతుంది. చివరి మెట్టువద్దకు వచ్చేటప్పుటికి పాపరేఖ ఎదురువచ్చి “వదినా” అంటూ సరళను కావలించుకొంది. నవ్వుతూ “మెరుగ్గాన్న పాపకళ్ళలోకి సరళ చూసింది. సరళ కేఖల వదనాలపై చిరునవ్వు వెలిసింది.

★

త్రోసి రాజన్న పద్ధతికే గెలుపు!

'బ్రుడ్డు ఓపెనింగ్' (బ-రా 4 తో ఆట ప్రారంభించడం)కు వినాదూ చెప్పకో త X సా నం లేదు. ఇటీవలి 'గోండ్లపల్లె' దానిని త్రోసి రాజన్నాడు. అయినా మనదేశంలో కొందరు ఇంకా ఈపద్ధతి అవలంబిస్తూనే ఉన్నారు. వారిలో అగ్రగణ్యులు శ్రీ రెంటాల సుబ్రహ్మణ్యం, ఇటీవల కనూరికట్ టూర్నామెంటులో తురజ్ అరీతో పోటీలో ఈపద్ధతి అవలంబించి విజయం సాధించారు శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యం.

ఆ ఆట సాగిన క్రమం ఇది :

తెలుపు : రెంటాల సుబ్రహ్మణ్యం.

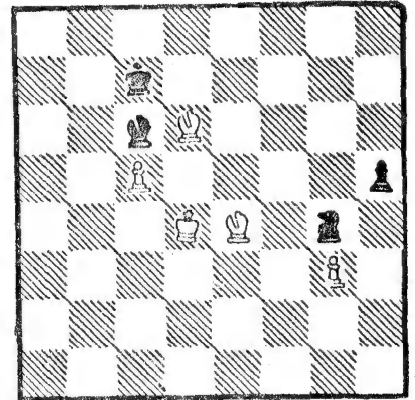
నలుపు : తురజ్ అరీ.

బ్రుడ్డు ఓపెనింగ్

1. బ-రా 4; బ-రా 4.
2. గు-రా 2; గు-రా 3.
3. బ-మ 8; బ-మ 4 (అ).
4. బ-రా 8; బ-రా 8.
5. క-గు 2; క-మ 8 (ఆ).
6. గు-క 8; గు-క 8.
7. 0-0 (రాజాచైపు కోట); క-మ 2.
8. రా-వి 1; బ-మ 2.
9. బ-రా 4; క-బ X బ.
10. బ X బ; బ X బ.
11. గు-రా 8; మ-రా 2.
12. గ (5) X బ (ఇ); గు X గు.
13. గు X గు; 0-0-0 (మంత్రిచైపు కోట).
14. గు X క, డా; బ X గు.
15. క-రా 8; రా-గు 1.
16. క-గు 6; వి-మ 1.

17. మ-మ 2; బ-వి 8.
18. మ వి-మ 1; బ-మ 4.
19. రా వి-రా 1; మ-మ 3.
20. క-గు 1; బ-రా 4.
21. బ-క 5; బ X బ.
22. మ X మ బ; మ X మ.
23. వి X మ; క-రా 1.
24. వి X బ; క-గు 8.
25. వి-క 5; రా వి-రా 1.
26. వి X వి; వి X వి.
27. బ-క 8; వి-రా 7.
28. బ-మ గు 4; వి X బ.
29. బ-గు 5; బ X బ.
30. వి X మ గు బ; రా-క 2.
31. క-గు 8 డా; రా-మ 8.
32. వి-మ 5 డా; రా-రా 8.
33. వి-మ 1; వి-రా 7.
34. రా-గు 1; క-రా 5.
35. క-క 1; వి-మ గు 7.
36. క-వి 8 డా; రా-క 8.
37. వి-మ 6 డా; రా-క 2.
38. వి-మ 7 డా; రా-క 8.
39. వి X బ; వి-గు 8 డా.
40. రా-క 2; గు-రా 4.
41. క-మ 8 డా; రా-గు 8.
42. వి X వి; క X వి.
43. క-రా 6; క-క 4.
44. క-గు 8; గు-గు 5 డా.
45. రా-గు 1; క-రా 5.
46. బ-వి 8; గు-రా 4.
47. రా-క 2; బ-వి 4.
48. రా-రా 8; క-క 4.
49. బ-వి 4; బ X బ.

50. క X బ; క-గు 8.
 51. క-మ 5; రా-క 4.
 52. క-గు 7; రా-రా 8.
 53. రా-మ 4; క-వి 7.
 54. క-క 8 డా; రా-మ 8.
 55. క-క 6; గు-గు 5.
 56. క-రా గు 7 (కూ); క-క 2.
 57. బ-క 4; రా-క 2.
 58. క-క 5; రా-క 8.
 59. క-రా 4 డా; రా-క 2.
 60. బ-క 5; క-రా 1.
 61. క-క 8; క-క 8.
 62. క-మ 6 డా; * రా-క 1? (కూ)
 63. క X క; ఓటమి అంగీకరించారు.
- * ఇప్పటి ఆటస్థితిని ఈ దిగువ చిత్రంలో చూడవచ్చు.

(అ) బంటు రా 4 లోకి రా గుండా చేయడానికి ఈవిడు ఉపకరించదు.

(ఆ) క-క 4 అయితే తెల్లరాజా కోటకట్టడానికి ప్రతిబంధకంగా ఉండేది. క. బ-మ 4; బ-మ 8 అయితే తెల్ల బంటు రా 4 గడిచాడా బలహీనమై ఉండేది.

(ఇ) గు (8) X బ నల్లరాజాచైపు దాడికి మరీ అనుకూలంగా ఉంటుంది. 12... గు X గు. 13. క X గు అయితే వండయాత్ర ముప్పురకంగా సాగుతుంది.

12... బ-వి 8. 13. గు X గు; మ X గు. 14 మ-వి 5 డా; బ-గు 8. 15. గు-రా 4... అయితే తెల్ల బంటుకి ఇంకా అనుకూలంగా ఉంటుంది.

(ఈ) తెల్ల కిగటుతో నల్లగుర్రం చంపితే ఉభయబలాలుకు వ్యత్యాసం కనిపిస్తుంది మిగుల తోయి. ఆట డా అవుతుంది.

(ఉ) పాసం చూడకుండా చేసినవిడు. ఇప్పుడు కిగటుకు తొలుతేరు. రా-గు 2 అయితే ఆట డా అయిఉండేది.

విశ్వనాథశాస్త్రి.

కావలెను

ప్రఖ్యాతి దర్శకునిచే తీయబడు ఒక భారతీయ చిత్రములో ముఖ్య పాత్రలలో నటించుటకు, బాల బాలికలు కావలెను. ఆకలి, సమర్థత గలవారికి సదవకాశము. ఢిల్లీ, బొంబాయి, మద్రాసు మరియు కలకత్తాలో ఇంటర్వ్యూ జరుపబడును. స్వయముగా వచ్చువారు నిరాకరింపబడుదురు. ఎన్నుకొనబడిన తరువాత రెండు సంవత్సరముల కొంట్రాక్టు ముఖ్య అవసరము. వివరములకు వ్రాయండి;

Screen Art Productions
(Producers and Distributors)
Gopal Nagar, AMRITSAR.

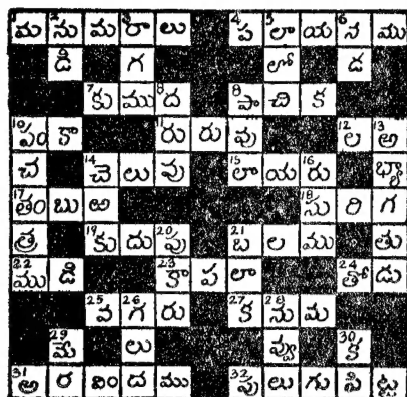
గణన పట్టిక-14

ಆ ಧಾ ರಾ ಲು

ఆ ధ ము

1. అవతల చేపలువట్టేది.
2. అయ్యో! అని తటాకములోని మధ్య అచ్చకు చేర్చవలసినవి వారకండి.
3. ముకు!
4. వంకరలోని దిక్కు.
5. నంగీతంలో మంచిది.
- 6 ఈ గరిష్ఠమయిన జలము ప్రముఖమునందు!
7. కాక తవకముంగు చేరింది.
8. పెరటిలో తేనెబెల్ల.
9. తల కిందులయిన పూర్వ చరి

13-వ గళ నుడికట్టుకు జవాబులు

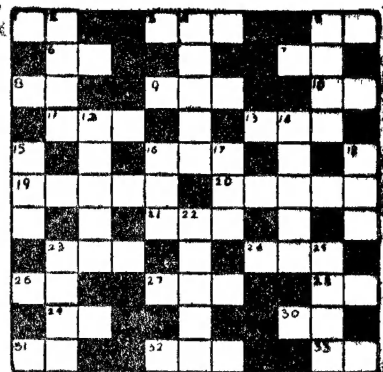
విగ్రహం విహంగం

(63-వ పేజీ తరువాయి)

నడలింది. ఇప్పుడు ఈ రెండు ప్రాణుల
దివ్యాత్మలు దేవలోకానికి తీసుకు
పోవలసివదిగా మా ప్రభువాష్ట్ర” అని
యువరాజుకథ, పట్ట అతని కలా
సాయవడిందీ అన్న వివరంగా చెప్పి,
దేవదూతలు ఆ దివ్యాత్మల రెండిం
టినీ దేవలోకానికి తీసుకుపోయి,
తగవంతుని కుండు పెట్టారు.

శ్రవో మేము శగము.

13. మధ్య అచ్చు మిగిలేట్లు చిందర
వందరలయిన పాపము.
16. వాడు విపులంగా పరీక్షిస్తే
విమోచనం దొరుకుతుంది.
19. ఇతరు లిక్కడ బోడిఅక్షరా
లలో ఒకటి, ఐదు, ఆరు లెనేసి
స్త్రీని వృష్టించాలి.
20. మాట నోరు ముండేది చతు
త్కారానికి దారితీస్తుంది.
21. కలగాపులగమైన వ్యాకుల
భావము-మొదట ఉంటుంది.
23. అంగడికి ప్రథమా విధక్తి
ప్రత్యయంచేరి నైవచ్చే వాడుక
వదం దెబ్బ!
24. అమెరికన్ లలో గట్టివాడు!
26. తడబడినమాట.
27. చచ్చిపోయిన తర్వాత మిగి
లేది ఎవరి ఖతము?
28. కొరకడానికి ఇచ్చే కప్పము.
29. 'మీటరు'లో కూడా నొక్కలి
సిండే.
30. ఇది కూడా నగం ఆటలో నగం
కల ఆట!
31. యవనిక.
32. అతనిని తృప్తికోసం పెడక
మన్నాడు.
33. త్రిమూర్తులలో నేల మీది
అలంకరణము!
2. మీ మోలపంగము, కాని

నిజము

శ్రీ శుక్ల నమఃకము!

4. చంద్రుడు.
5. మధ్య పెరిగి ఇటూ అటూ కూడా ఒకే అక్షరం ఉంటుందన్నము.
12. కరవీర వృక్షము.
14. ఈ కాలపు అరి మొదటిది తీసేస్తే కుబేరుని పట్టణంలో ఉంటాడు.
15. ఈ పనితర దాంట్లో ఉంది పడిపోవడం!
16. విడిగా ఉండేది?
17. గురువు కూడా వానవశేస్తుంది!
18. ఒక చెట్టుకా పేరు వాడతాడు, వినిపించకపోతే.
22. గీతానికీ అన్నయ్యవుతాడు.
23. ధనియాల వైరు.
25. పలుముకన్నా తక్కువయిన మోసము.

“శేభామ్! నిజంగా ప్రపంచంలో ఈ రెండు వస్తువులు అత్యద్భుతమైనవి. మీరు సరిగా నిర్ణయించి తీసుకొచ్చారు. ఇక నా లోకంలో ఈ చిన్నపిట్ట - యువరాజు హాయిగా వుండగలరు. ఈ చిన్నపిట్ట నాకోసం పాడుతూ వుంటుంది. యువరాజు ప్రతాప్ ఎప్పటికీ నా నేవచేస్తూ నిత్యవంతోపిగా వుంటాడు” అన్నాడు భగవంతుడు.

ఆ చిన్నపిల్ల పేరే 'నాటింగేల్'.

దాని సంతతిలోనివే యిప్పుడు మన
దేశంలో పున్న నైటింగేల్ పక్షు
లన్నీను. ★

మెరిస్ : 20 సం|| ప్రతిభ : పాటిశేని
మందని వేలాది ప్రభా ప్రశంస
శీర్షిచిన, గుణగోగములచే మేక-
ఉడుకు, నల నిమగ్నలు ఎగిమా మగు
నూత్రము, ములబదము, కూల, తలనొప్పి
నిద్రలేమి, గర్భ వ్యాధిగలు నరముల
నివృత్తు, ర కర్మోషములను మాన్పును.
20 రోజుల మందు 8/-

పాను ద్రగ్గు.

సర్వసారాయణపురం, విజయవాడ-జి.

పొట్టి కథలు

ఒకానొక చిచ్చగాడు రోడ్డు మీద ఒక ఆసామీని నిలబెట్టి అన్నం పెట్టించ మన్నాడు. రోడ్డు మీద అన్నం ఎలా వస్తుందంటే చెబులివ్వండి, చూటలో తింటానన్నాడు.

ఆ ఆసామీ కానికే ఫీన్, కాఫీ, సిగరెట్లు ఇప్పిస్తానన్నాడు. అక్కర్లేదు, అన్నమే కావాలి అన్నాడు చిచ్చగాడు.

“పోనీ నా నెంట్ రా, మద్యం ఇప్పిస్తాను. తాగుదువు గాని” అన్నాడు ఆ ఆసామీ.

అక్కర్లేదు, అన్నమే కావాలన్నాడు చిచ్చగాడు మళ్ళీ.

“నీ పేరి గుర్రం వందెలో వదిలూచాయలు పసి వచ్చిన కబ్బు ఇస్తాను” అన్నాడు ఆ ఆసామీ. ఊహించి, అన్నమే కావాలంటే అన్నాడు చిచ్చగాడు.

“అయితే మా ఇంటికి రా. కాఫీ, సిగరెట్లు, మద్యం, గుర్రం వందెములు ఈలాంటివి ఏమీ అక్కర్లేనివాడు ఏలావుంటాడో చూ ఆవిడకు చూ పించా” అన్నాడు ఆ ఆసామీ.

—పి. నరసింహాచార్యులు (పెద్దపురం.)

* * *
చిన్నమంది వలెనవచ్చిన ఒక యువకుడు, కల్లాకంటే మరుగుని పల్లెనుంచుతో కల్లబూల్లి కబుర్లు చెప్పి, ఆ పిల్లను తీవ్రదీక్షించి పెల్లాలని పై పోనననకు పిలుచు కొనివచ్చాడు అప్పుడేవచ్చి ఆగి ఉన్న రైల్వే ఇద్దరూ కూర్చో న్నాడు.

“కొడుతంటే ఎంతగా వుతో న్నీకు తెలుసా?” అని ఆయువకుడు ఆ ఆమ్మాయి తో అన్నాడు.

“నాకు తెలవడే?” అంటాడు.

“పవిత్ర శ్రమకొనం శ్రమి కులు శ్రమివారిని సమాజాన్ని ధిక్కరించి, బండారుల బాహు బాధాల్లో ఉండిపోయి, ఎత్తయిన వర్షానికి ఫలం నుండి లోతైన పాగరంలోనికి దూకటానికైనా సిద్ధమవుతారు.”

“నిన్ను చెప్పిందంతా నా తోడుగా నిజమేనా?”

“మనిద్దరి తోడుగా పరమ సత్యమిది”. అన్న ఆయువకుని మాటలు వినిగానే “అట్లా గయితే నాకు ఈ శ్రమావధు ఆ దూకడమూ వదు” అని గబుక్కున రైలుదిగిందావడుచు.

రైలు వేగంగా ముందుకు వెళ్లిపోయింది.

—డి. శైలజ (కణేకల్లు)

ప్రాసకోసం

ఒక రచయిత ‘మీనకట్టు తెచ్చిన ఇరకట్టు’ అనే సాంఘిక చిత్రానికి మాటలు వ్రాసి నిర్మాతకు చూపాడు. అందులో ‘ననుష్కారం చేయడానికి కూడా ఆస్కారం ఇవ్వక తిరిస్కరించి పంపాడు’ అన్న మాటలు చదివి నిర్మాత ఇలా అన్నాడు:

షిప్టర్ సింగ్! రైమింగ్ కోనం మీరింగ్ పాడుచేయ వద్దని మీ కన్నసార్లు వార్నింగ్ ఇవ్వాలి?”

—జి. శైలజ (కణేకల్లు)

VAIRAM

చిత్రకారుడు—ఎల్. రామగోపాల్ (వైరమ), మద్రాసు.

పాండ్స్ వ్యానిషింగ్ క్రీమ్

మరియు ఫేస్ పౌడరు వాడి

అందాల భరిణగా కనపడండి

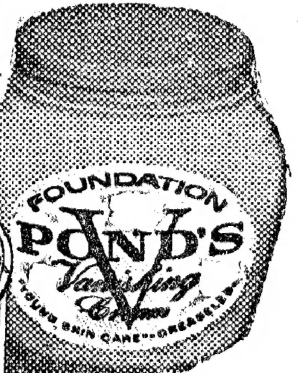
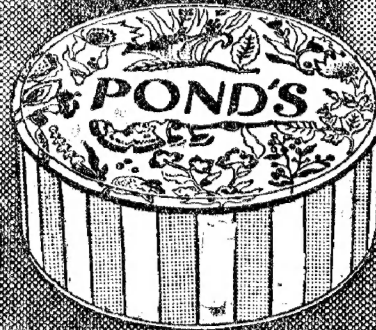
మొదటి, తెలికైన మరియు మంచువలె
మన్న పాండ్స్ వ్యానిషింగ్ క్రీమును
రాసుకోండి. అది మీ సున్నితమైన ముఖ
చర్మమునకు రక్షణనిచ్చి దానిని
మృదువుగా, మనోహరముగా ఉండేలా
ఉంచుతుంది. జిడ్డులేని యీ క్రీము
ముఖముమీద చిన్నచిన్న కళంకములన్నీ
కనపడకుండా ఉంచుతుంది మరియు
పౌడరును అంటుకొని ఉండేలా చేస్తుంది.
తరువాత, మెత్తని పాండ్స్ ఫేస్
పౌడరును తేలికగా పైపైన అద్దుకోండి.
అది మీ ముఖముయొక్క రంగులో
కలిసిపోతుంది మరియు దానికి శోభను
చేకూరుస్తుంది!

ప్రతి సారి వైవిధ్యముగా చేస్తే మీరు
గంభీరతరబడి అందముగా కనబడతారు!

ప్రపంచమంతటా

పాండ్స్ వాడుతుంటారు

నీటినే ఎన్నుకొంటారు!

బీవీ. ట్రా. పాండ్స్ లిమిటెడ్ (ప్రైవేటు) లిమిటెడ్, బాంబే (ఇండియా) లిమిటెడ్, బీవీ. ట్రా. పాండ్స్ లిమిటెడ్

1941. P. 72.

మీరు వాడేది టూత్ పేస్టు లేక టూత్ పౌడరు, ఏదైనా సరే

మీ పళ్లను
శుభ్రపరచేది బ్రష్...

టెక్

ఒకటో రకముగా

శుభ్రపరుస్తుంది !

- * ఎంచుకొందుకు మీ
2 ఆకారములు—'టెక్' టవర్
మరియు 'షార్ట్ టవర్'
- * సామ్యమైన 'క్లిప్స్'
కుచ్చులు
- * ఆరు వివిధ స్టాప్స్ రంగు
లలో స్పటికమువంటి
'మిర్రెక్స్ గ్రిప్' హేండింగ్

జాన్సన్ అండ్ జాన్సన్ ఆఫ్ ఇండియా ప్రైవేట్ లిమిటెడ్